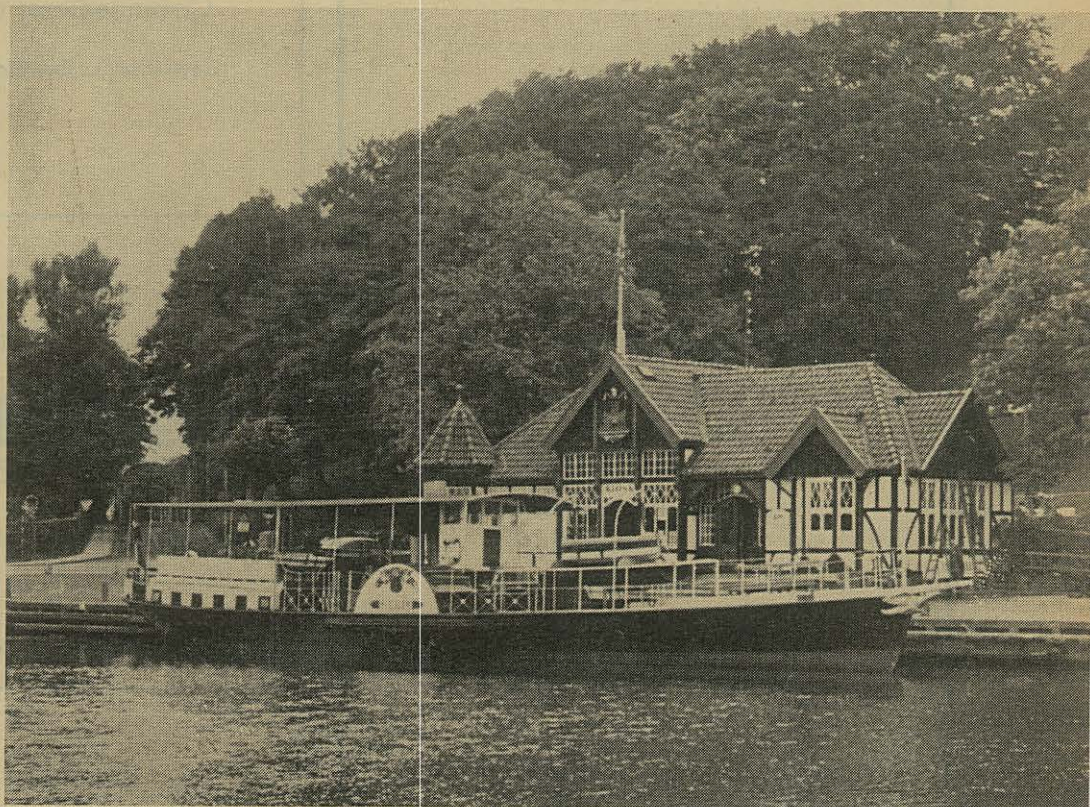
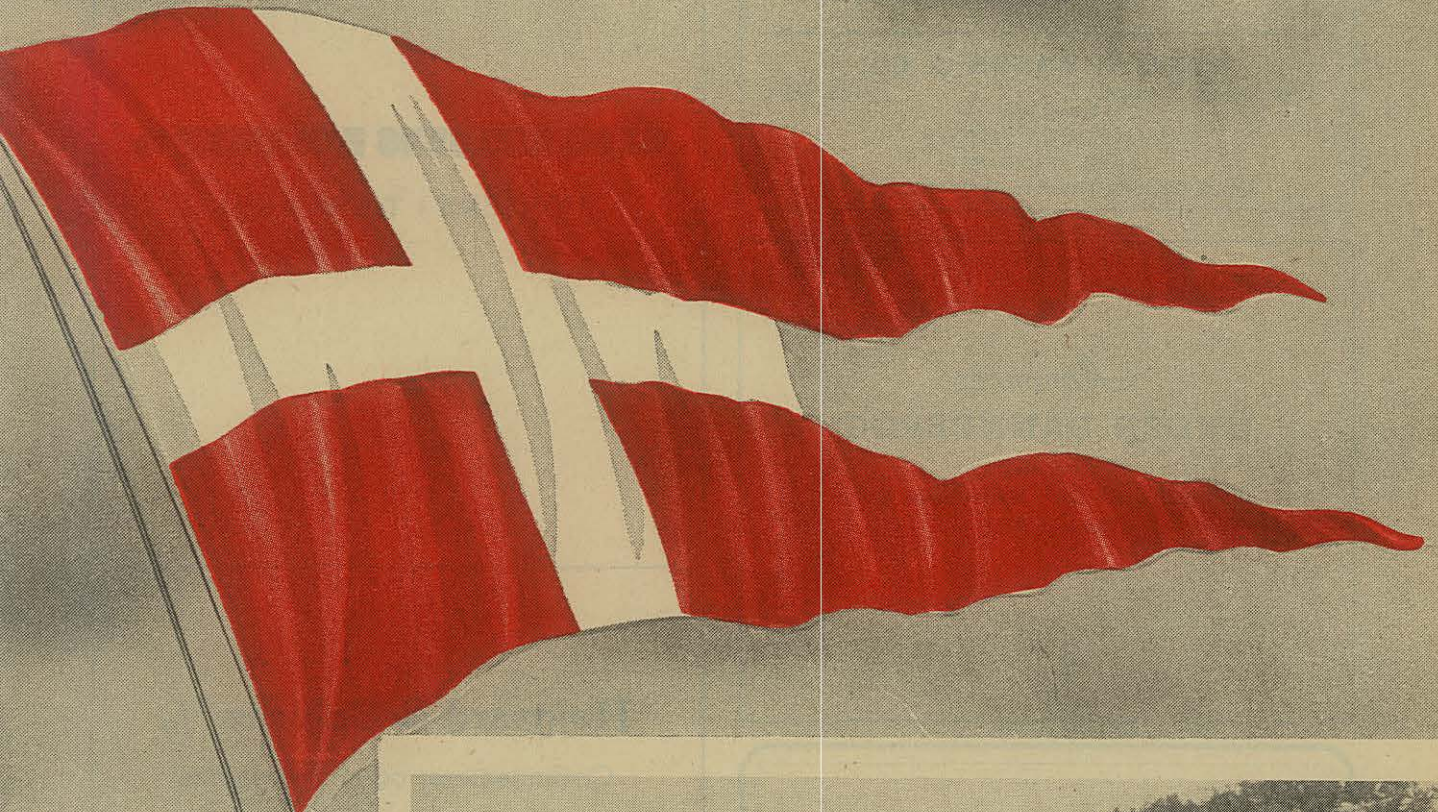

UNDER DANNEBROG

Silkeborgflaadens berømte flagskib, hjuldampskibet HJEILEN fra 1861

**ORGAN
FOR
SØVÆRN
OG
SØFART**

Hefte 2 - April
47. aarg. - 1960

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

JESPER CHRISTENSEN & CO. Vin en gros
Herluf Trollesgade 23 . København K.

^{A/S} **Em. Z. Svitzers**
Bjergnings-Entreprise

OTTO SUENSON & CO.
Dronningens Tværgade 7 Telf. 482
Grundl. 1880
VINFORRETNING
LAGER AF CIGARER
Lev. til Officersforeningen og Søofficersforeningen

Annoncer
„UNDER DANNEBROG“

Amaliegade 22 . København K
Central 611

C.K. HANSEN

1856

REDERI OG BEFRAGTNING

•
LINIEAGENTUR
HAVARIAGENTUR
ASSURANCEAGENTUR
IATA-AGENTUR
SPEDITION

•
D/S DANNEBROG A/S

•
AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN K.
TELEFON: CENTRAL 72 (20 linier)
TELEGRAM-ADRESSE: »HANSEN«

HEDE NIELSENS FABRIKER %

HORSENS - Telefon 2 47 11

Højgaard & Schultz ^{A/S}

Civilingeniører og entreprenører

Hovedkontor: Ewaldsgade 9 - København N

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

„Normannia“

Stiftet
1916

TROMMESALEN 5 . TELEFONER: C. 13447 - 10068

Ansvars-, ulykkes-, brand- og tyveriforsikring.

D. Chr. Andersen

OST

VIMMELSKAFTET 41 . TLF. 1345 - 14345

Honør for vor Dronning

Den 28. marts 1960, da Hendes Majestæt Dronning *Ingrid* rundede en betydningsfuld fødselsdag, gik tankerne fra hele landet til Hendes Majestæt med de varmeste ønsker for dagen og fremtiden.

Disse tanker føles maaske i særlig grad, fordi det i aar samtidig er 25 aar siden, at Hendes Majestæt kom her til landet og med dyb alvor tog sin store og ansvarsfulde gerning op, en gerning, som gennem aarene har sat mange smukke spor.

Fra mange hjem vil varme tanker blive følt for og fremsat i taknemlighed for den interesse, vor dronning gennem sin personlige og menneskelige indsats har vist for Danmark og det danske folk, og skulle man give en kort karakteristik af tiden, der er gaaet, kunne man med digteren sige:

»— hun kom, hun saa, hun vandt —«

Ogsaa inden for Marineforeningens rækker vil vi samles i en hyldest til vor Dronning og ønsker af hjertet, at vi i mange aar maa se Hendes Majestæt paa sin naturlige og værdige maade ved Kongens side i deres fælles og ansvarsfulde gerning for vort fædreland.

Jac Lichtenberg

SENDEMANDSMØDET 1960

I aar samler Marineforeningen sine sendemænd denne gang i »havnebyen« midt i Jyllands hjerte. Der er ingen tvivl om, at alle de gamle orlogsgaster glæder sig til det årlige stævne, til at mødes med kammeraterne fra nær og fjern — og tilmed at komme til søs paa Silkeborgsøernes ferske vande og Gudenaans stride strøm, ovenikøbet med Danmarks ældste dampskib.

Det vellykkede stævne paa Bornholm i fjor markerede et vendepunkt i Marineforeningens traditionsbundne forningsliv.

For første gang var sendemandsmødets program tilrettelagt med officiel deltagelse fra vore damer side. Bornholmerturen var saa vellykket og alle var saa glade for denne form for samvær, at det nu er givet, at der ikke kan holdes sendemandsmøde i Marineforeningen uden at damerne kommer med.

I aar forsøges igen noget nyt gennem en radikal omlægning af hele mødets struktur. Efter mange opfordringer afholdes selve sendemandsmødet nu søndag formiddag. Tidligere havde man bedre tid og trafikforholdene gjorde ogsaa deres til, at mødet først kunne begynde om eftermiddagen. I dag, i bilismens hastende tidsalder, kan mange sendemænd naa at komme frem og tilbage samme dag, derfor udskydes frokosten — som ofte ogsaa ligesom lammede sendemændenes aktivitet under de paafølgende møder — til efter sendemandsmødet og den stive højtidelige sendemandsmiddag, hvortil deltagelsen efterhaanden aftog, er nu strøget. I aar forsøges med at begynde mødet kl. 0930, *men der begyndes meget præcist* for at kunne holde programmet.

Paa tilsvarende maade er sendemændene selv herre over,

om dette program kan holdes. Det bliver maaske en lidt sen skafning, men efter veloverstaaet møde smager frokosten til gengæld bedre og vi har resten af dagen for os til tvangfrit samvær under den smukke sejlads, som programmet byder paa.

Det er et forsøg, der gøres — men derfor maa alle hjælpe til for at faa det til at glide. Mød præcist, tal kort, klart og tydeligt — og kun, naar I har noget af virkelig betydning for Marineforeningens liv og trivsel paa hjerte. Undgaa først og fremmest gentagelse af, hvad en anden tidligere har fremført.

Vel er sendemandsmødet foreningens højeste myndighed, men netop derfor bør vore forhandlinger ske i god kammeratlig aand og under urbane former.

Der skal dog her erindres om, at ifølge § 16 i Marineforeningens love kan en afdeling, der trods paakrav ikke har betalt forfalden ydelse til hovedbestyrelsen, ikke lade sig repræsentere ved sendemand (mænd) paa hverken ordinære eller ekstraordinære sendemandsmøder.

Følger vi disse retningslinier, saa er der ingen tvivl om, at vi sammen med vore damer — og forhaabentlig i straalende sommervejr — vil kunne faa en virkelig festlig sommerudflugt til en af landets skønneste egne, hvor vor store landsforening ogsaa har kunnet finde grobund, skønt langt fra den salten sø. Vi takker kammeraterne i Silkeborg, som vi ved ikke skyer noget for at gøre stævnet til en festlig oplevelse for alle deltagerne. Deres maal er, at vi alle skal kunne vende glade hjem til vore respektive afdelinger forfriskede af det kammeratlige samvær og fyldt med gode ideer og impulser for vidreførelse af arbejdet i vor egen afdeling til gavn for Marineforeningen og glæde for dens mange medlemmer landet over.

Landssekretæren.

SILKEBORG

byder sendemandsmødet velkommen

Naar de gamle — men altid unge — orlogsgaster i aar stævner til sendemandsmøde i Silkeborg, da møder de en by paa nær de 25.000 indbyggere, hvor der for blot hundrede aar siden næppe var meget over 500. Men uanset udviklingen, er den stærke midtjyske natur den samme med blinkende søer og lyngbakker, med Himmelbjerget og mørke fyr- og granplantager, med Gudenaas

Georg Klein.

hvirvler og snoninger fra Jyllands højderyg til udløbet i Randers fjord. Som »søfartsby har rollen været en egen«. Hvor nu ferietidens kanofolk sejler aavandet tyndt, dér stred pramdragerne sig forhen slidsomt op mod strømmen, og herom vidner trækstien, snart paa højre, snart paa venstre aabred. Engang laa der et gods i Silkeborg, som havde 5000 tdr. tilliggende skov foruden hede og mosearealer. Tilbage ligger lidt øst for Viborgbroen nu kun en ruinrest. Gudenaas pramfart kendes femhundrede aar tilbage; da den var livligst, deltog mere end 125 kaage*). Ændrede fragtmuligheder — bedre veje og baner — gjorde det af med pramfarten. Den eksisterer nu kun i Blichers og Thyregods fortællinger. Dog sejles der stadig paa aa og sø med motor og sejl, med aarer og pagaj, og — med HJEILEN — Danmarks eneste hjuldamer og paa den vil vi hejse kommando den 15. maj.

Silkeborg indtager som nævnt det særsyn at være en »havneby« midt inde i Jyllands hjerte, og denne havn be-sejles tilmed af Danmarks ældste i brug værende dampskib tilhørende landets ældste rederiforetagender, der har indregistreret en rød stander med en hjeile i farver som sit kontorflag, og selskabets navn er kort og godt: A/S Hjeilen.

Havnen er knudepunktet for den intensive sommerpassagersejlad paa Silkeborgsøerne, men der er desuden flere lystbaadehavne. Mange ejendomme ud mod aeen er praktisk indrettet med et stort muret baadehus i kælderetagen med port ud mod vandet, medens der i etagen ovenover er indrettet garage med udkørsel mod landsiden.

Endelig maa ogsaa omtales, at alle former for lystsejlad med sejlbaad, motorbaad, kano og kajak har de bedste betingelser her paa Silkeborgsøerne, og deres udøveres antal mønstres i meget stort tal.

*

Byen har mange og store virksomheder, som arbejder godt og er landskendte, ja, endog verdenskendte. De For-enede Papirfabrikker er byens største industrivirksomhed, busserne fra D. A. B. kører i mange lande, og Silkeborg mejerimaskiner kendes overalt i den civiliserede verden. Paa de syv have gaar der frasnagn om, man har set selv

*) kaag: spec. jysk udtryk for en let, fladbundet prām.

søfolk drikke mælk, naar det var behandlet paa Silkeborg maskiner. Maaske skal vi her oplyse, at byen ogsaa har et bryggeri, hvis øl er stærkere end aavandet, og det er stærkt.

Paa Silkeborgs to seminarier bøder man efter bedste evne paa læremanglen.

Her er frisk og helsebringende luft ved sø og skov. Navne som Gl. Skovridergaard, Silkeborg Sanatorium, Gudena Kur er kendte navne. Ja, og Silkeborg Bad. Det sidste navn kalder alvorlige minder frem. — De fem aar. — Ind til banens spomraade og i skovkanten ved Silkeborg Bad staar sten med navne paa unge, som faldt for Danmarks sag. Og lidt vesterude — i Hørbylunde bakker — minder stenkorset om, at her endte digterpræsten *Kaj Munk* sin sidste færd.

Haandværkerforeningens bygning, hvori vi samles til møde, er bare et par aar gammel. Den tidligere bygning sprængtes i 1944 af nogle for os fremmede.

*

Marineforeningens Silkeborg afdeling er ret ung, og den er ikke særlig talstærk, men den*er svært levende. — Derfor har den ogsaa to formænd.

Afdelingen blev oprettet den 19/7 1942 ved særlig godt initiativ fra fuldmægtig *O. Maegaards* side. Han var afdelingens første formand, og for sit fortjenstfulde arbejde er han udnævnt til æresmedlem.

S. Bøgh-Sørensen.

Senere har *Georg Klein* taget arbejdet op som formand, og han har paa en straalende maade ført afdelingen videre frem. *Klein* vil være velkendt fra de mange tidligere sendemandsmøder, som han har deltaget i, og hvor han har faaet ideen til, at ogsaa en lille Marineforeningsafdeling midt inde i fastlandet maa kunne være vært for kammeraterne ved et Sendemandsmøde.

Desværre er *Kleins* helbred ikke længere godt, hvorfor han efter sendemandsmødet vil blive overført til »frigængerbakken«, men han stiller fortsat til mønstring, hver gang det varskoer, og en anden har faaet paalagt det grovere arbejde.

Afdelingens marinestue er desværre for tiden pakket ned i en bankkælder, da værten ønskede at foretage forbedring af lokalene. Det er meget beklageligt, at vor marinestue saaledes ikke er i orden, naar der kommer saa mange kammerater fra nær og fjern; vi haaber dog, at vore gæsters ophold her i Silkeborg vil blive saa vellykket, at de snart kommer igen — og da forhaabentlig ogsaa vil besøge marinestuen i sin nye skikkelse.

Vi glæder os til at se jer herovre og byder alle sendemændene med deres damer hjertelig velkommen til Silkeborg den 15. maj.

Georg Klein. S. Bøgh-Sørensen.

Program for Marineforeningens Sendemandsmøde i Silkeborg den 15. maj 1960

Stævnets sekretariat, der arbejder sammen med Silkeborg Turistforening, telefon 1603, har adresse: Silkeborg Bank, Silkeborg, telefon Silkeborg 1122 og postgiro konto nr. 15056.

Husk, at enhver skriftlig henvendelse eller indbetaling skal være mærket MARINE.

Som anført i de for sendemændene udarbejdede anmeldelseskemaer, som er udsendt til afdelingsformændene, skal skemaerne snarest og *senest* 30. april være indsendt til Silkeborg Bank i udfyldt stand, hvortil ogsaa de forskellige indbetalinger skal sendes pr. check, postanvisning eller giro — men husk, at alt skal mærkes med MARINE.

De forskellige beløb er følgende pr. persona:

Værelsesreservering og anden turistmæssig service: kr. 3,00.

Adgang til Kammeratskabsaften lørdag aften 14/5 kl. 2000 i Haandværkerforeningen kr. 3,50.

Sejltur, Silkeborg-Hattenæs tur-retur m. v. kr. 4,00.

Frokost i Hattenæs efter sendemandsmødet kl. ca. 1330 bestaaende af: sild med kold kartoffelsalat,

1/2 kylling

osteanretning og kaffe

for en pris af kr. 16,00 — incl. betjening.

Udover dette officielle program er der for de deltagere, med damer, som maatte ønske det, arrangeret en eftermiddags-sejltur paa Silkeborgsøerne med afgang fra Hattenæs kl. ca. 1600 og ankomst til Silkeborg havn kl. 1800.

I tilslutning hertil er der kl. 1900 arrangeret et let aftensmaaltid i Haandværkerforeningen bestaaende af: Skipperlabskovs og osteanretning for en pris af kr. 9,50 incl. betjening.

Det er meget nødvendigt med forudbestilling, for at hele det store apparat skal kunne virke tilfredsstillende, og 30. april er fastsat som den absolutte sidste frist for anmeldelse.

Saa snart anmeldelseskemaet i udfyldt stand og den hertil svarende betaling er modtaget af Silkeborg Bank, vil der omgaaende blive sendt de enkelte sendemænd og andre stævedeltagere de fornødne billetter, meddelelse om indkvarteringsstedet samt et kort over Silkeborg by.

Lørdag aften den 14. maj kl. 2000 samles sendemændene og andre Marineforeningskammerater med deres damer til kammeratskabsaften og fornøjeligt samvær i Silkeborg Haandværkerforening paa torvet.

Der vil her blive lejlighed til en svingom og hovedbestyrelsen kan stærkt anbefale de Silkeborg omliggende afdelinger at tilrettelægge en udflugt eller skovtur i forbindelse med sendemandsmødet.

Københavns afdelingens musikkorps vil medvirke ved at koncertere paa forskellige af stævnets mødesteder.

Samtidig med at det i fjor paa Bornholm for første gang forsøgte at tilrettelægge programmet med officiel deltagelse af damerne blev det foreslaaet at afholde selve sendemandsmødet som et formiddagsmøde, og dette vil forsøgsvis blive arrangeret i aar.

Søndag den 15. maj kl. 0930 aabnes sendemandsmødet i Haandværkerforeningen i Silkeborg. Da formiddagsmødets udstrækning er begrænset af den til Hattenæs ar-

rangerede sejltur og frokost, henstilles det til sendemændene at møde meget præcist, saaledes at mødet kan tage sin begyndelse til det angivne klokkeslæt.

Som et særligt arrangement for damerne er der søndag formiddag tilrettelagt en busudflugt til Silkeborgs skønne omegn under kyndigt førerskab. Afgang fra Haandværkerforeningen paa torvet kl. 1000 med tilbagekomst samme sted kl. 1200. Pris kr. 3,00. (Se fodnoten).

Som tidligere anført aabnes sendemandsmødet i Haandværkerforeningen paa Silkeborg torv søndag den 15. maj 1960 kl. 0930 pr. med følgende dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Formanden for hovedbestyrelsen aflægger aarsberetning.
3. Hovedkassereren aflægger det reviderede regnskab.
4. Behandling af indkomne forslag¹⁾.
5. Valg af hovedbestyrelsesmedlemmer²⁾
6. Valg af 1 revisor og 1 revisorsuppleant³⁾
7. Eventuelt.

1) Der er ikke modtaget noget forslag fra afdelingerne og vil ej heller fra hovedbestyrelsen blive fremsat noget forslag.

Opmærksomheden henledes paa, at sendemandsmødet i Rønne 1959 vedtog at sendemandsmødet i 1960 skulle afholdes i Silkeborg og sendemandsmødet 1961 i Skagen.

2) Købmand *Otto Petersen*, Vordingborg, kommandør *G. de Lichtenberg*, København, købmand *Th. Skaaning*, Ringkøbing og fuldmægtig *O. Maegaard*, Hørsholm-Rungsted afgaar efter tur og er alle villige til genvalg.

Til det ved sejlmagermester *Chas. Mortensens* død ledigblevne mandat som repræsentant for VII distrikt, Østjylland, foreslaar hovedbestyrelsen valgt glarmester *Villy Kyst*, formand for Aarhus afd.

Fra Randers afd. er modtaget forslag om valg af frisørmester *P. R. Schytte Hansen*, bestyrelsesmedlem i Randers afdelingen, til samme mandat.

Uden for tur ønsker købmand *H. Petersen*, Nykøbing F. (Distrikt III) at nedlægge sit mandat paa grund af sygdom.

Til det derved ledigblevne mandat foreslaar hovedbestyrelsen valgt:

Maskinmester *H. Resen Andersen*, fmd. for Nykøbing F. afd. og fra Saksøbing, Maribo og Nakskov afd. er modtaget forslag om valg af bogholder *E. Semborg*, fmd. for Nakskov afd.

3) Genvalg foreslaas af bankfuldmægtig *O. Manhof* og direktør *Viggo Thomsen*.

Deltagerne i Marineforeningens landsstævne maa selv sørge for deres rejse frem og tilbage, faa denne side af sagen ordnet snarest, da der sikkert i anledning af St. Bededagsferien 13.—15. maj vil være et stort pres paa baner, skibsruiter og færgesoverfarter.

Iøvrigt vil hovedkontoret være til raadighed med alle praktiske oplysninger og vejledninger, ligesom ogsaa Silkeborg afdelingen paa alle maader vil søge at vejlede og hjælpe — men husk selv at møde med festemblemet, sangbogen og det gode humør, der plejer at præge Marineforeningens landsstævne.

BEMÆRK: Damerne busudflugt 15/5 er først kommet med i programmet efter at anmeldelseskemaerne er sendt ud til sendemændene. Dersom anmeldelseskemaet er indsendt — send da blot et brevkort til Silkeborg, hvis der skal reserveres en plads i bussen til Deres dame, betalingen kan saa ske under køreturen, men pladsen maa reserveres forud.

Hjuldampskibet HJEILEN er bygget i 1861 i København paa Baumgarten & Burmeisters Etablissement, det senere Burmeister & Wain, som nybygningsnummer 15. I 1909 gennemgik skibet en omfattende ombygning og sommer efter sommer plasker den gamle jernskude, hvorom der i en gammel beskrivelse anføres: »at saavel Maskinen som Roerhullet ligge midt i Baaden, saa at een Mand kan agere baade som Captain, Styrmand og Maskinmester« — gennem Gudenaas og Silkeborgsøerne som flagskib for en flaaede af passagermotorfartøjer, der beforder turister i tusindvis. HJEILEN er en maritim sevedighed, som landets ældste dampskib og sidste i brug værende hjulskib midt i Jyllands indre, fjernt fra de salte vover, som har skuden frem paa dens jomfrurejse fra København til Silkeborg, en noget usædvanlig og sjælden sejlroute, som næppe er gjort af noget andet fartøj, da de øvrige fartøjer i Silkeborgsøernes flaaede alle er bygget ved en ferskvandsomskyllet aabred.

Fra en artikel i Turistforeningens aarbog 1942 af *Eric Boesgaard* bringes nedenfor nogle stemningsbilleder om den gamle hjuldamp og indsøveteran:

Vi kigger ind over fortidens romantiske land og forskertrangten vaagner med fantasien. Det sker lettest, naar vi støder paa en eller anden haandgribelig levning fra de gamle dage. Det kan være oldemors balkort, men det kan ogsaa være HJEILEN, den lille damper paa Gudenaanen.

Jeg har ikke idé om, hvor mange ærede medborgere, afdøde og nulevende, der har sejlet med HJEILEN, men jeg vil tro, at meget faa af dem er gaaet over dens landgangsbrædt, uden at de har følt et eller andet *ogsaa* i anledning af selve baaden — bortset fra, at de maaske har haft madammer med madkurve og børn med isbægre anbragt paa deres ligtorne eller nypressede pinsebukser. HJEILEN er en personlighed.

Den er Danmarks ældste dampskib, og dens ejer er Danmarks ældste dampskibsselskab. Det er da altid noget.

Men omkring den vokser i fantasien straks et billede frem af den tid, da den blev til. Man kunne dejligt bygge en film over H/S HJEILEN.

Saa ville jeg lade den sejle tværs over lærredet med skovlhjulene plaskende i nærbillede og den smukke gulddekoration paa hjulkassen straae i en rigtig effektivt belysning. Paa den maade ville man komme pænt ind i filmen og saa ville man se et kapitel af Danmarks historie, et lillebitte et, men et morsomt og karakteristisk.

Man kunne maaske faa lejlighed til at se HJEILEN dampe op ad Sundet en stille, blank sommermorgen paa

vej til det farvand, hvor den siden har gaaet i henvend 100 aar, saadan en silkeblød, lysegraa morgen med et par herrer paa dækket med høje hatte, og paa broen en kaptajn klippet ud af »Capriciosa« med en urkæde paa maven saa svær som et ankertov.

Men det bedste ville være selve Silkeborg-miljøet og begivenhederne omkring HJEILENs tilblivelse.

Drewsen's (papirfabriksejeren) aktivitet for at faa gang i tingene, modstanden i Silkeborg og omegn, hans fantastiske indbydelse til aktietegning, hvor han fortæller verden, at sejlturen »fra Silkeborg gennem søerne forbi Dronningestolen, Ulvehoved, Tindebjerget m. fl. punkter til Himmelbjerget hører allerede til een af Europas berømteste flodfartere«.

En køn mundfuld — bare ikke sprogligt.

Samtidens presse var naturligvis meget optaget af begivenheden og fra bogholder *A. Rosendahls* samlinger bringes følgende udpluk:

Helsingør Avis onsdag 12. juni 1861:

Igaar passerede Dampbaaden HJEILEN, der er bestemt til at fare paa Gudenaas mellem Randers og Silkeborg og skal føres af Færgemand C. Vilhelmsen heraf Byen. Det er nylig udgaaet af Baumgarten & Burmeisters Etablissement i Kjøbenhavn, er paa 10 Hestes Kraft og har en smuk lille Kahyt til 20—30 Personer.

Illustreret Tidende 16. juni 1861:

Det vil af Bekjendtgjørelser i Bladene være bragt til almindelig Kundskab, at der paa forskellige Steder i Landet i denne Tid indvarsles til Generalforsamlinger i Anledning af smaa Dampbaade, som ere anskaffede af locale Actieselskaber. Blandt disse stiftedes ifjor et i Silkeborg og Omegn, og det lille Fartoi, der skal besørge Farten paa Gudenaanen og Silkeborg Sø, er nu færdigt og fører det der paa Egnen hjemlige Navn HJEILEN.

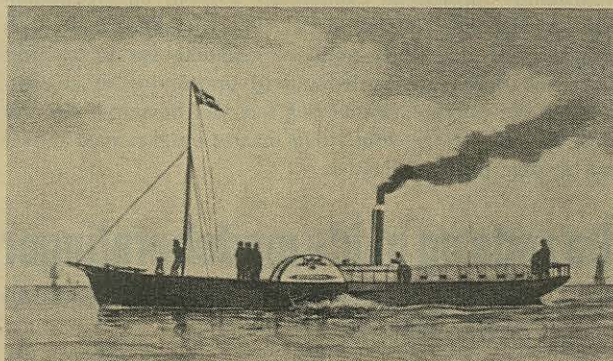
I Tirsdags Formiddag Kl. 12,30 afgik HJEILEN fra d'Hr. Baumgarten & Burmeisters Maskinbyggeri, forlod Helsingør om Eftermiddagen Kl. 6 og naaede den næste Formiddag Kl. 11 Randers, hvorpaa det om Eftermiddagen gik derfra til sit Bestemmelsessted. HJEILEN har en Længde af 80 Fod, dens største Bredde er 12 Fod og dens Dybgaende 2½ Fod. Over Hjulasserne er Bredden 20 Fod. Baaden er forsynet med et Par oscillerende Dampmaskiner (Højtryksmaskiner) af tilsammen 10 Hestes Kraft og en tubulair Dampkjedel. Vandhjulene, der ere med bevægelige Skovle, have en Diameter af 8 Fod. Agterude er der anbragt en salon, der naaar fra Bunden af Skibet til omtrent 1 Alen over Rælingen, dens Overdeel danne et Ruf med Vinduer. Denne Salon er hvidlakeret med forgyldte Zirater og røde Fløjels Sophaer. Gulvet er belagt med Brüsseler Gulvtæppe. Agterst i Salonen er anbragt tvende Glasmalerier forestillende Attributer for Fabriksdrift og Agerbrug og som Penderter paa den ligeoverfor værende Væg, paa begge Sider af Indgangsdøren, findes tvende Speile. For anden Plads' Passagerer er der forude i Skibet et aabent Rum, som er forsynet med Bænke rundt om og dertil hørende faste Træskamler. Nedgangen dertil fra Dækket skeer ved tvende smaa paa hver Side anbragte Trapper, hvilket ligeledes er Tilfældet med Salonen agter. Efter hvad vi have bragt i Erfaring, vil den nye Dampbaad blive indviet af Hans Majestæt Kongen, naar han paa sin nuværende Reise kommer til Silkeborg.

Helsingør Avis lørdag 22. juni 1861:

Om Dampbaaden HJEILENs Fart til Silkeborg meddeler »Randers Avis« følgende Beretning, der formeentlig

giver et godt Bidrag til Gudenaens Seilbarhed og maa være afgjørende med Hensyn til Spørgsmaalet om Muligheden af en stadig Dampskibsfart paa Aaen:

HJEILEN er en lille smukt udstyret Hjulbaad paa 10,5 Commercelæster, den afgik fra Kjøbenhavn den 11te Juni Kl. 12,30 og ankom til Helsingør Kl. 4, og efter at have indtaget Reservekul, fortsattes Reisen Kl. 6 Aften. Med det herlige stille Veir passeredes Kattegattet uden Vanskelighed, og efter Beregning var Baaden Kl. 4,30 Onsdag Morgen under Jyllands Kyst, som man dog paa Grund af Taage var forhindret i at see. Dette foraarsagede tillige, at Skibets Fart maatte formindskes, hvorved dets Reise forlængedes ca. halvanden Time, dog passeredes Udbyhøj Kl. 8½, og Kl. 11½ lagdes til Broen ved Randers. Et interimistisk Dæk med Presseninger over, samt andre overflødige Requisitter, bleve lossede, hvorefter Skibet Kl. 4 samme Dags Eftermiddag passerede Sønderbro, som blev vundet op, og begyndte Farten til Silkeborg. Begyndelsen af Seiladsen paa Aaen ovenfor Broen gik meget heldig. Saaledes naaedes Laxegaard Kl. 5¼. Men her fremstod allerede Vanskeligheder, som man ikke havde ventet, nemlig den utilstrækkelige Bredde mellem Pælene, som gjorde det meget besværligt at passere igjennem. Dette naaedes først Kl. 9¼. — Strækningen derfra til Østergaard og Laxegaarden derved passeredes med Lethed, og Kl. 11 fortøiedes ca. ¼ Miil ovenfor Østergaard Natten over. Tors-

HJEILEN paa sin jomfrurejse

dag Morgen forlodes Fortøiningspladsen Kl. 3½ og Veien derfra gennem Aabro lagdes uden Hindring tilbage til Kl. 5. Men Strækningen mellem denne Bro og Bjerring Mølle frembød mere Vanskelighed, idet Skibet ofte maatte bakes fra Grunde og i Aaens Bøininger styres med to Stager. Dog arbejdedes der rask frem, til lidt ovenfor Bjerring Mølle ved Maskinens egen Kraft, men da Vandstanden her blev saa lav, at Grunden berørtes og Skibet som Følge deraf ikke kunde styres, spændtes 4 Heste for, ad Trækveien (om Bagbord) og 6 Mand iland med en Line (om Styrbord). Imidlertid toges Grunden stadig stærkere og gjorde det nødvendig at Hestenes Antal forøgedes til 8. Saaledes gik det med megen Besvær til Frisholt Skov, hvor Skibet blev staaende fast Kl. 8½ Aften. Fredag Morgen, den 14de, presseses Vandet ud af Kjedlen, og Beholdningen af Kul samt alt andet svært Gods lossedes i Pram, hvorved Skibet lettedes 5 Tommer.

Kl. 10½ fortsattes Reisen med 6 Heste og 10 Mand om Styrbord og 6 Mand i Bagbordssiden. Skjøndt det gik langsomt, naaedes Kongens Bro dog Kl. 1 Eftermiddag, hvorfra man afgik Kl. 6 Aften med 7 Heste og 8 Mand om Bagbord og 4 Mand i Styrbordssiden. Man ankom til Resenbro om Natten Kl. 12½ og fortøiede der. Lørdag Morgen den 15de, passeredes Broen Kl. 5. Snevringen naaedes Kl. 9 og her ophørte Trækningen. Skibet gjordes klart

for ved egen Hjælp at tilbagelægge den øvrige Vei. Kl. 2 var den lille Baad befriet for al den Smuds, som denne besværlige Fart havde paaført den, Messingarbejdet pudset og Dampen oppe. Snevringen forlodes, og uden at møde flere Hindringer ankom HJEILEN til Silkeborg Eftermiddag Kl. 3.

Helsingør Avis Mandag 24. Juni 1861:

— Dampskibet HJEILEN, der ved Silkeborg maatte transporteres nogle hundrede Alen over Land, indtog i Tirsdags Aftes lykkeligt og velbeholdt sin fremtidige Liggeplads, under de talrige Tilstedeværendes jublende Hurraraab. Den følgende Morgen Kl. 7 foretog HJEILEN en Prøvefart fra Silkeborg til Rye Mølle. Da man, paa Grund af Førerens Ubekjendtskab med Farvandet, ikke turde bruge fuld Kraft, gik Farten vel endeel langsommere, end det ellers vil blive Tilfældet, men dog med en der paa Søerne hidtil ukjendt Hastighed. Paa Udfarten medgik 15 Minutter til Naaege, 3 Qvarter til Sveibæk, 1 Time og 10 Minutter til Himmelbjerget og 1 Time og 45 Minutter til Rye Mølle. Paa Hjemfarten gjordes en Tour ind i Knudssø op til Thulstrup. Naar undtages, at Dybden i den nye Canal ved Sveibæk befandtes temmelig lav, idet Skibet, navnlig paa Hjemtoure, her kom i følelig Berørelse med Grunden, forekom ingen Hindringer for Seiladsen, og selv i de vanskeligste Pasager lystrede Skibet udmærket godt sit Roer. Hjemfarten gik allerede endeel hurtigere end Udfarten.

Helsingør Avis onsdag 26. juni 1861:

Silkeborg, den 22de Juni:

Da den af Actieselskabet udnævnte Bestyrelse havde udbedt sig den Naade, at Hans Majestæt vilde indvie Dampbaaden HJEILEN, behagede det Hans Majestæt at bestemme Touren til Dags Formiddag Kl. 11. Hans Majestæt og Gemalinde bleve ved Landingsbroen modtagne af Bestyrelsen og ved Afgangen hilsede med Hurraraab af de Tilstedeværende, hvoriblandt en Mængde Landboere. Touren, der begunstigedes af det smukkeste Veir, gik op gennem Bras Sø, Borres Sø, Juul Sø og ind i Knuds Sø, og overalt her vakte den sjelden skønne Natur, de med Skov bevoxede Øer, de smukke Indsøer og Flodens bugtede Løb, bekrandsede af Skov og Høider (deriblandt Aasen, Himmelbjerget, Tindebjerget m. fl.), den største Beundring. Kl. 3½ retournerede Dampbaaden og ved Landgangen blev Hans Majestæt atter hilst med Jubelraab.

I *Drewsens* tid kom der ikke noget økomisk ud af HJEILEN-foretagendet ... Turismen var jo knapt, hvad den siden er blevet. Det ser ud til, at han nærmest havde opgivet det hele, da han døde i 1874. Men hans tanke var ikke død.

Andre tog fat, og de gjorde det, skønt den jernbanepolitik, der blev ført, gik paa tværs af HJEILENs interesser — og *Drewsen* havde oprindelig tænkt sig, at Gudenaen og Silkeborgsøerne ej blot skulle befares til lyst, men ogsaa i høj grad befares med gods — hvad de da forresten ogsaa blev — men med pramme.

I 1896 havde man faaet afbetalt gælden til staten, 5000 rigsdaler, og siden den tid har »Hjeileselskabet« kun kendt gode dage, det vil sige med et pænere overskud end det første aars. Flaaden er vokset aar for aar, men der er intet andet fartøj som HJEILEN. Det er hjertebarmet, ikke bare i selskabet, men mellem tusinder af Danmarksrejsende, der tænker tilbage paa nogle timer i det grønne paradis, nogle timer indrammet af HJEILENs fortids-hygge. En sjov lille detalje i Danmarks turistvæsen, hyggelig, pudsig og fuld af charme.

Orlogsflaadens nybygningsprogram

I 1960 bragte januar maaned forsvarsforliget og marts maaned bragte vedtagelsen af lov om forsvarrets ordning. Hermed er den lovmæssige baggrund skabt for en række organisatoriske ændringer i værnene, idet loven nærmest er en rammelov, der uden at fastsætte værnenes sammensætning i detaljer danner den lovmæssige baggrund for en række ændringer og normeringer, der kan fastsættes rent administrativt eller ved kongelig anordning.

Mens loven saaledes ikke i første omgang har omkalfaret værnenes sammensætning, saa har den til gengæld fastlagt styrkernes omfang, som for Søværnets vedkommende er følgende:

- 8 patruljefagere,
- 18 motortorpedobaade (eller motorkanonbaade),
- 6 undervandsbaade,
- 8 mineudlæggere (heraf 4 til kontrollerede spærringer)
- 12 minestrygere (heraf 4 lægtvandsminestrygere),
- 9 bevogtningsfartøjer,
- 2 depotskibe,
- 4 fiskeriinspektions- og opmaalingsskibe (helikopterbærende),
- 1 opmaalingsskib (danske farvande),
- 4 orlogskuttere (grønlandske kystfarvande),

foruden bøjefartøjer, øvelsessejlfartøjer og lignende skibe til særlige formaal, samt endelig:

- 2 forter, nemlig: Middelgrundsfort og Stevnfort.

For øjeblikket er der truffet beslutning om en vis skibbygning, der dels foretages for rent nationale midler, dels betales paa delvis vaabenhjælpsbasis — nemlig med en udgiftsfordeling mellem USA og Danmark. Hermed vil ialt 30 enheder indgaa i flaadens tal i de nærmeste aar.

Den *rent nationale* nybygning til flaadens omfatter 3 ubaade af DELFIN-klassen, som alle prøvesejles for tiden og forventes at indgaa i flaadens tal i løbet af indeværende aar. Herudover 2 orlogskuttere (af staal) af en forbedret SKARVEN-klasse. Disse 2 enheder, MAAGEN og MAL-LEMUKKEN, blev søsat fra Helsingør skibsværft i midten af marts. Endvidere 2 øvelsessejlfartøjer, der er under bygning i Hundested til erstatning for de veltjente SVANEN og THYRA, der forlængst er udgaaet af flaadens tal. Endelig er der opnaaet bevilling til bygning af to fiskeri- og inspektionsskibe til erstatning for HOLGER DANSKE og HEJMDAL, der ligeledes er udgaaet. Disse nybygninger, som bliver udrustet med helikopter, skal ogsaa foretages ved et civilt værft, som dog endnu ikke er udpeget.

Det nybygningsprogram, som USA og Danmark har truffet overenskomst om at lade udføre ved danske værfter i løbet af ca. fem aar (det saakaldte *Cost-Sharing-pro-*

gram), omfatter 23 egentlige operative enheder, nemlig følgende:

- 2 patruljefagere,
- 2 mineudlæggere (til farvandspærringer),
- 6 motortorpedobaade,
- 8 bevogtningsfartøjer,
- 4 lægtvandsminestrygere og
- 1 ubaad.

De nævnte nybygningsprogrammer — saavel det rent nationale som *Cost-Sharing*-programmet — blev fastsat og bevilget paa et tidspunkt, da forsvarsforliget endnu ikke var bragt i stand, hvorfor det i antal skibe ikke kunne overstige det antal, som var indeholdt i det oprindelige regeringsforslag til ny forsvarsordning. I virkeligheden slog nybygningsprogrammerne da heller ikke til i forhold til det oprindelige regeringsforslag, hvorfor det selvsagt ogsaa ligger under den styrkemæssige maalsætning, som blev lov sidst i marts maaned. Man maa derfor forvente et saakaldt »supplerende skibbygningprogram«, hvilket ogsaa fremgaar af saavel forsvarsforliget som af bemærkningerne til den nu vedtagne lov. Dette supplerende program maa paa baggrund af den nye lov og den omstændighed, at mange af de eksisterende skibe er stærkt forældet, forventes at omfatte nybygning af ca. 16 enheder.

Tilvejebringelsen af længe ventet og længe savnet nyt skibsmateriel sammenholdt med den nye lovs varslinger vedrørende forbedrede økonomiske forhold og civiluddannelsesmuligheder for stampersonellet er faktorer, der paa baggrund af det brede politiske grundlag for forsvarsforliget nok skulle give anledning til optimisme og arbejdslyst for det personel, som i dag har viet Søværnet sin indsats, og for de unge, som i dag maatte omgaaes med tanker om at søge ind ved flaadens.

De røde og hvide mødebefalinger

Oplysninger om overførelse af Søværnets værnepligtige til Hjemmeværnet

Mange hjemsendte værnepligtige fra Søværnet, der nu har faaet deres tidligere røde mødebefaling til Søværnet ombyttet med en hvid mødebefaling, ifølge hvilken den paagældende fritages for møde under orlogsflaget, men stilles til raadighed for Hjemmeværnet, har staaet noget uforstaaende heroverfor. Spørgsmaalet har skabt nye og ukendte problemer for mange af Marineforeningens yngre medlemmer og det er et emne, der derfor hyppigt har været paa tale ved sammenkomster og møder. Det skal dog her anføres, at dette at være stillet til raadighed for Hjemmeværnet eller Civilforsvaret ikke udelukkende drejer sig om det landmilitære, det saakaldte »tørre« Hjemmeværn — nej, for gamle orlogsgaster vil det være ganske naturligt i denne situation at tænke paa *Det maritime Hjemmeværn*, eller som det i vor tids forkortelsesglade tid betegnes: DMH. I denne forbindelse kan anføres, at flotilleinspektøren ved Det maritime Hjemmeværn, kommandør J. H. J. Jegstrup har udtalt, at han meget gerne saa, at alle gamle gaster med hvide mødebefalinger meldte sig til DMH og indtraadte i dets rækker. Deres uddannelse — dels opriskning af det i vpl-tiden lærte, dels et gennem uddannelsen i DMH skabt kendskab til alt det nye inden for det moderne forsvar, vil være af stor betydning for saavel den enkelte, som for hele DMHs beredskab.

Det kan her lige indflettes, at for tiden søger Marineforeningens formand, kommandør G. de Lichtenberg, der er afskediget af Søværnets tjeneste paa grund af alder og

**Marineforeningens mange
medlemmer
kendes paa naalen med**

*Faas paa hovedkontoret
eller gennem afdelingen.*

nu bor paa Ringstedegnen, optagelse som menig hjemmeværnsgast i tilknytning til Korsørflotillen. Kommandøren, der saaledes ikke lader sig afskrække af afstanden, viser herigennem, at der i DMH kan bruges folk af alle aldersklasser. Der vil altid være et eller andet sted, en eller anden opgave, hvor en Hjemmeværnsgast kan udfylde en plads for en yngre mand, der kan gøre bedre nytte i forsvarets forreste række.

Orlogsbogen, der ved hjemsendelse udleveres til de vpl., indeholder en rød mødebefaling for den paagældende til møde ved Søværnet i mobiliseringsstilfælde.

Da Søværnet imidlertid kun regner med at faa brug for de yngre aargange, overføres mandskabet efter et passende antal aar til disposition for Hjemmeværnet og Civilforsvaret, og den røde mødebefaling ombyttes med en hvid.

Saasnat en hjemsendt orlogsgast har modtaget en hvid mødebefaling, vil det derfor være naturligt for ham at søge optagelse i Hjemmeværnet, først og fremmest i DMH, saafremt ikke altfor uoverstigelige vanskeligheder med hensyn til afstand og andet lægger sig i vejen.

Her skal kun ganske kort siges, at inden for DMH, der har flotiller (sv. til Hjemmeværnskompagnier) spredt over hele landet, mødes man i et godt kammeratskab for i fællesskab at uddanne sig til gennem et højt beredskab at sikre freden for vort land, og da dette er medlem af NATO, igen for bevarelse af verdensfreden.

I DMHs enheder møder man al mulig hjælp og forstaaelse ved uddannelsen. Tjenestepigten er ikke stor, kun 24 timer aarlig for en gammel orlogsgast. Der er rig lejlighed til for dem, der fanges af den interessante tjeneste, at finde udløsning gennem opdyrkning af og træning i forskellige specialdiscipliner, men saa bliver tjenestetiden naturligvis lidt længere, men ogsaa mere interessant.

For den, der gerne i fællesskab med sin kone vil tage en tøm i denne nationale sag, da er muligheden herfor ogsaa til stede ved en hjemmeværnsflotille. Til de fleste af disse er der knyttet et antal »Kvindelige Marinere« — og de er endda meget dygtige. I en af de københavnske flotiller, som redaktøren har et intimt kendskab til, findes saaledes 5 ægtepar — ja, vi har endogsaa en mor og hendes voksne søn — og fornylig, da vi undtagelsesvis var samlet i civil, viste det sig, at der var forbavsende mange, der bar Marineforeningens lille kendingsnaal — alle gaar de hver for sig med iver og interesse op i hjemmeværnsarbejdet.

Kort sagt, disse ord skal forstaaes som en appel til de unge og gamle orlogsgaster, der samles i Marineforeningen.

Slut op om det maritime Hjemmeværn. Her er enhver velkommen til under gode kammeratlige forhold at gøre en indsats for vort beredskab, til at vise, at den danske befolkning er sig sit ansvar bevidst og har vilje og evne til at gøre sit til fredens bevarelse, til værn for hus og hjem.

Marineforeningens hovedkontor, Det maritime Hjemmeværns kontor, Overgaden o/v 48 C, Kbh. K. samt alle Marinekommandoer, enhver Politistation m. fl. udleverer optagelsesbegæring, heri skal udtrykkelig understreges, at der søges optagelse i Det maritime Hjemmeværn.

Den maa I først og fremmest faa fat i og udfylde, saaledes at vi snarest kan byde jer velkommen i Det maritime Hjemmeværns rækker, thi her er det naturlige staasted for enhver gammel orlogsgast, for enhver ansvarsbevidst dansk mand med interesse for søværn og søfart.

Red.

Hans Petersen

Ved det kommende sendemandsmøde i Silkeborg har købmand *Hans Petersen*, Nykøbing F. ønsket at trække sig tilbage som medlem af Marineforeningens hovedbestyrelse paa grund af alder og et til tider svigtende helbred.

Hans Petersen har staaet i Marineforeningen siden 1930, og han har altid deltaget i dens arbejde med liv og lyst. Fra 1935 har han været formand

for Nykøbing F. afdelingen, hvor han straks tog fat med megen energi, ikke mindst i en kampagne for at forhøje medlemstallet med det resultat, at dette steg fra 94 til 204.

Siden 1939 har han haft sæde i hovedbestyrelsen, hvor han paa sin støtte og rolige maade varetog distrikt III, Lolland-Falsters interesser paa udmærket maade. Hans rolige og saglige indlæg paahørtes altid med interesse.

Naar *Hans Petersen* nu ønsker at trække sig tilbage, siger vi ham tak for godt arbejde og tak for godt kammeratskab, idet vi ønsker ham en god og lykkelige frivagt.

G. de Lichtenberg

Sammen med chefen for kystbefæstningen, kontreadmiral *K. Lundsteen*, og Præsidenten for Kystartilleriforeningen, bankdirektør *C. O. Thorsen*, Silkeborg, nedlagde medlem af Marineforeningens hovedbestyrelse, kommandør *Sv. Greve* den 2. april en krans paa heltegraven paa Holmens kirkegaard.

Hovedkassereven henleder opmærksomheden paa, at der endnu er adskillige afdelinger, der ikke har betalt kontingent for sidste aar, ja, enkelte endog ikke for flere aar. Det maa forstaaes, at det derved bliver de øvrige Marineforeningsafdelinger, der kommer til at betale udgifterne til medlemsbladets trykning og udsendelse alene. Dette uholdbare forhold medfører, at der maa tages skridt til medlemsbladets standsnings til saadanne afdelinger — og samtidig erindres om, at kontingentrestance betyder tab af stemmeret paa sendemandsmødet.

Ferielukning. Marineforeningens hovedkontor er lukket paa grund af sommerferie i tidsrummet: 13/6 til 4/7.

Tilgang af nye medlemmer i januar kvartal 1960

Aarhus 10, Assens 2, Birkerød 1, Damhussø 1, Fanø 2, Fredensborg 3, Frederiksberg 1, Frederikshavn 5, Frederiksværk 3, Gentofte 3, Gilleleje 3, Glostrup 6, Hals 4, Hirtshals 4, Holbæk 1, Holstebro 1, Hornbæk 9, Hørsholm 1, Kalundborg 3, Kerteminde 2, Kgs. Lyngby 2, Korsør 2, København 8, Køge 4, Lemvig 3, Løgstør 1, Mariager 6, Marstal 2, Nyborg 1, Morsø 9, Næstved 2, Padborg 2, Randers 6, Ringkøbing 2, Roskilde 6, Rudkøbing 2, Skagen 12, Skjern 3, Skælskør 1, Slagelse 1, Søllerød 1, Thisted 4, Thyborøn 6, Viborg 1, Vordingborg 3, ialt 155 mdl. Samtidig er udmeldt 51 medlemmer — altsaa en fremgang paa over 100 mand, se nu gaar det den rigtige vej igen —

Marineforeningens formand, KD *de Lichtenberg* deltog deltog 29/2 i et møde i Ebeltoft om placeringen af fregatten JYLLAND, mødet var foranlediget af direktøren for Nationalmuseet, professor *Johannes Brøndsted*, under hvem fregatten nu sorterer. Endnu foreligger der ikke nogen afgørelse.

I tidsskriftet *Norges Forsvar*, marts 1960 har medlem af Oslo Orlogsforening, orlogskaptajn *Rolf Scheen*, i en rigt illustreret artikel: »En dag med Marineforeningens veteraner« givet en meget rosende beskrivelse af Marineforeningens jubilæumstævne 1959, hvori orlogskaptajnen deltog som gæst.

Oslo Orlogsforening arbejder p. t. med planer om oprettelse af en marinestue efter dansk mønster — den første i Norge.

Lørdag den 7. maj 1960 fejrer vor broderforening *Flotants Män* sit 25 aars jubilæum ved en stort anlagt jubilæumsfest paa den svenske marines uddannelsescenter »Berga«. Der er til denne fest udsendt indbydelse baade til Danmarks Marineforening og Norges Orlogsforbund om at lade sig repræsentere.

1940 - 1945

Landsindsamlingen til rejsning af et mindesmærke for danske, faldet i allieret tjeneste er nu afsluttet, og monumentet, en khakiklædt soldat, vil blive afsløret den 4. maj 1960, og det forventes, at Deres Majestæter Kongen og Dronningen m. fl. vil overvære begivenheden.

Mindestenen vil faa sin plads paa Smedelinien, paa trekanten mellem den ydre og indre voldgrav, tæt op til indkørselsvejen til Sjællandssporten i *Citadellet Frederikshavn*, der er det gamle officielle navn for *Kastellet*. Det synes at være en helt rigtig plads mellem et kendt militært etablissement og det nye Frihedsmuseum paa Esplanaden.

Ved afsløringen vil et kombineret æreskompagni sammensat af styrker fra Hæren, Søværnet, Flyvevaabnet og Hjemmeværnet — i sidstnævnte afdeling indgaar ogsaa en mindre styrke fra *Det maritime Hjemmeværn* — paradere.

Ogsaa Soldaterforeningerne vil give møde med deres faner, og fra Marineforeningen forventes de storkøbenhavnske afdelinger at sende en flagbærer og en ledsager (husk korrekt paaklædning i henhold til Marineforeningens Ceremonielreglement), anmeldelse om deltagelse bedes snarest givet til Marineforeningens hovedkontor.

Mindestenen vil blive afsløret kl. 1155 af forsvarschefen, admiral *Qvistgaard*, samtidig med, at der over hele landet holdes 2 minutters stilhed. Efter en kort bøn ved Sjællands biskop forventes det, at *Kongen* vil lægge den første krans ved Mindestenen.

Marineforeningens formand er iøvrigt medlem af komiteen til rejsning af denne mindesten.

Marineforeningens Mærkatserie

Med spændt forventning saa Marineforeningens hovedbestyrelsen hen til den modtagelse, der ville blive den store udsendelse af de smukke Mærkater til del. Alle forventninger blev dog gjort til skamme. Vore Mærkater er overalt modtaget med interesse og mange anerkendende ord er faldet for den smukke idé, som hermed er lanceret. Store forretningsdrivende og talrige selskaber af forskellig art har gjort bestillinger og forsynet deres udgaende post med Marineforeningens Mærkater, og et enkelt hovedbestyrelsesmedlem lader lægge en stribe paa 5 Mærkater i hver forsendelse, der udgaar fra hans virksomhed. Ogsaa udsendelsen til enkeltpersoner af 2 ark Mærkater à kr. 5,00 ialt har slaaet an, og glædeligvis er returforsendelserne betydelig mindre end anslaaet.

Afdelingerne har ogsaa gjort en stor indsats — ganske faa dage efter udsendelsen indbetalte Skagen afdeling som den første kr. 900,00 for hele den tilsendte leverance — flot gjort.

Paa talrige forskellige maader spredes vore Mærkater. Mange afdelinger sætter et Mærkat paa hver udsendelse eller meddelelse til medlemmerne.

Forskellige kantiner i skibe eller paa andre af Søværnets institutioner har rekvireret Mærkater, flere af Søværnets personelorganisationer har ydet stor hjælp ved udbredelsen af kendskabet til vore smukke smaa skibsbilleder, som nu er spredt ud over hele det danske land, som en smuk agitation for vort Søværn og vor betydningsfulde Søfart og endelig glæder Marineforeningens mange medlemmer sig over, gennem udsendelsen af første led i den store Mærkat-kampagne at sprede kendskab til vor forenings liv og virke.

Med hensyn til den udlovede præmie — en dag med Søværnets skibe — da er det umuligt paa nuværende tidspunkt at skønne noget om, hvem der scorer points i denne konkurrence. Mange afdelinger har rekvireret flere Mærkatark, og det tyder paa, at der gøres en alvorlig indsats for at blive placeret.

Firma *Helge Madsen*, der bl. a. leverer Marineforeningens slips, havde arrangeret en smuk maritim udstilling i sine forretningslokaler paa Østerbrogade i København — ikke mindst her prægede Marineforeningens mange Mærkater udstillingen.

Beckers papirindustri har lanceret en fiks anvendelse af Marineforeningens Mærkater ved at klæbe et Mærkat paa de tændstikæsker, der fremlægges paa bordet ved firmaets forhandlingsmøder. Ideen kan ogsaa benyttes i privatlivet, f. eks. ved selskaber og sammenkomster at klæbe Mærkater paa tændstikæsker, der lægges ved hver kuvert.

Efter særlig anmodning er Mærkaterne udsendt i 2-arks udsendelsen til medlemmerne i enkelte afdelinger, hvis bestyrelse ikke har ment paa anden maade at kunne faa Mærkaterne distribueret, men samtidig mistes muligheden for fortjeneste til afdelingen ved Mærkatsalget og deltagelse i den dertil knyttede konkurrence.

Hovedkontoret og Mærkatudvalget afventer nu med stor spænding at høre fra de afdelinger, der endnu ikke har givet lyd fra sig. Husk, at pengene skal være indbetalt inden den 30. april, saa vi kan være i stand til at udregne, hvilken afdeling der bliver den heldige vinder af Mærkat-kampagnens opmuntringspræmie, som staar udførligt omtalt i sidste nummer af UNDER DANNEBROG.

Dersom det skulle ske, at en afdeling ikke har faaet udsolgt, hvad vi ikke haaber er tilfældet, er det ikke meningen, at afdelingen skal returnere de tiloversblevne Mærkater, men blot fortsætte salget, til de er udsolgt.

Det er imponerende, hvorledes enkelte afdelinger har rekvireret yderligere oplag. Blot halvdelen af afdelingerne havde dobbelt op, havde vi for længst haft udsolgt.

Vi har endnu Mærkater til salg, og skal vi ikke alle spænde livremmen ind og tage et nap, saa vi kan faa udsolgt, inden vi mødes tilsendemandsmødet i Silkeborg.

O. M.

Fra Hav og Havn

I *Lloyd's Aarsrapport*, som netop er offentliggjort, udtrykkes nogen pessimisme med hensyn til udsigterne for skibsfarten og skibsbygningen i de kommende 3—4 aar.

Rapporten fremhæver den store fremgang for japanske, svenske og vestryske skibsværfter, hvorimod antallet af udenlandske ordrer ved britiske værfter er gaaet ned som følge af lang leveringstid. Iøvrigt udtales det, at den nuværende kritiske situation skyldes, at nybygningsprogrammerne fremskyndedes i alt for høj grad efter Korea- og Suezkriserne. I 1957 og 1958 udgjorde nybygningerne 9 pct. af hele den aktive tonnage, og naar ophugningerne af gammel tonnage tages i betragtning, var tilgangen antagelig 6—7 pct., men naar der regnes med de nye skibes større effektivitet, var forøgelsen ca. 10 pct. aarligt.

Selv de mest optimistiske forudsigelser for udvidelse af verdenshandelen berettiger ikke til en saa stor forøgelse af tonnagemængden, udtaler rapporten, og det tilføjes, at der vil gaa 3 eller 4 aar, før forholdene bliver normale igen. Det understreges, at det er nødvendigt at fremskynde ophugningen af gamle skibe, i hvilken henseende aaret 1959 var et opmuntrende aar.

Gennem Dansk Skibsadoption ydes der en indsats for at udbrede kendskabet blandt skolebørn til danske sømænds liv, til gensidig gavn og glæde for begge parter.

To skoler i Glostrup har taget dette arbejde op, nemlig Nordvangsskolen, der med lærer *G. P. Sørensen* som kontaktperson har adopteret rederiet *A. P. Møllers* tankskib *EMMA MÆRSK*, og Søndervangsskolen, som har adopteret rederiet *Dansk-Fransk's* motorskib *SLESVIG*. Kontaktpersoner er her to af Marineforeningens medlemmer, lærer *A. Halmø Kristensen* og *E. Onsberg*, formand for Glostrup/Taastrup afd.

Sømandshjemmet i Randers har faaet statslaansgaranti til bygning af et stort nyt sømandshjem.

Inden for den britiske orlogsflaade prøver man nu at finde ud af, hvordan det kunne gaa til, at man paa ministryeren *SHERETON* lod alle de æresbevisninger, der tilkom første admiralitetslord, regne ned over en forkert mand.

Baadsmandsfløjter skingrede, da den formodede lord kom om bord paa ministryeren i Portsmouths havn. Han blev filmet, fotograferet, vist rundt af skibschefen og endelig modtaget af en kontreadmiral, da han atter vendte tilbage til kajen.

Først næste dag, da billeder fra begivenheden dukkede op i aviser og fjernsyn, var der nogen, der bemærkede mandens forbløffende mangel paa lighed med den nye første admiralitetslord, lord *Carrington*. Denne kunne derimod ses i baggrunden af det fornemme selskab.

Manden, der havde været genstand for den megen hæder, viste sig at være lordens privatsekretær, *Patric Nairn*.

En del af forklaringen maa søges i, at begge var iført

den gængse uniform for marineministeriets civile embedsmænd, og paa kontreadmiralens kontor forklarer man, at admiralen lod sig forvirre af, at det fine selskab ikke fulgte den sædvanlige procedure, da man skulle i land. Efter flaadens skik skal den højeststaaende officer gaa først i land fra et skib, men sidst fra et skib ned i en baad.

Ingen kan imidlertid give en plausibel forklaring paa, hvordan det kan være, at ingen i flaadehavnen aabenbart havde anelse om, hvorledes flaadens øverste chef skulle se ud.

Historien er som klippet ud af opretten »Den gode fregat *PINAFORE*« paa Det kgl. Teater, som det forøvrigt kan anbefales alle gamle orlogsgæster at se.

Kvindelige Marineres Idrætsklub har nu ogsaa optaget »Fregatskydning« efter Marineforeningens (Roskilde afd.s) recept op som en aarlig tilbagevendende begivenhed.

»Skibenes kirkegaard« har man i mange aar kaldt Goodwins sandbankerne ud for den engelske sydkyst, og skibskaptajner fra alle verdens lande har lært at frygte denne banke.

Med ti aars mellemrum er bankernes position blevet kontrolleret lige siden 1844, men i 1947 mente man, at de ikke bevægede sig mere, og man sløjfede inspektionen i 1957. Men en grundstødning i fjor fandt sted 800 meter sydøst for bankernes sydlige grænse, og nu har et opmaalingsfartøj konstateret, at Goodwinsbankerne har flyttet sig 800 meter siden 1947. Inspektionerne af Goodwins vil blive hyppigere, og det kommer antagelig ogsaa til at gælde andre sandbanker omkring Englands kyst.

Berl. Tid.

Vist blæser det —

— Engang i firserne var jeg ude i Biskayen. Fire mand maatte holde fast paa kaptajnens hue! Alle ankrene fløj af vore knapper, saa de blev glatte som billardkugler! Baadene krængede, og hun tog vand ind gennem skorstenen, saa de stakkels fyre nede i maskinen maatte bære røgen op i spande . . .

Klip her

Marineforeningens ceremoniel II

1. Foreningsmøder Flaget

Ved foreningsmøder bør flaget i almindelighed være til stede og opstillet paa en flagfod.

Ved indledning af mødet beordrer formanden:

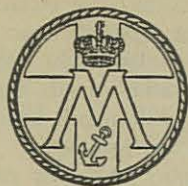
- 1) Klar ved flaget: Flaggasterne paa plads.
- 2) Klar overalt: Medlemmerne rejser sig.
- 3) Hejs flaget: Medlemmerne staar »Ret«.

Er musik ikke til stede, kan flagets hejsning ledsages af fløjtesignal paa almindelig signalpibe, indtil flaget er i top, hvorefter første vers af nationalsangen »Kong Christian« afsynges staaende.

Ved festlige sammenkomster, der indledes med flagets hejsning, bør det iagttages, at flaget paa et af formanden eller af et bestyrelsesmedlem angivet tidspunkt nedhales med honnør, hvorved enten tilkendegives, at festens officielle del er forbi, eller at anden af bestyrelsen truffen bestemmelse i aftenens program træder i kraft.

Flaget bør ved festens afslutning ikke være hejst, naar medlemmerne forlader lokalet, men nedhales forinden med honnør som ved festens indledning, og sidste vers af »Kong Christian« afsynges staaende.

(fortsættes)

Forenings- Meddelelser

NB. Ved indsendelse af bidrag til medlemsbladet, skriv da venligst kun paa den ene side af papiret og med en bred margin — det vil lette redaktøren meget i arbejdet — men husk at forsyne indsendte referater og avisudklip med dato for mødets eller udflugtens afholdelse. *Red.*

Aarhus afd. afholdt 14/1 sit traditionelle torskegilde, som sluttede under orkanagtig stemning, ikke mindst takket være de to atomlarmende musikalske vpl. fra BMK.

Kerteminde sender en forsinket meddelelse om, at afd. 21/11 1959 afholdt sin årlige juleskydning under stor tilslutning og god stemning, ligesom der blev et pænt overskud til afd.s hjælpekasse.

Mariager er nu igen vaagnet til daad. 21/1 afholdtes en fornøjelig sammenkomst med amerikansk lotteri og dans. Det er besluttet atter i aar at udsende fastelavnsbaaden, den har været oplagt i 5—6 aar. Gennem 5 aar har afd. sendt 3 drenge paa sømandsskolen i Frederikshavn og man vil nu atter paa denne maade appellere til byens borgere om hjælp til denne gode sag.

Roskilde afd.s formand deltog efter indbydelse 23/1 i Gl. Roskilde amts Garderforenings 50 aars jubilæumsfest.

Næstved afholdt genfs. 2/2, *Carroe Ravn* dirigerede og formanden indledte med en mindetale over to afdøde kammerater: bladhandler *Johannes Moltzen* og repræsentant *Chr. Andersen*. Formanden berettede om den nye marine-stue og oplyste at medlemstallet var vokset lidt. Nyvalgt blev vulkanisør *H. Schønnemann Larsen* i stedet for *JOOS*, der ikke ønskede genvalg.

Roskilde afd. afholdt sin genfs. 3/2 i Marinekahytten. Ved denne lejlighed blev 25 aars hæderstegnet uddelt til 3 kammerater og afd. var vært ved et fælles kaffebord.

Gentofte afholdt genfs. 3/2. Formanden mindedes de tre kammerater, der var afgaaet i aarets løb: viktualiehandler *P. K. Jacobsen*, salgssinspektør *Niels Nielsen* og kunstmaler *Anton Pedersen*. Til lods *Landt* rettedes en tak for hans smukke malerigaver til pakkefest og andespil. Fuldmægtig *Maegaard* fra Hovedbestyrelsen redegjorde for Marineforeningens Mærkatkampagne, som man ventede sig meget af.

Kongens Lyngby afholdt en velbesøgt genfs. 4/2. Genvalg.

Glostrup-Taastrup afd. afholdt som den eneste sin *admiralsforsamling* 4/2 — genvalg.

Randers afd. afholdt genfs. 6/2, mødet sluttede med torskespisning.

Odense afd. afholdt genfs. 9/2 et godt møde med genvalg.

Silkeborg afd. afholdt ligeledes genfs. 9/2 paa Ringgaard's Conditori, da afd.s marine-stue er blevet hjemløs og alt inventaret opmagasineret. Efter beretningen, der godkendtes, nedlagde afd.sformanden, *Georg Klein* sit mandat p. g. af svagelighed; som ny formand valgtes afdelingsleder *S. Bøgh-Sørensen*, iøvrigt genvalg. Naturligvis blev

aarets sendemandsmøde, som skal afholdes i Silkeborg, og saa indgaaende diskuteret ved denne lejlighed.

Aalborg afd. afholdt genfs. 11/2 — Genvalg.

Mariager afd. afholdt genfs. 15/2. Til bestyrelsen nivalgtes arbejdsmand *Finn Hvarre* og sømand *Niels Aage Munk*. Produkthandler *Evald Olsen* har skænket et billede fra 1888 af samtlige danske orlogsskibe paa Københavns red til Marine-stuens udsmykning. Det er en beskeden tak fordi hans søn har nydt godt af afd.s hjælpefond, som støtter uddannelsen paa sømandsskoler.

Skelskør havde indbudt Marineforeningens formand til sin genfs. 15/2. Der blev her agiteret for Marineforeningens Mærkatkampagne. Under den paafølgende meget fornøjelige fest blev to medlemmer havnefoged *Valdemar Nielsen* og vognmand *L. P. Nielsen*, der begge er over 80 aar, udnævnt til æresmedlemmer.

Holte-Søllerød afd. havde 18/2 faaet en serie billetter til den gribende og fængslende film: »Støt staar den danske sømand« — atter en af *Rex-O.s* gode ideer.

Helsingør afd. samlede 18/2 sine medlemmer til torskegilde med islæt fra ØK og af den afdøde humorist *Storm P.s* produktion

H. H. Poggensee.

Københavns afd. afholdt genfs. 18/2, hvor formanden, grosserer *H. H. Poggensee* paa grund af sygdom nedlagde hvervet efter 11 aars slid. Det var ikke nogen let gerning at overtage posten efter den afholdte formand, afdelingsarkitekt *E. W. Marston*, og der har da ogsaa baade været storm og oprørte vande, men i de senere aar har *Poggensee* ført skuden ind i mere smult farvand. Trods strid og modgang har han altid staaet fast ved sine meningers mod, og afdelingen er ham megen tak skyldig. Generalforsamlingen udnævnte ham med megen applaus til æresmedlem. Som ny formand valgtes boghandler *Ove Reumert* og som ny sekretær stationsbetjent

Harry Helvig.

Randers afd. udsendte som sædvanligt i samarbejde med *Randers Skipperlaug* fastelavnsbaaden med *C. Juul Møller* som admiral. Baaden indsejlede ialt kr. 3715 kr. og det meget smukke resultat vil til nyttaar blive fordelt af legatudvalgene fra *Randers Skipperlaug* og *Marineforeningens* *Randers* afd.

Mariager afd.s fastelavnsbaad »indsejlede« efter at have været oplagt siden 1955 ca. 700 kr. til udstyrshjælp for en ung mand paa sømandsskole eller skoleskib.

Kerteminde afd.s skyttelav havde sin årlige pokalskydning 21/2, fabrik *Knud Nielsen* afløste smedemester *Ove Hansen* jun. som pokalindehaver.

Viborg afd. afholdt genfs. 23/2 i Marine-stuen. Formanden indledte sin udførlige beretning med at mindes de i aarets løb ved døden afgaaede kammerater. Genvalg. Under Eventuelt drøftedes Mærkatsagen, og det vedtoges at salget skulle ske gennem bestyrelsens medlemmer.

Marineforeningens Skyttelav, København, afholdt en velbesøgt genfs. 23/2 — genvalg.

Kerteminde afd. genfs. samme dag forløb paa samme gode maade, hvorpaa afd. var vært ved et fælles kaffebord.

Esbjerg afd.s genf. fandt sted 24/2. Afd.s-formanden, fiskeriinspektør *Bohne* mindedes de 7 medlemmer, der i aarets løb var gaaet bort. Overvagtmester *Frederiksen* dirigerede og i forbindelse med beretningen udnævntes mangeaarigt medlem, maskinmester *Thorvald Kjær*, til æresmedlem. Formanden ønskede ikke genvalg, men fortsatte som bestyrelsesmedlem, som ny formand valgtes fiskeskipper *Knud Schröder*, der er medlem af Marineforeningens hovedbestyrelse. I stedet for *Gustav Hallgreen* og *Holger Mikkelsen* nyvalgte *Gundestrup* og *Havnstrup* til bestyrelsen.

Holbæk afd. afholdt en velbesøgt genfs. 24/2 — genvalg.

Skagen afd. afholdt genfs. 27/2. Af formandens beretning gengives: Medlemstallet er 423. Afd. har skænket en flidspræmie til Skipperskolens afslutning. Elevafgiften for 6 GEORG STAGE-drenge fra Skagen er dækket af afd., som i forbindelse med byraadet har ansøgt om adoption af skoleskibet GEORG STAGE og har medvirket ved modtagelsen af et britisk kadetskib og et polsk fiskeriskoleskibs besøg i Skagen. Et samarbejde med Sct. Georgsgildet havde ved havnefesten havde givet en lille indtægt for GEORG STAGE-fondet. Formanden sluttede med at beklage, at tilslutningen til arrangementerne — bortset fra julefesten — ikke havde været stor. Til slut redegjordes for Marineforeningens Mærkatkampagne, som man fandt interessant. Nyvalgt blev navigationslærer *Carlsson*, maskinmester *A. Carlsen* og havneassistent *P. M. Pedersen*, og 6 medlemmer modtog 25 aastegnet.

Bogense afd. havde genfs. 27/2 hvor formanden, ingeniør *A. Westergaard*, og næstformd., skibsbygger *E. Pedersen*, genvalgte. Omtalt blev aarets marinebesøg i Bogense og det nye Mærkatsalg.

Kongens Lyngby havde 27/2 arrangeret sin aarlige fastelavnfest med damer. Der var præmier for kostumering og pakkefest — en sjov aften.

Sollerød afd. holdt genfs. 27/2, hvor der toges stilling til oprettelse af et skyttelav samt afd.s GEORG STAGE-fonds fremtidige økonomiske basis, endvidere til afd.s 15 aars jubilæum i indeværende aar.

Frederiksberg afd. afholdt genfs. hos Oskar Davidsen 1/3.

Gentofte afd. fortsatte 2/3 sin maritime foredragsrække. Denne gang holdt fuldmægtig *E. Sivertsen* et udmærket foredrag om Ø. K. og viste en film fra kompagniets virksomhed.

Ringkøbing afd. afholdt sin genfs. 3/3 — genvalg.

I Marineforeningens rækker

mødes

alle unge og gamle orlogsgaster —

baade fra kystflaaden, kystbefæstningen og alle de andre maritime tjenestesteder.

Henvendelse: den lokale Marineforeningsafdeling (der er 100 ialt) eller Hovedkontoret, Havnegade 55, København K., tlf. PA 2886.

Glostrup-Taastrup afd. afholdt 3/3 medlemsmøde med foredrag af landssekretæren, *Honnens de Lichtenberg* om »Statens civile skibe«. En overmaade interessant aften. Fra Holmen var inviteret 2 vpl. orlogsgaster til at deltage i mødet.

Randers afd.s skyttelav afholdt sin traditionelle »Katteskydning« 5/3 med god tilslutning til det fornøjelige arrangement.

Odense afd. sluttede sin sæson med en »Kroaften« — sæsonens sidste kammeratskabsaften — i Sortebro kro 8/3.

Aarhus afd. afholdt sin genfs. 10/3, hvor afd.sformanden, *Willy Kyst* mindedes 5 afdøde kammerater, heraf 2 æresmedlemmer samt den afdøde distriktsrepræsentant, *Chas. Mortensen*, Randers. Beretningen godkendtes. Genvalg. Aftenen sluttede med optagelse af 3 nye medlemmer og med kammeratligt samvær.

Københavns afd. afholdt 10/3 en stor festaften i anledning af Kongens fødselsdag. Kommandørkaptajn *H. H. Wesche* holdt festtalen, og derefter var der en udmærket underholdning samt »dans paa dækket« og naturligvis medvirkede afd.s store og dygtige musikkorps.

Kongens Lyngby afd. havde arrangeret en udmærket filmaften paa kongens fødselsdag 11/3.

Bornholm afd. afholdt en smuk sammenkomst med damer 11/3 i anledning af Kongens fødselsdag, efter spisningen blev der danset og der herskede en glimrende stemning under festen.

Lørdag den 19/3 samledes repræsentanterne for distrikt *Sjælland N.* til møde i Roskilde, hvor Marineforeningens formand gav forskellige oplysninger og mange fælles spørgsmål blev behandlet. Det var et møde med et godt udbytte.

Randers afd.s skyttelav afholdt 5/3 sin traditionelle »Katteskydning«. Der var god stemning og de 36 deltagere tilbragte en hyggelig aften, der sluttede med keglespil.

Aalborg afd. fejrede 2/4 sin 43-aars stiftelsesfest ved en festlig sammenkomst med underholdning og dans. I aftenens løb blev 40- og 25-aars medlemstegnene uddelt lige som nye medlemmer optoges.

Kongens Lyngby afd. afholdt kammeratskabsaften den 4/4 med en interessant lysbilledforevisning ved *Johs. Werther*.

Gentofte afd.s medlem, kommandørkaptajn *R. Steen Steensen* fortalte 6/4 om danske undervandsbaade gennem 50 aar og ledsagede foredraget med en interessant film.

Glostrup-Taastrup afd. afholdt 7/4 en maritim filmaften med smukke og interessante film fra den canadiske orlogsflaade.

Københavns afd. arrangerer søndag d. 8/5 udflugt til Auderød, med omvisning paa eksercerskolen. Den medbragte frokost spises paa skolen. Bindende tilmelding senest d. 20. april til kontoret, tlf. 60 04 38.

Aarhus afd. forbereder som den første inden for Marineforeningen sit 50 aars jubilæum den 1/9, idet der paa denne dato i 1910 blev stiftet »Selskabet De danske Marinere«, der senere blev sammensluttet med den i 1919 stiftede Aarhus afd. af Marineforeningen. Selve jubilæet vil blive fejret lørdag den 3/9 ved reception i Marinekahytten i restaurant VIKING kl. 10—12, og samme aften er der festmiddag paa hotel Royal. Næste nr. af UNDER DANNEBROG vil bringe det udførlige program.

**HEMPEL'S
SKIBSFARVER
er søstærke**

**FABRIKER OG LAGRE
VERDEN OVER**

Frederiksberg afd. havde 10/4 tilrettelagt en fin søndag. Først besøg paa Orlogsmuseets udstilling i Nicolai kirkebygning, der blev forevist af sagkyndige. Derefter var der besøg paa Falkonercentret.

Sæsonen afsluttet 31/5 med den traditionelle tur til »de smaa haver«.

Godthaab afd.s energiske formand aflagde under et kort tjenesteophold i København et kort besøg paa hovedkontoret og overrakte Marineforeningens formand et smukt album med billeder fra Marinestuens indvielse og senere anvendelse.

Det bør i sagens interesse nævnes, at foreningen Dannevirke har givet tilskud til Marinestuens inventar, hvorfor den ogsaa betegnes som »Marine- og Dannevirkestue«.

Marineforeningens Københavns afd.s musikkorps medvirkede ved festpremieren paa det amerikanske marinelystspil: »U-baaden, der rødmede« bl. a. ved at spille den festlige »Anchors aweigh« som ouverture.

Marinehistorisk Selskab afholdt generalforsamling 24/3, hvorefter fuldmægtig Honnens de Lichtenberg talte om Fyr- og Vagervæsenet i anledning af denne etats tilstundende 400 aars jubilæum. Foredraget var ledsaget af filmen »Lysen i mørket« og derefter vist to meget smukke norske farvefilm, dels fra den gamle flaaestation *Stavern*, dels fra kong Olavs inspektion af den gamle fæstning *Vardøhus* yderst mod nord — begge havde endnu gamle porte og bygninger med tidligere norsk-danske kongers initialer.

Marineforeningens Glas

Salget af disse smukke glas giver fortsat en indtægt til *Marineforeningens Grundfonds filantropiske formaal* — støt denne ved køb af glassene; de er velegnede som præmier eller gaver. Prisen er:

Kr. 7,50 for øl- og whiskyglas,

Kr. 4,50 for portvinsglas og

Kr. 4,00 for snapseglass.

**Det er en nydelse at drikke af
Marineforeningens glas**

Marineforeningen gratulerer

- 6/1 Blikkenslagermester *A. Petersen*, Holbæk, 75 aar.
21/2 *Niels Peter Madsen*, Kgs. Lyngby 90 aar.
1/3 fejrer Randers afd.s medlem, stationsleder *Ove Pedersen* 25 aars jubilæum i Falcks Redningskorps tjeneste.
8/3 Afdelingschef *Carl L. Bendixen*, Gentofte 50 aar.
19/3 *Johan B. Kjær*, Virum, Kgs. Lyngby, 50 aar.
27/3 *Kaj E. Bolwig*, Kgs. Lyngby 65 aar.
30/3 Overportør *Rs. C. Rasmussen*, Holbæk, 70 aar.
3/4 *Albert Westerberg*, Virum, Kgs. Lyngby, 60 aar.
8/4 Direktør *H. E. Klem*, Holbæk, 60 aar.
10/4 *Ove Striegler*, Kgs. Lyngby, 65 aar.
17/4 *Richard Nielsen*, Kgs. Lyngby, 60 aar.
14/5 Havnefoged *Chr. Mortensen*, Holbæk, 60 aar.
6/6 fylder købmand *Henrik Henriksen* Dalbyovre, medlem af Randers afd. 55 aar.
5/7 Blikkenslagermester *Axel Smith*, Holbæk, 80 aar.
9/7 fylder Randers afd.s formand siden 1955, overmaskinmester *G. Fich* 70 aar.
10/7 *Glostrup-Taastrup* afd.s medlem, vand- og gasmester *Enevold Hansen*, Hundige Strandvej 157 pr. Greve. 50 aar.
16/7 Skibsmægler *J. L. Fisker*, Holbæk 75 aar.
20/7 Montør *H. Ingemann Petersen*, Svinninge, 65 aar.
18/5 *Glostrup-Taastrup* afd.s medlem, købmand *W. Müller*, Køgevej 776, Brøndby Str. pr. Glostrup 80 aar.

Marineforeningens Kalender

Roskilde afd.s kegleklub spiller hver mandag aften paa Roarslund.

Marineforeningens skyttelav, København, afholder træningsskydning 12/4 og mesterskabsskydning 26/4.

Roskilde afd. afholder mødeaften i Marinekahytten paa hotel Prinsen den første onsdag i hver maaned.

Randers afd. slutter sin sæson 23/4 med en skafning, hvorefter det kommende sendemandsmøde vil blive drøftet — senere kammeratligt samvær.

Randers afd.s medlemmer mødes hver lørdag kl. 15—17 i »Hulen« i restaurant Gudena og marinestuen, hvor der er lejlighed til kortspil.

Randers afd.s skyttelav afholder skydning i Haandværkerforeningen den første fredag i hver maaned kl. 19,30.

Randers afd. har tilrettelagt en fællestur med damer til sendemandsmødet i Silkeborg 15/5.

Glostrup-Taastrup afd. afholder 7/5 skovtur »ud i det blaa«. Tilmelding senest 3/5. Derefter er der sommerferie indtil sæsonen indledes med møde 1/9.

Har du tænkt over — at der i

Det maritime Hjemmeværn

ogsaa er plads til alle gamle orlogsgaster —

Aarhus afd. mistede 28/11 1959 ved dødsfald sit mangeaarige medlem, mejeribestyrer *Lund Sørensen*, Kalø.

Fanø afd. har endvidere mistet 2 gode kammerater ved tobakshandler *Aghøjs* død 13/1 og blikkenslagermester *J. Mathiasens* død 23/1.

Fanø afd.s medstifter, skibsbygmester *J. Christoffersen*, afgik ved døden 28/1. Oprindelig var han medlem af Esbjerg afd., men blev senere formand for den nystiftede afd. paa Fanø, som han var med til at bygge op.

Morsø afd.s æresmedlem, skibsfører og skibsmægler *N. C. Petersen* afgik ved døden 83 aar gl. Marineforeningens, Bombebøssens og Sømandsforeningens flag vajede ved graven.

Esbjerg afd.s mangeaarige medlem, skomager *N. M. Nielsen*, afgik 2/2 ved døden 73 aar gammel. Ved begravelsen fra »Gravlunden« viste medlemmer af afd. den gamle kammerat den sidste ære ved at sænke flaget over hans kiste.

Esbjerg afd.s medlem, fiskepakker *Chr. Mærsk*, døde pludselig 9/2 i en alder af 73 aar. *Mærsk* blev begravet den 14/2 og afdelingens flag sænkedes som en sidste hilsen over hans grav.

Esbjergs afd.s medstifter, fiskeeksportør *Peter Balle*, døde 12/2 69 aar gammel. Han havde haft en levende interesse for alt maritimt, og i sit hjem havde han en privat lille marinestue, hvor han hyggede sig med sine sømandsminde. Ved begravelsen fra Zions kirke var mødt et stort antal medlemmer og flaget sænkedes over den gamle kammerats grav.

Aarhus afd.s medlem, gasværksbestyrer *Ravn Jonsen*, Skanderborg afgik ved døden 1/3 1960.

Glostrup-Taastrup afd.s medlem, vand- og gasmester *J. A. Petersen*, Greve strand, afgik ved døden 7/3 og afd. har med ham mistet et meget aktivt medlem. Ved bisættelsen vistest med flaget den gode kammerat den sidste honnør.

Skagens afd.s medlem, tidl. redningsmand og motorpaser *J. P. Lundholm* afgik ved døden 23/3. Ved graven paraderede Marineforeningens flag samt faner fra Forsvarsbrødrene, fiskernes understøttelsesforening og arbejdsmændenes forbund.

Aarhus afd.s medlem, skibsmægler *Jens Gotfred Jensen* afgik 24/3 ved døden under et ophold i Italien.

ÆRET VÆRE DERES MINDE

Søværnet vil kontakte skolerne

Skolen bliver det fornemste maal for Søværnets propagandaoffensiv for øget tilgang til værnet, der sætter ind om kort tid.

Propagandaen har hidtil stort set indskrænket sig til annoncer og pjecer, men nu er man indenfor værnet kommet til den overbevisning, at der maa være en smartere maade at »sælge« sig selv paa. Derfor vil man bl. a. kontakte skolerne for at gøre drengene interesserede i en karriere inden for Søværnet. Aktionen løber af stabelen saa snart den nye forsvarsordning og den dertil knyttede personaleordning er gennemført.

Først og fremmest ønsker man at fordoble antallet af mather fra de i øjeblikket 500, men man ønsker ogsaa en øget tilgang til værnets officerskorps.

Bog anmeldelser

Tage Ellinger: Den forunderlige krig. Borgens forlag.

Professor, frivillig officer, videnskabsmand og oversøisk fyrste *Tage Ellinger* har aabenhjertigt skrevet om sine krigsoplevelser i Norge 1940. Ondt og godt er taget med, nogle episoder falder maaske anderledes ud end alm. ventet, men spændende er bogen.

Det er beretningen om en landsknægtstype med Fänrik Ståls sagn som ledetraad i moderne krigsførelse med anerkendende ord fra irske, skotske og norske officerer; maaske et værdifuldt supplement til mange tørre og saglige felttogsbeskrivelser.

Hans Mathiasen: Havet mørkelagt. Borgens forlag.

5000 danske søfolk øvede med deres skibe en betydningsfuld indsats for de allierede og ikke mindst for Danmark. Ukendte var de fleste og desværre gik alt for mange bort. Telegrafisten *Hans Mathiasen* fortæller støttet til sin dagbog om sine krigsoplevelser. Ægte og ligefremt, paa god sømandsmaner lader han læserne opleve krigens gru og dens daglige liv til søs og i havn — en bog, der vil staa som et vidnesbyrd om den danske sømands indsats i den store krig.

AALBORG

Aalborg Sømandshjem

Hyggelige restaurationslokaler og god mad
Teglgaardshaven . Tlf. 1986
Nymonterede værelser med rindende vand

AARHUS

Aarhus „Årtol“ Renseri

Telf. 3 00 30

VILLY KYST GLARMESTER

TELEFON 6 96 96

Tordenskjoldsgade 3 — Aarhus
Aargang 8968/1928

AARHUS MASKINFABRIK

Telf. 3 67 44

Kraner — gravemaskiner og
transportantæg

A/S AARHUS FLYDEDOK

og MASKINKOMPAGNI
Tlf. 3 40 00

Regn og taarer —

Han havde glemt at købe Marineforeningens smukke Mærkater.

BORNHOLM**Skibsproviertering**

John Hintzes enke - Rønne

Alfred Th. HaagensenJUVELER, GULDSMED & GRAVØR
St. Torv 8 - Telf. 270Simon Madsen
RØNNE**ESBJERG****Claus Sørensen**

Esbjerg

H. J. Christensen & SønVAADBINDERI OG TOVTØRRERI
ESBJERG**Esbjerg Skibshandel**

v/ Harald Nielsen

Ny Havn Tlf. 2198

»Hotel Spangsbjerg«Mødested for marineforeningens
medlemmer

ESBJERG Tlf. 1753 - 1754 - 1755

Jensen & Lauridsen

Skibsbyggeri

ESBJERG TLF. 2053

FREDERIKSHAVN**ELECTRA 1/s**

Elektroinstallatørfirma

Danmarksgade 38 Frederikshavn Tlf. 239

Johan Damsgaard

Kolonial & skibshandel

Tlf. 63 Frederikshavn

P. CONRADSEN

Teknisk maskinforretning

SKIBSARTIKLER — OLIE TLF. 900

Einer Sørensen

STEVEDORE

Havnegade 11 - Telf. 932 - Frederikshavn

FYN

AKTIESELSKABET

SVENDBORG**SKIBSVÆRFT****Carl Antonsen**

Guld- og sølvsmed

N. Due-Petersen**& Kryger INGENIØRER**

Telf. 118 (3 ledn.) Svendborg

HIRTSHALS

Sig det med blomster

»VIOLA« Telf. 74**Carlsen & Aaens Vaadbinderi**

Hirtshals — Tlf. 180

VAAD - TRAWL OG TOVVÆRK

Hurtig reparation

Levorsen & Jørgensen

Lys-kraft-skibsinstallation-ekkolod

Betjening dag og nat — Tlf. Hirtshals 11

Marine! Aflæg et besøg paa

SØMANDSHJEMMET

A. SAMUEL TLF. HIRTSHALS 37

HORSENS**Horsens Sølv****KOLDING****Kolding Rugbrødsfabrik**

P. B. KLAABORG

Telf. 58 - 569

NYKØBING F.**Nykøbing F. Bryghus**

Lager og pilsner

NYKØBING M.**MORSØ STØBEGODS**

Nykøbing Mors

AKTIESELSKABET

N. A. CHRISTENSEN & CO.

Kongelig hofleverandør

RANDERS

AKTIESELSKABET

Bryggeriet „Thor“

RANDERS

Chas. MortensenSEJL, PRESENNING, FLAG OG
TELTFABRIK

Randers

Telf. 529

ROSKILDE

Under Deres besøg i Roskilde bør De ikke undlade et besøg i den interessante marinestue

Hotel Prinsen

Algade 13, Roskilde, tlf. 10 - 811

SKAGEN**Oscar Skougaard**

Aut. installatør Tlf 41345

Skibsradio, sendere og pejleantæg

Sejl, flag og presenninger

Sejlmager Alex Jørgensen

Skagen

Tlf. 41423

SKIVE

Harald Espersen Frederiksgade 5

Statsaut. installatør — Ing. M. I. K.

Radio-apparater Elektriske anlæg

THYBORØN**Thyborøn Fiskeauktion**

v/ Albert Steen - Telf. 57

VEJLE

A/s Vejle Mælkekompani

Vedelsgade 85 - Tlf. 335 - 336

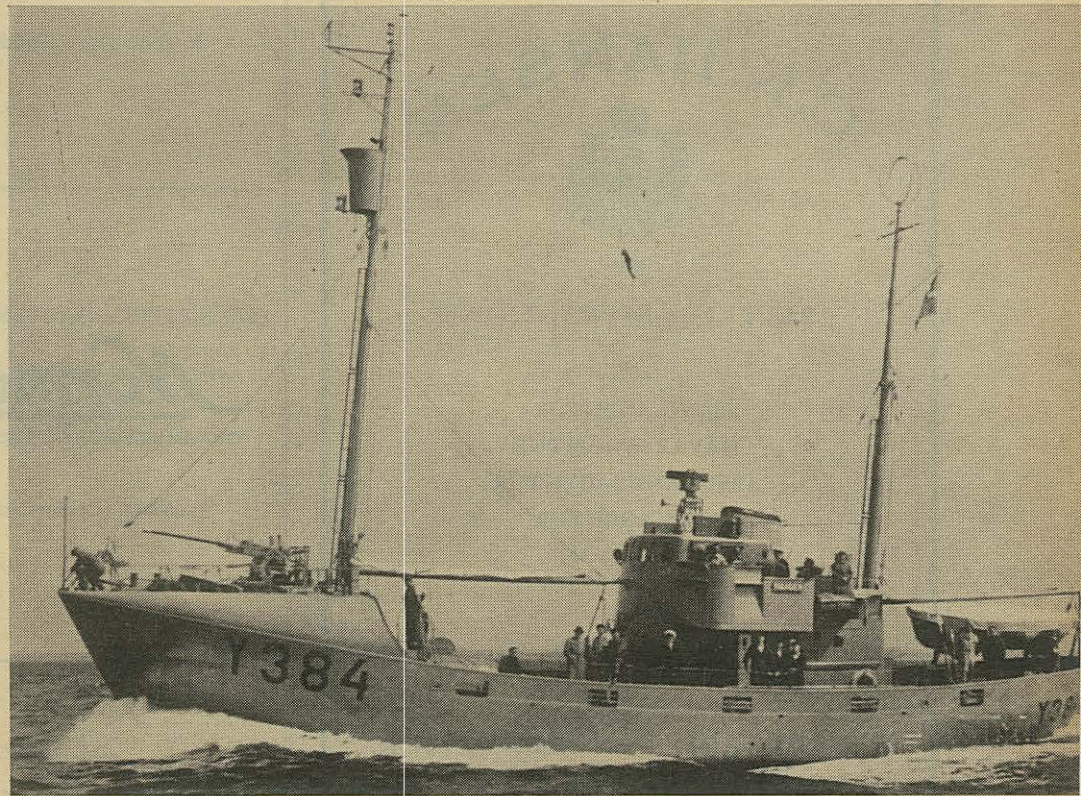
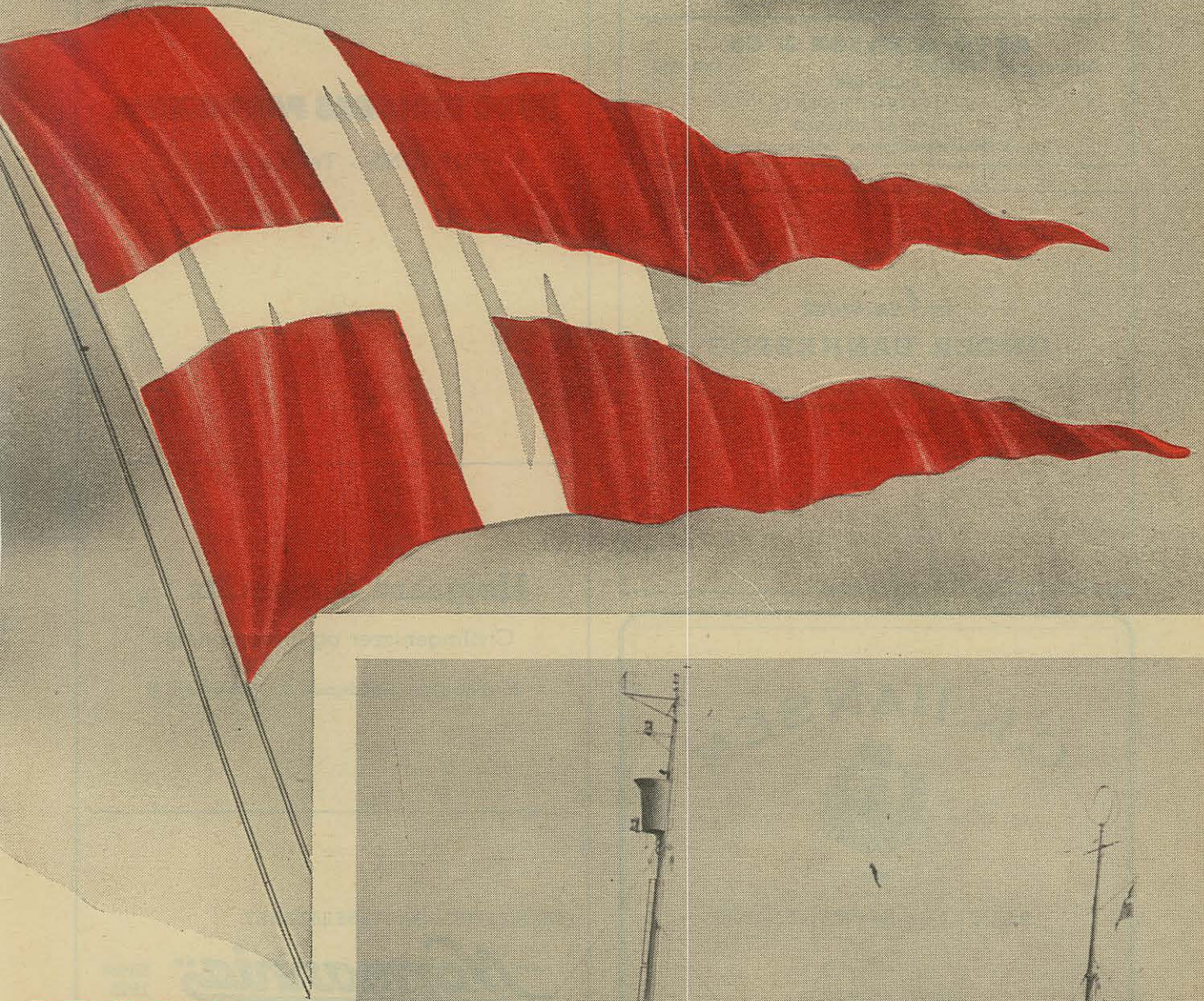
Udgivet af »Marineforeningen«. — Redigeret af G. Honnens de Lichtenberg.
Marineforeningens hovedkontor, Havnegade 55, København K., kontortid daglig
kl. 13—16, lørdag undtagen, Telf. PA 2886. Postkonto nr. 1608.

Annonceekspedition: Amaliegade 22, Kbhvn. K., Central 611, Postkonto 3253.

Holbæk Amts Bogtrykkeri, Holbæk.

MEDLEM AF
FORENINGEN AF DANSKE
UGEBLADE, FAGBLADE OG TIDSSKRIFTER

UNDER DANNEBROG

**ORGAN
FOR
SØVERN
OG
SØFART**

Hefte 3 - Juli
47. aarg. - 1960

Den første af de to nye inspektionskuttere til Grønland, bygget paa Helsingør Skibs- og Maskinbyggeri, har faaet navnet MAAGEN, søsterskibet hedder MALLEMUKKEN. (Se side 9).

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

JESPER CHRISTENSEN & CO. Vin en gros
Herluf Trollesgade 23 . København K.

^{A/s} **Em. Z. Svitzers**
Bjergnings-Entreprise

OTTO SUENSON & CO.
Dronningens Tværgade 7 Telf. 482
Grundl. 1880
VINFORRETNING
LAGER AF CIGARER
Lev. til Officersforeningen og Søofficersforeningen

Annoncer
„UNDER DANNEBROG“

Amaliegade 22 . København K
Central 611

C.K. HANSEN

1856

REDERI OG BEFRAGTNING

•
LINIEAGENTUR
HAVARIAGENTUR
ASSURANCEAGENTUR
IATA-AGENTUR
SPEDITION

•
D/S DANNEBROG A/S

•
AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN K.
TELEFON: CENTRAL 72 (20 linier)
TELEGRAM-ADRESSE: »HANSEN«

HEDE NIELSENS FABRIKER

HORSENS - Telefon 2 47 11

Højgaard & Schultz ^{A/s}

Civilingeniører og entreprenører

Hovedkontor: Ewaldsgade 9 - København N

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

„Normannia“

Stiftet
1916

TROMMESALEN 5 . TELEFONER: C. 13447 - 10068

Ansvars-, ulykkes-, brand- og tyveriforsikring

J. Chr. Andersen

OST

VIMMELSKAFTET 41 . TLF. 1345 - 14345

1935

24. maj

1960

FREDENSBORG SLOT
Fredensborg, juni 1960.

For de smukke sølvaskebægre, vi modtog i
anledning af vort sølvbryllup, beder vi Marine-
foreningen modtage vor hjertelige tak.

Marineforeningens aarsberetning for 1959

Aflagt af formanden, kommandør *G. de Lichtenberg*, ved sendemandsmødet i Silkeborg den 15. maj 1960.

Kammerater.

Atter samles vi til sendemandsmøde og denne gang i denne gamle jyske by med den idylliske og mere end særprægede omegn.

Idet jeg byder velkommen, vil vi først takke byen, Silkeborg afdelingen og den stedlige turistforening, som har bistaaet den, for den hjertelige og gæstfrie modtagelse, vi har faaet, og for deres arrangement med at gøre alt saa festligt som muligt.

Vi haaber paa et godt sendemandsmøde med et værdigt forløb og ønsker, at vi ikke alene kan faa en fornøjelig sammenkomst, men ogsaa kan bygge videre op paa noget godt til gavn for os alle, og som kan bidrage til at skabe respekt og agtelse om vor forening og dens virke, og som kan præge foreningens samfølelse og arbejdsglæde fremover.

Inden vi overgaar til dagsordenen, skal vi vælge en dirigent, og efter samraad med Silkeborg afd. — som ikke selv ønsker at stille en dirigent — foreslaar hovedbestyrelsen, at vi vælger kommandørkaptajn *Wesche*, hvis kendskab og interesse for Marineforeningen er velkendt, og vi er ikke i tvivl om, at kommandørkaptajnen med vanlig dygtighed vil kunne lede vort møde.

KK *Wesche* valgtes enstemmigt til dirigent.

Som vanligt gaar vore første tanker til vor æresformand, Hans Majestæt Kongen, som vi føler os nær knyttet til, og som vi højagter og alle vil staa vagt og værn om.

Med forsamlingens forventede billigelse er der i dag sendt en telegrafisk hilsen til Kongen, og jeg beder forsamlingen rejse sig, idet vi udbringer et nifoldigt leve.

Der er i dag endvidere sendt telegrammer med hilsen til chefen for søværnet, viceadmiral *Nyholm*, samt til vore skandinaviske broderforeninger.

Og saa vil vi mindes vore mange brave kammerater, som i løbet af aaret er gaaet bort — mange gamle, som i deres sidste aar har haft deres glæde ved tilknytning til vor forening — og mange, som har gjort en god indsats og ydet meget i vort foreningsarbejde.

Listen i »Under Dannebrog« over de, der er gaaet bort, er i det forløbne aar meget stor, og næsten alle afdelinger har mistet nogle af deres gode gamle støtter — vi kan ikke nævne dem alle, men et par enkelte vil jeg dog trække frem her:

Sejlmagermester *Charles Mortensen* i Randers var meget aktiv i arbejdet — han sad som formand for denne afdeling i 28 aar og som medlem af hovedbestyrelsen i 15 aar. Han var en dygtig leder med fasthed og orden i sine sager.

Jeg vil ogsaa her gerne mindes maskinmester *Gjerding*, næstformanden i Københavns afd. gennem 15 aar. Han var en trofast medarbejder, som med aldrig svigtende iver deltog i møder og sammenkomster, og han var en opofrende og altid hjælpsom kammerat.

Der kunne sikkert siges det samme om alle de mange andre kammerater, og jeg vil foreslaar, at vi alle rejser os, idet jeg udtaler et:

Ære være deres minde.

Medlemstallet

har i det forløbne aar haft en lille stigning, som man maa hilse med glæde og haabe, at vi har naaet bunden.

Der har i aarets løb været en afgang paa 464 og en tilgang paa 503, gevinst + 39 — for de sidste aar ser billedet saaledes ud:

	afgang	tilgang	nedgang
1956	853	482	371
1957	777	487	290
1958	786	554	232
1959	619	504	115

Afdelingernes reelle antal er 95 — *Sejersø* er gaaet i staa — nominelt har vi 101 afdelinger.

Skyttelavene

er i fortsat fremgang, og der synes en stadig stigende interesse for skydningen, men mange har vanskelighed med at skaffe skydebaner. (Antal: 15 lav).

Af *Marinestuer* findes der ialt 74, og jeg vil gerne understrege den meget værdifulde betydning, disse marinestuer har. — Jeg er dog vidende om, at mange har haft store vanskeligheder paa grund af flytning — maaske endda flere gange — giv ikke op derfor. Randers var heldig — gik fra noget godt og fik igen noget godt, maaske endda bedre.

Som det formentlig er klart for alle, har vor økonomi i de sidste par aar ikke været god — vi har ærligt søgt at finde frem til om, hvor og hvad der kunne spares — der har ogsaa været sparet paa nogle poster, men saa er der kommet andet uforudset, saa resultatet er ikke blevet bedre — tværtimod.

Hovedkontorets almindelige administration kan der ikke forandres meget ved — med mindre det helt nedlægges.

Alt stiger: Lønninger, trykning, forsendelser m. v., og disse udgifter staa fast.

Siden foreningen stiftedes for 57 aar siden, er kontingentbeløbet kun sat op til det dobbelte, medens pristallet er 6—8 doblet.

De største poster er sendemandsmødet og bladet.

Det første haaber vi ved den form, som vi nu er gaaet ind for, at kunne spare en hel del paa, men bladet rører vi meget nødtigt ved, da det er vort bindeled indenfor foreningen — jeg har hørt mange sige, at det er bladet, der holder sammen. — Vi ønsker ogsaa derfor at gøre det saa godt og alsidigt som muligt.

Skal dette blad skæres ned, saa det betyder noget rent økonomisk, vil det blive til en intetsigende meddelelse engang imellem, som vil være uden betydning.

Et punkt, der har ligget mig meget paa sinde, er at give vore medlemmer oplysning om vort søværns liv og virke, og hvad der i det hele taget sker indenfor søværnet, og efter aftale med søværnskommandoen vil vi jævnlige til bladet faa artikler herom. Alene dette punkt anser jeg for meget nyttigt i tilslutning til, hvad man faar gennem pressen.

Som omtalt paa sendemandsmødet i fjor har vi ad andre veje forsøgt at forbedre vor økonomi — men lotteriet, som blev godkendt i fjor i Rønne, maatte beklageligvis opgives,

det blev skaaret ned af myndighederne, hvorved der ville blive:

- 1) for lille fortjeneste til H. B.
- 2) for lille fortjeneste til afdelingerne.
- 3) klausul paa pengenes anvendelse.

I stedet for har vi arbejdet med planerne for den Mærkatkampagne, som i foraaret er ført ud i livet, og som vi venter os meget af. Med dirigentens tilladelse vil *Otto Maegaard* i tilslutning til min beretning give en teknisk redegørelse for Mærkatsagen og dens detaljer.

Begivenheder og hændelser i aaret der gik.

Til H. M. Kongens 60 aars fødselsdag i fjor, fik Hans Majestæt overrakt Marineforeningens æresanker til op-hængning i DANNEBROG — og medens vi taler om Majestæten saa bliver sølvbryllupsgaven — efter samraad med jagtkaptajnen og hofmarskalatet — 12 sølvvaskebægre i etui med Marineforeningens monogram.

Vi ansaa det for mindre nødvendigt at spørge og mere nødvendigt at handle — haaber alle afdelinger vil slutte op bag tanken.

Foreningslivet og arbejdet i afdelingerne.

Foreningslivet i almindelighed har jo i de senere aar været præget af træghed og mødetræthed, og det gaar som en rød traad gennem de rapporter og meddelelser, man faar ude omkring fra, men det giver forskelligt udslag. — Nogle bruger det som en sovepude, medens andre sætter ind med ekstra initiativ, og der er jo mange maader at sætte ind paa — og andre igen arbejder støt og roligt med den lille faste kerne, som normalt giver møde, og de bygger i det smaa paa det kammeratlige sammenhold.

Jeg ville tro, at dette sidste er tidens løsen i øjeblikket, indtil vi — som lever i en overgangsperiode — falder i lave paa det trin, som passer til forholdene.

At afholde og forcere mødeaftener igennem, blot fordi man synes, man bør gøre det, skal man ikke indlade sig paa, hvis der ikke er en naturlig tilslutning til tanken eller eet eller andet emne, som virkelig kan trække og samle — men her er alle afdelingerne jo frit stillet, og der er ikke 2 afdelinger, som administreres eller handler ens.

For at løse vore formaal har foreningsarbejdet jo mange opgaver — tænke paa og huske vore gamle og ensomme, at hædre dem ved bortgang, evt. at rejse dem en mindesten — og vedligeholdelse af gravsteder og maritime mindesmærker — vi kan hjælpe de unge, der skal til søs ved at støtte GEORG STAGES fond eller give udrustningshjælp til de unge — vi kan være værter i vore marine-stuer saavel ved danske som udenlandske flaaebesøg — ved at medvirke ved adoption af flaadens skibe — ved at udsætte præmier til idrætsstævner og skydeøvelser — ved at uddele hædersbægre til værnepligtige for god opførelse — ved at skænke flag til institutioner og skibe — ved at huske og eventuelt deltage i højtideligholdelse af maritime mindedage — ved at forære eller restaurere kirkeskibe m. m., og der kommer stadigt nye emner.

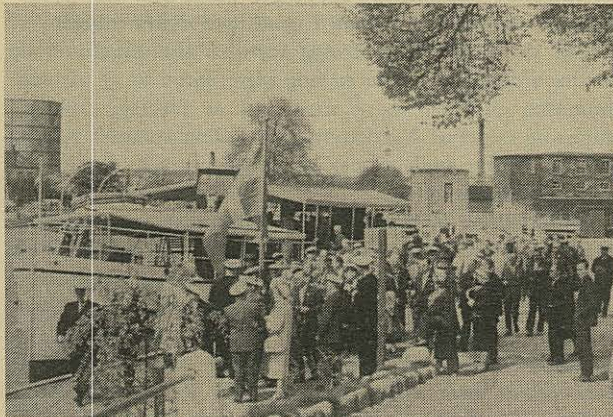
Ribe afd. har saaledes indstillet et forslag til hovedbestyrelsen om paa et passende tidspunkt at faa 2 vpl. fra søværnets kaserne til Ribe i en week-end og vise dem byen.

Godthaab afd. i Grønland har aftale med provsten i Grønland om een gang om aaret i særlig grad at mindes søens folk ved en gudstjeneste.

Dette sidste er jo ikke noget ukendt i de mange byer, hvis befolknings erhverv i særlig grad ligger paa søen, men der er sikkert mange steder, hvor det var paa sin plads, om man huskede dem derude — og derfor har jeg ønsket at tage dette punkt med.

Ja, der er opgaver nok i vort arbejde, og det gode ved det er, at det er overladt til det frie initiativ og til den enkelte afdelings egen formaan og mulighed for, hvor meget man ønsker at være med til og kan gabe over.

Forholdene er jo vidt forskellige i de forskellige afdelinger, men man maa blot huske, at selv om man kun løser en enkelt af de før nævnte opgaver, saa er man dog med til at virke for grundtanken i vor formaalsparagraf: at styrke nationens interesse og skabe kendskab til søværn og søfart, og derfor har det sin store betydning, at man ikke lader sig forlede af vanskeligheder og mødetræthed til at gaa i staa og at lade staa til, men huske at der er mange omraader, hvor der kan gøres en indsats.

En del af sendemændene med damer gaar om bord i HEIREN i Silkeborg havn.

Jeg vil gerne bede alle forstaa den betydning, vor forening og dens arbejde har i vort samfund, og at enhver føler det ansvar, at vi i Marineforeningen er formidlerne — og der er ikke andre end os — der kan tale søværnets, søfartens og søens folks sag og saaledes, at man ude omkring føler og forstaaer, at der staaer en stor sammenslutning bag ved — en sammenslutning, som bygger paa det kammeratskab, der startede i vort søværn.

Havet vil altid være der — Skibene maa altid sejle — Søværnet kan ikke undværes — Folk maa og vil altid finde deres erhverv og liv paa søen —

Der er intet, som binder, som kammeratskabet mellem folk, der har fælles interesse paa havet.

Det er dette Marineforeningen bygger paa, og det skal være mit ønske, at man fremover vil se og forstaa betydningen heraf til gavn og styrke for vor sag.

Efter formandens aarsberetning redegjorde fuldm. *Maegaard* for Marineforeningens Mærkatkampagne. Det oplystes at der var trykt 20.000 ark à 5 × 5 Mærkater. Omkostningerne var nede paa 3 %, og da sendemandsmødet vedtog at fortsætte udsendelsen af Mærkaterne, skal nedenfor redegøres for det af de tre forslag til Mærkatudsendelsens videre forløb, som blev enstemmigt vedtaget af sendemændene.

Afdelingerne vil aftage 2 ark pr. medlem à kr. 2,00 pr. ark. Naar saa afdelingerne foretager kontingentopkrævning, skulle hvert medlem igen aftage 2 ark à kr. 2,50 pr. ark, saaledes at afdelingen derved faar en indtægt paa 50 øre pr. ark eller kr. 1,00 pr. medlem. Paa den maade vil alle medlemmerne være med i Marineforeningens oplysningsarbejde og være med til at støtte et godt formaal. Saa er det medlemmernes egen sag, om de selv vil benytte Mærkaterne eller sælge dem og derved faa deres penge ind

igen. Dersom nogle medlemmer kan aftage flere ark, kan de blot meddele det til formanden eller kassereren i deres afdeling eller rekvirere flere ark fra hovedkontoret.

Dersom en afdeling ikke vil benytte sig af dette forslag, bør den omgaaende meddele det til hovedkontoret, der saa vil fremsende 2 ark af kr. 5,00 til hvert medlem i den paagældende afdeling, men husk paa, at naar hovedkontoret foretager udsendelsen, gaar afdelingen glip af en indtægt, og omkostningerne stiger betydeligt, idet vi saa skal have trykt et større oplag af kuverter, returkuverter, følgeskrivelser, giroblanketter, porto og returporto.

Hovedkontoret vil bestræbe sig for at udsende Mærkatene samtidig med medlemskortene og haaber paa, at afdelingerne, saasnart de modtager materialet fra hovedkontoret, omgaaende vil gaa i gang med opkrævningen.

Mon det ikke var et forsøg værd, i alle tilfælde i de mindre afdelinger, at faa en ung pige, datter af et af medlemmerne eller en yngre dame, til at foretage opkrævningen og salget af Mærkatene. Naar hun kommer med et sødt og venligt smil, er der store chancer for, at der opnaas et godt resultat.

Samlerhefter: Vi har haft flere forespørgsler om samlerhefter til Mærkatene, og spørgsmaalet har været til en meget grundig undersøgelse med eksperterne, og man er kommet til det resultat, at dersom vi ikke kan faa en institution til at financiere disse hefter, kan vi ikke indlade os paa at lade dem trykke, thi hvor mange skal vi trykke og mere vigtigt, hvor mange kan vi sælge. Vi arbejder stadig med sagen i haab om at finde den rette form for financiering.

Til slut vil jeg gerne rette en varm tak til de mange privatpersoner, som vi har tilsendt 2 ark pr. post, og som venligst har efterkommet vor opfordring, ligesom institutioner og virksomheder, der har aftaget betydelige oplag, bedes modtage vor bedste tak. Vi takker ogsaa pressen for den smukke omtale, vi fik, da vi bragte Mærkatene paa markedet i februar maaned.

Til alle afdelingerne vil jeg sige hjertelig tak, særlig de afdelinger, der har rekvireret yderligere oplag, og det har været morsomt at følge de afdelinger, der er gaaet ind for sagen med fuld musik, og i løbet af forbavsende kort tid har faaet udsolgt, og ikke nok med det, men de har afregnet med hovedkontoret ganske omgaaende. Flere afdelinger har indsendt à conto beløb, hvad vi ogsaa siger tak for, og saa haaber vi meget i den nærmeste fremtid at høre fra de afdelinger, der endnu ikke har afregnet med os, og husk at à conto beløb modtages med glæde.

Det var naturligvis svært at leve op til den succes, som Marineforeningen i fjor havde med det straalende, flerdages sendemandsmøde paa Bornholm. Ganske vist bød Silkeborg os i aar velkommen i samme straalende solskin, men desværre var der sket forskellige tekniske uheld i arrangementerne. København afdelingens musikkorps, som man fra Midtjyllands hovedstad havde sat saa meget ind paa for at faa til at medvirke, maatte paa grund af en nøje overholdelse af helligdagsloven først spille efter kl. 1600 — altsaa, naar stævnet var sluttet, og derfor maatte det med sorg afbestilles. Underholdningen lørdag aften svigtede — eller rettere, de gaster, der skulle have optraadt, sendte andre, der intet kunne, saaledes at denne kammeratlige aften kom til at mangle sit sædvanlige festlige incitament, den blev ikke det, man havde haabet og ventet — godt at vi selv havde humør med, og sammen med vore damer hyggede os alligevel.

Som andet steds nævnt blev *formandens* beretning taget til efterretning, ligesom regnskabet godkendtes. *Maegaard* gennemgik meget indgaaende hele Mærkatsagens forløb, der jo har overordentlig stor betydning for hele Marineforeningens økonomiske fremtid — de afdelinger, der ligger lidt tilbage i denne sag, har endnu tid til ved et energisk arbejde for Mærkatsalget at rette deres stilling op.

Selve sendemandsmødets saglige forløb skyldtes i høj grad den dygtige dirigents ledelse. Det maa være at haabe, at vi mange aar fremover maa se kommandørkaptajn *Wesche* som dirigent med fast haand styre de gamle gasters talestrøm, selv ogsaa om bølgerne skulle komme til at gaa lidt højt.

Det nye i arrangementet med at holde mødet om formiddagen syntes at være særdeles tilfredsstillende, senere skinnede sol og fordragelighed over de mange, der bordede gamle HJEJLEN og den yngre HEIREN, der med skummende aavand om bov bragte os til Hattenæs og efter frokosten her med de mange taler videre et slag mod Svej-bæk og tilbage til Silkeborg.

Mange gamle gaster, der hyggede sig med damerne under solsejlene, frydede sig over det gammeldags, men meget velholdte maskineri i det snart 100-aarige flagskib, der denne dag førte Marineforeningens blaa stander paa fortoppen.

Ved frokosten i Hattenæs efter sendemandsmødet i Silkeborg den 15. maj i aar talte medlem af hovedbestyrelsen, fuldmægtig *O. Maegaard*, ikke for damerne, men til damerne, og her gengives de ord, hvormed han søgte at animere damerne til ogsaa at gaa ind for Marineforeningens Mærkatsalg:

Efter at have budt damerne hjertelig velkommen oplyste *Maegaard*, at naar vi optager nye medlemmer i vore afdelinger, siger vi blandt andet: »Det at være medlem af Marineforeningen er ikke alene en fornøjelse, det er en ære, som forpligter, og vort formaal er at styrke nationens interesse for søværn og søfart«.

Maaske lyder det lidt mærkeligt for damerne, naar jeg nu paastaar, at det netop er paa dette punkt, at I damer kan være os til uvurderlig hjælp. I har sikkert alle hørt om Marineforeningens smukke Mærkat-serie, Glimt fra Dansk Søværn og Søfart, det haaber jeg sandelig, I har. I februar begyndte vi at udsende disse smukke Mærkater i ark à 25 stk. à kr. 2,50, altsaa kun 10 øre pr. Mærkat. Det er gaaet udmærket med salget, idet vi har solgt ca. 17.000 ark af de 20.000 ark, der er trykt.

Hvordan kan damerne nu hjælpe os. Jo, se først og fremmest kan og bør disse Mærkater anvendes paa breve. Man sætter selvfølgelig et Mærkat bag paa kuverten paa alle de breve, man afsender. Man kan ogsaa paa selve brevarket sætte et Mærkat ved blot at hæfte det ene hjørne af Mærkaten fast, saa modtageren faar lejlighed til at læse den interessante tekst bag paa Mærkatet.

Man kan anvende dem paa tændstikæsker. Mærkatene er lidt for store, men det bliver rettet ved næste udsendelse. I aar maa vi klippe den hvide kant af paa siderne og foroven, endelig ikke forneden, hvor teksten staar, saa passer de til æskerne. Staar De og mangler en fiks lille gave til en mand, saa køb 5 tændstikæsker, klip Mærkatene til og sæt dem paa. Pak æskerne ind i pænt papir med sløjfe, og De har en nydelig, fiks, billig og kærkommen lille gave, der kan bruges ved mange lejligheder.

Vor æresformand, Hs. Majestæt *Kongen*, har faaet leveret 5000 tændstikæsker med Mærkaten af DANNEBROG,

Marineforeningens jubilarstævne

Søndag den 28. august 1960

afholder *Marineforeningen* jubilarstævne paa Holmen til minde om indkaldelse til tjeneste ved Søværnet, i aar er det for aargangene 1950 — 45 — 40 — 35 — 30 — 25 — 20 — 15 — 10 — 1905 o. s. v.

Hjælp selv med til at skaffe den store tilslutning fra egen aargang ved at skrive til kammeraterne.

Der gøres et stort arbejde for at faa jubilarstævnet gjort bekendt for alle de jubilarer, hvis adresse er *Marineforeningen* bekendt, ligesom ogsaa dagspressen er anmodet om at omtale det, men den personlige paa-virkning er altid den bedste.

Jubilardagens program er følgende:

- Kl. 1030 Møde ved Værftsbroen for enden af Prinsesse-gade (linie 8). Her afholdes parade for Chefen for Flaadestationen og *Marineforeningens* Formand, og der vil i forbindelse med en kort andagt ved en vpl. teolog blive henlagt kranse ved mindesten for civilt og militært personel af Søværnet. Derefter afmarcheres med *Marineforeningens* Københavns afdelings musikkorps i spidsen til frokost, som finder sted paa Søværnets kaserne paa god, gammel orlogsmanér. Af pladshensyn vil der kun kunne udstedes 200 billetter til frokosten; det gælder derfor om at anmelde sig snarest muligt, og opmærksomheden henledes paa, at der i de senere aar har været for mange, der møder uden forud at have anmeldt deltagelse. Der skabes derved mange og store vanskeligheder i arrangørernes frivillige arbejde, og samtidig udvises en utilladelig hensynsløshed overfor personellet paa Søværnets Kaserne m. fl. Det er derfor bestemt, at der for fremtiden *ikke kan gives adgang til jubilarstævnets frokost eller middag uden den forudanmeldelse, der er betingelse for deltagelse.* Alle, der ikke har fulgt de givne anvisninger, maa beklageligvis afvises.
- Kl. 1400 Kort rundgang paa den nordlige del af Holmen.
- Kl. 1515 sejles deltagerne til Højbro, hvorfra der kun er faa minutters gang til *Orlogsmuseets udstilling* i Nicolaj kirkebygning. Her vil udstillingen blive forevist for jubilarerne af særlige sagkyndige.
- Kl. 1630 marcheres med musik i spidsen til kransened-lægning ved mindeankeret i Nyhavn, hvorfra der fortsættes til Havnegade-kajen.
- Kl. 1730 finder jubilarmiddagen sted under sejlads i Sundet. Skibet afgaar kl. 1715 pr.

Parolen lyder derfor nu:

Deltagelsen er dyr, men frivillig, og den kan opdeles i 3 dele, hvoriblandt der frit kan vælges deltagelse i ét, flere eller alle af de følgende programpunkter:

I. Jubilarpaden. Til dækning af de mange forskel-ligtartede udgifter ved det store arrangement vil der være at erlægge en afgift paa kr. 5,00 af hver deltager.

II. Frokost bestaaende af biksemad, 2 stk. ost, 2 øl, 2 snapse og kaffe incl. alle omkostninger for kr. 14,00 pr. kuvert.

III. Jubilarmiddagen vil atter i aar blive afholdt om bord i m/s SCT. IBB under sejlads i Sundet med anløb af Hålsingborg og besøg i FLOTTANS MÅNs Marin-stuga i den gamle tullbygning.

Der serveres:

3 stk. smørrebød

Svinekam

Kaffe

for en pris af kr. 15 — inclusive serveringsafgift herfor samt billetpris for sejlturen.

Drikkevarer og serveringsafgift for disse betales særskilt.

Bemærk: Da arrangementet er baseret paa fælles-udflugtsbasis, er der ingen mulighed for at løse almindelig billet uden spising — ligesom pladsreservering kun kan ske ved sædvanlig anmeldelse som nedenfor anført.

Forventet hjemkomst til Havnegade ca. kl. 2300.

Tegningen er bindende, og anmeldelse om deltagelse sker til *Marineforeningens* hovedkontor, Havnegade 55, 2. sal, tlf. Palæ 2886, aabent daglig kl. 13—16, undtagen lørdag. Ved indbetaling af beløbene paa foreningens postkonto nr. 1608, vil adgangskort blive tilsendt. Det er af den grund nødvendigt paa indbetalingskortets talon at anføre nøjagtig *adresse og aargang.*

Beløbene bliver:

Deltagelse i jubilarstævnet	Kr. 5,00
— - frokosten	- 14,00
— - festmiddagen	- 15,00

eller ialt kr. 34,00

I betalingen er indbefattet udgifter til musik, deko-ration, til- og afrigning af spisesal m. m., transport af service, materiel, tryksager m. m.

Sidste frist for anmeldelse ved indbetaling paa post-kontoret er mandag den 22. august.

Efter lørdag den 20. august vil adgangsbilletterne ikke blive tilsendt, men de ligger til afhentning ved værftsbrovagten paa jubilæumsdagen mod forevisning af postvæsenets kvittering for beløbets indbetaling. Af hensyn til de vanskelige forsyningsforhold er mandag den 22. august fastsat som absolut sidste frist for anmeldelse til jubilarstævnet. Uden forudanmeldelse kan plads ved maaltiderne ikke paaregnes, og *deltagerne opfordres til i egen interesse at lette arrangørerne arbejdet dels ved at anmelde deltagelse i god tid og dels ved at følge de her givne anvisninger.*

Det vil være jubilarstævnets opgave at gøre festen saa smuk og fornøjelig som muligt; — hertil kræves dog hjælp og støtte, og for at vore mindre bemidlede aargangskammerater ogsaa kan komme til at deltage, beder vi bedre situerede om at yde et ekstra bidrag, hver efter sin evne.

Ogsaa *ikke-medlemmer* af *Marineforeningen* kan som jubilarer deltage i stævnet.

Under stævnet vil der for en pris af kr. 5,- blive forhandlet 25 og 40 aars jubilæumstegn for aftjening af værnepligt, naar dokumentation for indkaldelsesaar forevises.

Paaklædning: »Daglig blaåt«.

Jubilarudvalget.

og *Grønlandske Handel* har ladet fremstille 50.000 æsker med samme Mærkat, som kun sælges paa Grønland til fordel for Kongeparrets Grønlandsfond af 1952.

Mærkaterne kan anvendes paa papirservietter og vil pynte svært op paa den ellers saa kedelige hvide serviet, og særlig ved børneselskaber vil disse Mærkater gøre kæmpelykke.

De kan ogsaa anvendes paa festsange, og deltagerne vil uden tvivl straks forhøre sig om, hvor disse smukke Mærkater kan faas.

Naar børnene skal indbinde skolebøger, kan de anvendes med stor glæde for Karen og Peter og vil pynte paa forsiden, og kan ogsaa anvendes i sammenføjningerne.

Med den straalende fantasi, damerne er i besiddelse af, vil De sikkert finde mange andre anvendelser for disse Mærkater, og dersom dette ikke er tilfældet, saa skriv til os, og lad os høre fra jer, og jeg kan forsikre jer om, at lige saa glade som vi er for at have jer med til sendemandsmøde, lige saa glade vil vi blive ved at faa gode ideer fra jer, for i dag kan vi ikke klare os uden damernes hjælp, og det gælder ikke alene i dagliglivet, men ogsaa i vor forenings arbejde, særlig naar der skal festes.

Husk: *Spredt vi Mærkater, gir det resultater* — og faar vi damerne med, vil vi sikkert faa langt bedre resultater, og paa den maade kan damerne være med i Marineforeningens populære oplysningsarbejde.

O. M.

Jubilarer paa Lolland-Falster

der deltager i jubilarestævnet den 28. august, og som er interesseret i en fællestur med øvrige jubilarer fra »Sydhavsøerne«, bedes sætte sig i forbindelse med E. Semberg, Frodesvej 6, Nakskov, der — hvis tilstrækkelig tilslutning opnaas — arrangerer en bustur med ruten Nakskov—Maribo—Saxkøbing—Nykøbing—Nr. Alslev—København.

50 aar

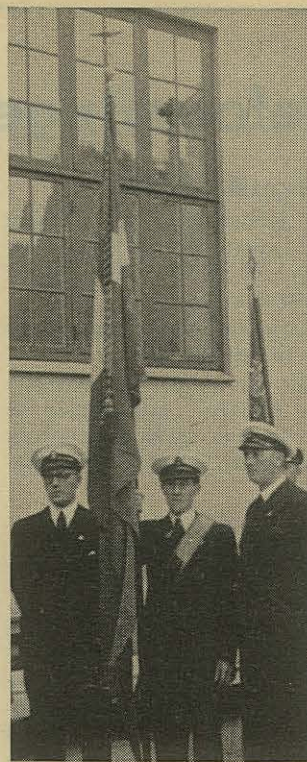
Næst efter Marineforeningen »Dannebrog« fra 1888, der stadig eksisterer som en lille sluttet kreds uden tilknytning til *Marineforeningen*, var »Selskabet De danske Marinere« i Aarhus, stiftet den 1/9 1910, den ældste sammenslutning af gamle orlogsgaster herhjemme. Dette selskab skiftede dog senere navn til »Aarhus Amts Marineforening« og havde skorstensfejermester *A. Bredal* til formand.

Den 17/3 1919 var der paa foranledning af og med købmand *H. P. Henriksen* som formand stiftet en afdeling (nr. 24) af *Marineforeningen*, og købmand *Henriksen* blev medlem af dennes hovedbestyrelse.

Disse to foreninger trivedes side om side i Aarhus indtil 1923, da de gik op i en højere enhed som *Marineforeningens Aarhus Afdeling* med skorstensfejermester *Bredal* som formand. Paa basis af denne ganske naturlige sammenslutning af to lokale foreninger med samme formaal kan Aarhus afdelingen derfor allerede i aar fejre et 50 aars jubilæum. Ved festlige lejligheder benyttes stadig den gamle *fane* fra 1910, idet man i Aarhus som eneste Marineforeningsafdeling har en fane foruden det almindelige reglementerede Marineforeningsflag.

I 1924 valgtes konsul *Anton C. Nielsen* til formand og kort efter til medlem af Hovedbestyrelsen, og i tiden indtil 1939 havde afd. en blomstringstid — set med de mørke aar 1939—45 som baggrund.

I 1929 indvilgede Hs. kgl. højhed *Arveprins Knud* i at overtage hvervet som æresformand for Aarhus afd. Æres-

Aarhus afd.s gamle fane

arrangementer ikke mindst i kraft af formandens store energi og interesse for sagen, og i dag har afd. et solidt og interesseret medlemstal med voksende tendens. En yderligere glæde i jubilæumsaaret er afdelingsformandens indvalg i Hovedbestyrelsen ved sendemandsmødet i Silkeborg.

1941 oprettedes afd.s første Marinestue paa »Børsen«. Efter nogle flytninger er der nu paa rest. »Viking«, Havnegade 2, en dejlig Marinekahyt.

Afd. har minebøsser paa 3 »strategisk« vigtige pladser i byen. Midlerne uddeles aarligt i form af julegater til gamle med tilknytning til søen.

Der bestaar et godt samarbejde med Aarhus havn, som altid har vist stor sympati for Marineforeningens arbejde, især ved adoption af depotskibet ÆGIR i 1952. Ogsaa med »Bælternes Marinekommando (BMK)« har afd. et godt samarbejde, og siden 1952 er der hvert aar paa henholdsvis Marinekasernen og depotskibet ÆGIR uddelt 2 sølvbægre for eksemplarisk optræden til en værnepligtig. Midlerne hertil kommer fra jubilæumsfondet af 1950.

Ved et udmærket samarbejde mellem Aarhus by og Marineforeningen blev der skaffet saa mange penge til veje, at man 4. maj 1952 ved havnen kunne afsløre et smukt monument for omkomne søfolk under 1. og 2. verdenskrig.

Siden 1957 har der været etableret en udmærket kontakt med »Flottans Män« i Gøteborg.

Som det ses, har Aarhus afdelingen mange jern i ilden, og ønsket for tiden frem over maa derfor være, at kommende opgaver maa blive løst til gavn og glæde for vort land og vore medlemmer.

Sek.

Jubilæumsdagens program

Om formiddagen 3/9 kl. 1000—1130 afholdes der reception i Marinekahytten, rest. »Viking«, Havnegade 2.

Samme lørdag aften fejrer Marineforeningen for

Aarhus og Omegn sin 50 aars stiftelsesfest ved en fest med damer i hotel »Royal«s marmorsal kl. 1745 pr.

Der serveres luksusanretning med mocca for kr. 20,00 ekskl. betjening; efter festmaaltidet spilles op til dans.

Billetter sælges fra 8. august og saa længe oplag haves, dog senest lørdag den 27. august hos Artol Rensseriet, Clemensstræde 7, hvor bordplan er fremlagt til tegning.

I aftenens løb vil jubilarer faa overrakt hæderstegn af æresformanden, Hans kgl. Højhed *Arveprins Knud*, der sammen med Hendes kgl. Højhed *Arveprinsesse Mathilde* og Hendes højhed *prinsesse Elisabeth* vil deltage i festen.

Emblem og hæderstegn bæres. Paaklædning: tvangfri.

Fra Søværnet

Tre danske ministrygere fra flaaehavnen i Korsør har paabegyndt en forsøgsmæssig ministrygning af et omraade syd for Lolland for at faa konstateret, om der stadig findes sprængfarlige miner i dette farvand. I løbet af nogle dage indsættes yderligere to ministrygere, og skulle det vise sig, at der findes ueksploderede miner, vil det være paakrævet at opretholde tvangsruterne, hvorimod sejladsen muligvis vil blive helt frigivet, hvis man anser farvandet for minefrit. Arbejdet ventes afsluttet i løbet af sommeren.

Den 25/4 havde Søværnet indbudt to repræsentanter fra alle Danmarks gymnasieskoler til en operation »stud. sø« — et slags orienteringsbesøg paa Holmen. Under besøget var der demonstrationssejlad med søværnets skibe.

Med arrangementet haabede søværnet at øge interessen for tilgangen. Forsvarsloven forudsætter en vis udvidelse og en modernisering af søværnet, hvilket betyder gode fremtidsmuligheder. Tidligere har der været arrangementer i enkelte havne, og det er paa baggrund af disse, at søværnet forsøgte en orientering i større stil. Udenbys gymnasieelever fik fri rejse og ophold paa Søofficersskolen i forbindelse med orienteringen.

Programmet for dagen omfattede en omvisning paa Holmen, sejlads med kystflaadens skibe og modtagelse hos chefen for søværnet, viceadmiral *H. Nyholm* og hos chefen for kystflaaden, kontreadmiral *A. Linde*.

I løbet af maj maaned modtog søværnet det første af to nye sejlskibe, som skal anvendes som skoleskibe for kadetter. De to skibe, der bliver bygget hos ingeniør Molich i Hundested, har kostet ca. en million kroner. Skoleskibene er ketchriggede og er paa 32 displacementstons med plads til en besætning paa en halv snes mand. Fartøjerne har en længde paa 19,5 meter, en bredde paa 4,8 meter og et sejlareal paa 150 kvadratmeter.

De to nye fartøjer er afløserne for søværnets to tidligere sejlskoleskibe, *THYRA* og *SVANEN*, som blev solgt for et par aar siden. Sejlskoleskibene skal bruges til togter i danske farvande, og togterne begynder straks efter afleveringen.

Det andet af skibene vil formentlig kunne afleveres i løbet af juli.

Den 16/5 blev der affholdt prøvetur med det første orlogsfartøj til flaadens genopbygningsprogram: *MAAGEN*, og kort efter med søsterskibet, der har faaet navnet: *MALLEMUKKEN* — hvilket er det grønlandske navn paa en stormismaage.

De to orlogskuttere er bygget for rene danske midler og falder ikke ind under det dansk-amerikanske flaaedegenopbygningsprogram. Kutterne er isforstærkede og skal bruges til patruljetjeneste i grønlandske kystfarvande. De er paa 190 displacementstons og har en længde af 27 meter, er 7,2 meter brede og er udstyret med en B & W-Alpha dieselmotor paa 250 bhk, som giver en fart af 10,5 knob.

Den for belysning, pumper etc. nødvendige energi leveres af to Bukh-Titan dieseldynamoer paa hver 30 hk.

Besætningen er paa 10 mand. Navigationsudstyret er fuldt moderne, og for at sikre sejladsen i de isfyldte farvande har kutterne hver et merkantilt Asdic-apparat, som sætter dem i stand til at afsløre undersøiske genstande, saaledes at kollision kan undgaaes.

Paa bakken findes en 40 mm maskinkanon.

Kutterne skal afløse de to kuttere, der i aarevis har gjort tjeneste i grønlandske farvande.

Torsdag den 19. maj afholdtes en præsentationstur med begge skibene, hvori deltog viceadmiral *Nyholm*.

(Se forsidebilledet).

Den nye forsvarslov har ogsaa bragt forskellige nye benævnelser paa ældre velkendte maritime etableringer: Flaadestationen hedder nu Flaadestation København paa samme maade som Flaadestation Korsør og senere Frederikshavn — og Søværnets Kaserne paa Holmen hedder nu: Marinekaserne København.

Forsvarsministeriet har nu tilsendt finansudvalget ansøgning om bevilling til bygning af fire inspektionsskibe. Oprindeligt var det meningen, at der til at begynde med kun skulle bygges to skibe og saa senere endnu to. Udviklingen har imidlertid nødvendiggjort, at skibenes bygning fremskyndes. Skibene skal bygges med isforstærkning efter den finske isklassens krav. De bliver paa ca. 1350 tons og udstyres med helikoptere. Som noget nyt for danske orlogsskibe skal de have stabilisatorer, finner anbragt udfra skibssiden under vandlinien til at give skibene en rolig gang selv i oprørt sø.

Hans Majestæt Kongen har under 30/4 1960 resolveret som følger:

Der gives de under bygning værende lægtvandsministrygere (MSI) navnene:

ASVIG, MOSVIG, SANDVIG og SÆLVIG.

Den 11/5 søsattes paa orlogsværftet det første skib, bygget under coast-sharing programmet, aftalen mellem Danmark og USA, hvorefter den danske flaaede skal forsynes med 23 nye fartøjer til en samlet pris af omkring 300 mill. kr. Danmark og USA deler udgifterne med 150 mill. kr. til hver.

Det var en saakaldt MSI-ministryger, ASVIG, der søsattes, og den efterfølges i den nærmeste fremtid af tre søsterskibe, og hermed tages det første skridt til opfyldelse af forsvarslovens skibsbygningsprogram. De resterende nye fartøjer er patruljejegere og minelæggere. De nye skibe skal erstatte en række mindre, forældede marinefartøjer, hvoraf størstedelen allerede er udgaaet, saaledes *SØHESTEN*, der er solgt, og *SØLØVEN*, der er benyttet som skydemaal ved Tunø, hvor beskydningen af det gamle skib er fulgt meget nøje af forskellige eksperter, specielt fra Søværnets Havariskole.

Inden for forsvaret markeredes den kongelige sølvbryllupsdag med flagning overalt.

Der gaves frihed til et stort antal værnepligtige, og det

mandskab, der havde tjeneste, fik kvikket menuen lidt ekstra op. Ifølge gammel tradition blev der inden for flaadens udleveret en punch, i hvilken indgaar rødvin og rom.

Om aftenen illumineredes en af flaadens fregatter, der i Københavns havn fortøjedes i nærheden af kongeskibet, som ligeledes var illumineret.

Efter flere maaneders undersøgelser og forarbejder vil der nu blive udleveret nye bluser til alle orlogsgaster til sommerbrug. Den nye bluse eller busseronne fremstilles af terylene og skal være lettere og bekvemmere for brugerne.

Ogsaa den velkendte stortrøje staar foran udskiftning med en pjækkert nærmest som den, der benyttes i Flyvevaabenet. Der er endelig ogsaa tale om en hel ny forsøgsuniform af terylene til vinterbrug.

Marineforeningen har for nylig revideret sin udsendelse af frieksemplarer af medlemsbladet UNDER DANNEBROG til de forskellige maritime tjenestesteder og etablissementer. Man beder om, at de tilsendte blade snarest efter modtagelsen maa blive sat i cirkulation blandt alle kategorier af tjenstgørende, thi ogsaa dette er en maade at gøre Marineforeningens liv og virke bekendt inden for Søværnets personel — altsammen i haab om, at befalingsmændene og de værnepligtige efter deres hjemsendelse vil slutte op i foreningens rækker.

Samtidig mindes om, at Marineforeningens smukke Mærkatserie »Glimt fra Søværn og Søfart« stadig vil kunne rekvireres à 10 øre pr. mærkat ved henvendelse til Marineforeningens Hovedkontor, Havnegade 55, K. Tlf. PA 2886.

Maritime dage i Næstved

Marineforeningens Næstved afd. havde et par festlige dage i forbindelse med Næstveds 825-aars byjubelåum den 15/6 1960, idet Marineforeningen havde formaaet byen til at adoptere korvetten FLORA.

FLORA ankom til Næstved den 14/6 og blev modtaget af bystyret, medlemmer af Marineforeningen samt medlemmer af Det maritime Hjemmeværn, desuden havde mange af byens borgere fundet vejen til havnen for at byde korvetten velkommen.

Efter at FLORA var gaaet til kaj og chefen, OK Lorentzen, havde hilst paa de fremmødte, gik man om bord og Næstveds borgmester, Th. Tidemand bød skibet velkommen til Næstved samt afslørede byens gave, Næstveds byvaaben udført i bronze, samtidig med at borgmesteren bl.a. udtalte ønsket om, at adoptionen maatte blive til lige stor glæde for saavel FLORA som Næstved by.

FLORAs chef takkede for velkomsten og gaven og udtalte bl.a. haabet om, at byvaabnets korslagte nøgler, som nu var opsat paa FLORA maatte være tegn paa, at byens nøgler nu var udleveret til FLORA, saaledes at alle om bord maatte være forvisset om, at her hørte de til.

Efter en kort reception og omvisning paa skibet bød chefen til frokost. Her udtrykte Marineforeningens afdelingsformand, materielforvalter J. Brodersen, over for bystyret, Marineforeningens dybe taknemlighed, fordi man havde efterkommet foreningens opfordring til adoptionen.

Om eftermiddagen var der rundtur i bus gennem Næstved for en del af besætningen og man aflagde bl.a. besøg

paa Kählers keramikfabrik og Herlufsholm, hvor man bl.a. besaa søhelten *Herluf Trolles* sarkofag.

Dagen sluttede med, at Marineforeningen om aftenen var vært ved en kammeratskabsaften i marinestuen, hvor formanden udtalte: »Det er os gamle orlogsgaster en stor glæde at være sammen med vore unge tjenstgørende kammerater, for derved at kunne gøre jer opmærksom paa, at der er noget der hedder Marineforeningen og for at vise jer stedet, hvor godt kammeratskab kan føres videre. Det er et længe næret ønske der er gået i opfyldelse i dag, og vi haaber, at vi ved at være sammen med jer, maa faa ført nye impulser og pust ind derudefra til vore banjer, saa vi ikke blot har vor egen orlogstid at tale om, naar vi samles, og formanden overrakte derpaa FLORA en smuk gæstebog i oksehud og med et indtegnnet motiv af marine-stuen.

FLORAs chef takkede for den smukke gave, samt for det kæmpearbejde den havde lagt i arrangementerne, samt opfordrede sit mandskab til ikke at glemme Marineforeningen, naar de engang blev forhenværende, sluttelig overrakte chefen Marineforeningen et smukt miniatuurevaabenskjold fra FLORA.

Afdelingen havde den glæde at Marineforeningens formand, KD *de Lichtenberg* var kommet til stede og bragte en hilsen fra hovedbestyrelsen, samt takkede Næstved afd. for dens initiativ, ligesom KD talte smukt og manende til FLORAs besætning, idet han bl.a. udtalte, at man ikke forventede at alle tidligere orlogsgaster sluttede op om Marineforeningen, hvad man heller ikke ønskede, for der er i vore rækker kun plads til dem, der kan finde den rette mening med Marineforeningens aand og tone.

Ind imellem talerne underholdt harmonikavirtuosen Uffelmann med sømandsvalse og wienerpotpourrier. Gæsterne var i straalende humør og sang med paa livet løs, men puh hvor var det varmt. Under et mindre smørrebrødsbord gøglede Næstvedafdelingens medlem, restauratør *Caroe Ravn*, ligesom *lodsens* kammeratskabsviser gjorde stor lykke.

Den 15/6, byens jubilæumsdag, deltog en del af besætningen i byens jubilæumsbyrådsmøde med efterfølgende reception, hvor FLORAs chef overbragte byen korvettens lykønskning samt overrakte et billede af FLORA samt et miniatuurevaabenskjold. Andre besætningsmedlemmer deltog i kransnedlægning sammen med et kommando fra gardehusarregimentet og andre igen var paa besøg paa kasernen, hvor man besaa kampvogne, heste og boltrede sig i regimentets friluftsbassin. Ogsaa til byens jubilæumsfrokost var inviteret besætningsmedlemmer. Om aftenen var 50 mand inviteret til byfest i Næstvedhallen.

Det var et par gode begivenhedsrige dage for Marineforeningen, der allerede er begyndt at glæde sig til næste Næstvedbesøg.

Motortorpedobaadene HAVKATTEN og MAKRELLEN adopteret paa Jyllands vestkyst

Flaadebesøg paa Ringkøbing fjord hører til sjældenhederne, dertil er vandstanden for lav, og sluserne for korte. Men lørdag 25/6 gik Ringkøbing Byraad, Holmlands Sogneraad, Turistforeningen og Marineforeningens Ringkøbing afd. i Esbjerg havn om bord i motortorpedobaadene HAVKATTEN og MAKRELLEN, som derpaa i det smukke vejr satte kurs mod Hvide Sande, der naaedes paa 2¹/₄ time mod en fiskekutters 8 timers rejse om samme

tur. Begge fartøjer kom igennem slusen »paa lige vand«, hvilket vil sige, at vandstanden er lige høj i fjorden og i havet udenfor og dette var nødvendigt, da slusekammeret var for kort til at sluse de to orlogsfartøjer ind i fjorden. Nu gik turen videre fra Hvide Sande gennem fjorden til Ringkøbing, hvor der var arrangeret en stor modtagelse: Amtmanden og borgmesteren gik om bord og bød velkommen, i forbindelse med besøget var der byfest, med alle slags arrangementer.

Ringkøbing Marineforening var i forbindelse med flaaebesøget i Ringkøbing vært ved en spisning for besætningerne paa MAKRELLEN og HAVKATTEN. Det foregik under udfoldelse af foreningens særlige maritime ceremoniel.

Afdelingsformanden, købmand *Th. Skaaning*, rettede i sin velkomst en tak til Ringkøbing byraad og Holmsland sogneraad, fordi de havde adopteret de to fartøjer, og udtalte sin glæde over at byen i forbindelse hermed for første gang i sin historie havde faaet flaaebesøget.

Idet formanden mindede de to fartøjer om deres tilknytning til Ringkøbing og Holmsland, overrakte han et smukt billede af Torvet i Ringkøbing til MAKRELLEN og et billede fra »Mamrelund«, som en del af havnen kaldes i Hvide Sande, til HAVKATTEN. Fartøjerne kvitterede for gaverne ved at skænke Marineforeningen to skjolde med en skibsklokke med de to marinefartøjers navne indgraveret. Gaven vil blive ophængt i Marinestuen i Ringkøbing, som for tiden er under oprettelse.

Fra Hovedbestyrelsen

For de mange indkomne bidrag fra *Marineforeningens* afdelinger til en samlet gave til Kongeparret i anledning af sølvbrylluppet den 24. maj 1960 indkøbtes et smukt etui med 12 sølvaskebægre, det var efter forudgaaende samraad med personer, der kendte sølvbrudeparrets ønsker.

Ved receptionen paa selve dagen overrakte *Marineforeningens formand* og *hovedkassereren* den paa side 3 afbildede gave, som Majestæterne udtalte deres hjerteligste tak for, ligesom der senere er modtaget den samme sted gengivne takkeskrivelse.

Københavns afdelingens flag deltog i paraderingen paa Esplanaden ved Kongeparrets forbiørsel paa sølvbryllupsdagen.

Paa *Helgolandsdagen*, den 9/5 1960, nedlagde hovedkassereren, orlogskaptajn *Janus Sørensen* sammen med repræsentanter for Kystflaaden krans ved Suensons mindesmærke i Nyboder.

Marineforenings æresmedlem, kontreadmiral Hans kongelige Højhed *Arveprins Knud* fyldte 27. juli 60 aar. Paa Marineforeningens vegne har Hovedbestyrelsen, der ved, at Arveprinsen er en ivrig bilist, foræret vort æresmedlem et bilkompas, saaledes at han nu ogsaa kan navigere sikkert paa landjorden.

Den 5. maj repræsenteredes Marineforeningen ved den højtidelige indvielse af monumentet til de i allieret tjeneste i krigen 1940—45 faldnes minde ved Sjællandsporten til Kastellet i København af sin formand, *KD de Lichtenberg*, der var medlem af komiteen til mindesmærkets rejsning, ligesom Københavns afdelingen havde givet møde

med flaget. Ogsaa Marineforeningens tidligere næstformand, grosserer *Chr. Bonnelycke*, saas blandt de indbudte.

Monumentet har fundet en god plads, men soklen er beklageligvis efter kunstneriske krav gjort lavere, og her ved forsvandt — endnu mere beklageligt — de paa soklens sider oprindelig planlagte værnsemblemer for Søværnet og Flyvevaabenet, saaledes at monumentet for almenheden fremtræder som et decideret soldatermindesmærke, endskønt personel fra de øvrige værn ogsaa faldt i allieret tjeneste.

Som andet sted i bladet nævnt blev formanden for Nakskov afdelingen, forretningsfører *E. Semberg*, paa Sendemandsmødet i Silkeborg 15/5 indvalgt som medlem af Marineforeningens hovedbestyrelse, som repræsentant for distrikt III, Lolland-Falster. *Semberg* er en af veteranerne inden for foreningen, han blev medlem af Nakskov afd. i 1926 og valgtes til afdelingsformand her i 1933. Han afløser nu købmand *H. Petersen* fra Nykøbing F., og allerede i dette nr. af medlemsbladet spores et nyt og friskt initiativ for M.F.s sag paa »Sydhavsøerne«.

Som medlem af hovedbestyrelsen og repræsentant for distrikt VII, Midtjylland, valgtes Sendemandsmødet til afdøde sejlmagermester *Chas. Mortensens* efterfølger, glarmester *Villy Kyst* fra Aarhus. Ogsaa han er kendt inden for Marineforeningskredse som en initiativrig og dygtig afdelingsformand. I 1935 blev han medlem af Marineforeningen og i 1939 valgtes han til bestyrelsesmedlem for i 1947 at overtage formandshvervet, som han siden har bestredet med stor dygtighed og interesse.

Villy Kyst.

Fra alle sider inden for vor landsforening hilser vi de nyvalgte hovedbestyrelsesmedlemmer velkomne til arbejdet; foruden de rent lokale problemer skal de nu ogsaa være med til at virke udadtil til gavn for sammenholdet inden for vor gamle forening.

Hovedbestyrelsen har vedtaget, at medlemsbladet UNDER DANNEBROG fremtidig ikke vil blive tilsendt medlemmer af afdelinger, der er i gæld til Hovedkontoret for skyldig kontingent.

Ogsaa andre landsorganisationer indenfor soldaterforeningsbevægelsen er trykket af økonomiske vanskeligheder.

I »Garderbladet« oplyses, at der ved »Fællesrepræsentationen for de danske Garderforeningers delegeretmøde i Haderslev i aar vedtoges en forhøjelse af kontingentet til fællesrepræsentationen paa 1 kr. pr. medlem.

Man fristes til at sige til Marineforeningens sendemænd: »Gak I hen og gør ligesaa —«.

Soldatens og Orlogsgastens Fond

har holdt aarsmøde. Formanden, redaktør *Aug. Pedersen*, Holbæk, oplyste, at udlaanskontoen var paa 15.896 kr., og at der har været udlaant 64.046 kr.

Regnskabsføreren, bankbestyrer *Carl Hansen*, forelagde regnskabet, der balancerede med 4.629 kr. og udviste en formue paa 115.520 kr., samt gav forskellige oplysninger vedrørende laanerne og inddrivelse af laanene, som var gaaet godt ind, men der var selvfølgelig nogle langsomme betalere imellem.

Hovedkomiteen godkendte forretningsudvalgets dispositioner, og det vedtoges, at man i begrænset omfang kunne yde tilskud til fester for soldater og orlogsgaster ved særlige lejligheder.

Til formand genvalgtes redaktør *Aug. Pedersen*, Danske Soldaterforeningers Landsraad, og til sekretær, fuldmægtig *Honnens de Lichtenberg*, Marineforeningen.

FLOTTANS MÄNs 25 aars jubilæum

Den 7. maj 1960 fejrede vor svenske broderorganisation sit 25 aars jubilæum ved en smuk og veltilrettelagt fest paa *Berga*, den svenske orlogsflaades uddannelsesstation syd for Stockholm.

Fra Marineforeningen var som gæster indbudt *formanden* og *landssekretæren*, medens kaptein *Aage Wilhelmsen* repræsenterede Norges Orlogsforbunds hovedstyre. Blandt gæsterne saas 5 amiraler og endnu flere kommandører samt gamle og unge gaster i hundredvis fra foreningens forskellige afdelinger over hele Sverige og alt var omhyggeligt tilrettelagt og udført efter et af ordførerne, amiral *Marc Giron*, forfattet versificeret program.

I forbindelse med Marineforeningens hyldest overrakte kommandør *de Lichtenberg* en af de smukke gamle søkadettegninger, som af chefen for det danske Søværn var stillet til raadighed til dette særlige formaal. Ved festen blev fru *Astrid Huss*, kendt og elsket af alle de gamle gaster i Flottans Män som foreningens afholdte ekspeditionschef gennem 20 aar, hyldet og takket i anledning af, at hun nu trak sig tilbage. Det var en straalende fest, hvor der ogsaa paa forskellig maade blev givet udtryk for forstaaelse og videre udbygning af samarbejdet mellem de nordiske maritime kammeratforeninger.

Som ny generalsekretare er tiltraadt kommandørkapten *Rolf Sjöblom*, den tidligere generalsekretare, kommandørkapten *Schulze*, modtog sammen med mange andre, herunder ogsaa Marineforeningens formand, Flottans Mäns hederstecken ved jubilæumsfesten.

Ved Flottans Mäns jubilæumsfest paa *Berga* havde de danske gæster lejlighed til at træffe chefen for kustflottan, konteramiral *Bertil Berthelsson*, der er meget interesseret i og anerkender betydningen af de gamle gasters kontakt med Orlogsflaaderne gennem kammeratforeningerne i Sverige og Danmark.

Under den svenske kustflottas besøg i København i juni havde Marineforeningens formand lejlighed til igen at træffe amiralen og uddybe bekendtskabet. Under samværet her fik amiralen overrakt nogle Marineforeningsglas som gave. Som tak herfor har Marineforeningen senere modtaget den svenske kustflottas plaque (crest) med en særlig hilsen fra konteramiral *Berthelsson*.

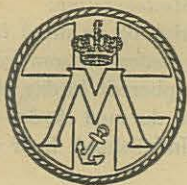
Marineforeningen gratulerer

- 5/4 Maskinmester *C. Frode Hansen*, Aarhus, 60 aar.
- 14/4 Havnefoged *K. Møller*, Struer, 50 aar.
- 16/4 Hotelforpagter, medlem af Frederiksværk afd.s bestyrelse *Bernhard Hansen*, 50 aar.
- 26/4 Distriktsfyrmester *M. P. Andersen*, Hals Barre fyr, fejrede 40 aars jubilæum i Fyrvæsenet og blev udnævnt til ridder af Dannebrog.
- 1/5 Overportør *N. Thomsen*, Struer, 65 aar.
- 6/5 *Paul E. Svendsen*, Kongens Lyngby, 65 aar.
- 7/5 Snedkermester *Chr. Christensen Møller*, Struer, 65 aar.
- 8/5 *Niels Holm*, Struer, 65 aar.
- 8/5 Undersøger *Aage Larsen*, København, 80 aar.
- 9/5 *Theodor M. Poulsen*, Kongens Lyngby, 70 aar.
- 28/5 *Sv. Johs. Svendsen*, København, 65 aar.
- 29/5 Lokomotivfører *A. P. Jensen*, Struer, 65 aar.
- 23/6 *Niels M. Simonsen*, Kongens Lyngby, 65 aar.
- 26/6 *Viggo Larsen*, Snesere st. Kongens Lyngby, 70 aar.
- 7/7 Maskinmester *S. A. Kyllesbech*, Knebel bro, Aarhus, 70 aar.
- 7/7 *Christian Petersen*, Kongens Lyngby, 75 aar.
- 9/7 *Ernst Hoegh-Hansen*, Kongens Lyngby, 65 aar.
- 9/7 Overmaskinmester *Fich*, formand for Randers afd., 70 aar.
- 10/7 *Enoch Hansen*, Greve, Glostrup-Taastrup, 50 aar.
- 27/7 Marineforeningens æresmedlem, kontreadmiral Hs. kgl. højhed *Arveprins Knud*, 60 aar.
- 27/7 *Søren Tarnov*, Kongens Lyngby, 65 aar.
- 29/7 Værkfører *J. A. Eriksen*, Aarhus, 50 aar.
- 31/7 *Leo F. Ketscher*, Kongens Lyngby, 50 aar.
- 2/8 Skibshandler *P. Lauritzen*, medstifter af Randers afd., 75 aar.
- 2/8 Købmand *Henning E. Jensen*, Grundfør pr. Hinne-rup, 50 aar.
- 10/8 Maalerreparatør *J. Krebs Sørensen*, Randers, 50 aar.
- 29/8 Maskinarbejder *Johs. Jensen*, Randers, 65 aar.
- 2/9 Vand- og gasmester *Ejner G. Rasmussen*, Randers, 60 aar.
- 2/9 Lagerformand *J. Th. Thomsen*, Randers, 50 aar.
- 13/9 Bødkermester *Henry Schmidt*, æresmedlem, mangeaarigt bestyrelsesmedlem, flagbærer og indtil fornylig en uforlignelig baadsmand i Randers afd.; 70 aar.
- 8/9 *Johan M. Dennig*, Virum, Kongens Lyngby, 75 aar.
- 3/10 Fabrikant *Hakon Striegler*, Randers, 50 aar.
- 6/10 Chauffør *Rich. Petersen*, Brøndbyvester, Glostrup-Taastrup, 50 aar.

Tilgang af nye medlemmer i april kv. 1960

Aalborg 15, Bornholm 3, Ebeltoft 2, Esbjerg 5, Faxe 1, Fredericia 2, Frederikssund 1, Frederiksværk 5, Gentofte 3, Glostrup 5, Helsingør 8, Holbæk 1, Hornbæk 7, Horsens 1, Kalundborg 1, Kolding 4, Kgs. Lyngby 2, Marstal 3, Middelfart 1, Morsø 6, Næstved 1, Odder 2, Odense 4, Padborg 5, Roskilde 7, Rudkøbing 1, Samsø 1, Silkeborg 1, Skagen 10, Skive 3, Skælskør 1, Slagelse 2, Vejle 2, Viborg 1, Ærøskøbing 1.

Samtidig er udmeldt 162 medl., en nedgang paa 44. Der maa altsaa agiteres mere, for at vi kan faa balance eller rettere fremgang i medlemstallet.

Forenings- Meddelelser

Gilleleje afd. valgte paa genfs. 19/3 tømrermester *Jens Nielsen* til ny formand, iøvrigt genvalg. Efter generalforsamlingen var der kaffebord og lysbilledforedrag af lærer *Fabricius* og frue om en Italiensrejse.

Viborg afd. fik paa genfs. 23/2 en meget udførlig beretning fra afd.formandens side, baade vedr. Marineforeningens og afdelingens virke, ligesom ogsaa Mærkatsagen blev berørt og anbefalet.

Odder afd. har paa sin genfs. i febr. maaned valgt ingeniør *A. Haag* til formand, *Andreas Toft* og *Kristen Jensen* blev henholdsvis næstformand og sekretær.

Varde afd. afholdt genfs. i Marinestuen 27/2, genvalg. Det vedtoges i nær fremtid at arrangere en filmaften.

Helsingør afd. skiftede formand og næstformand ved genfs. 31/3. Som ny formand valgtes *K. Blauenfeldt-Jensen*, næstformand blev *Ole Bj. Petersen*, og *Erik Thrane* fortsætter som kasserer. *N. Juul Christensen* er sekretær og øvrige bestyrelsesmedlemmer er: *Knud Mølskov*, *Holger*

og »Blue Jay« (Grønlandsbasen), og den hyggelige aften sluttede med fælles kaffebord.

Skive holdt genfs. 6/4, hvor 4 bestyrelsesmedlemmer frabad sig genvalg. Bestyrelsen har nu følgende sammensætning: Maskinarbejder *Egon Hansen*, formand, vand- og gasmester *H. P. Kristensen*, næstformand, rejsemontør *G. Aagaard*, kasserer, frisør *W. Troelsen*, sekretær, og endvidere er tømrermester *N. H. Pedersen* medlem af bestyrelsen. Blikkenslager *I. M. Sørensen* blev samtidig udnævnt til æresmedlem.

Ebeltoft afd.s mangeaarige formand, fiskeeksportør *Otto Jensen* har nu trukket sig tilbage, som ny afd.s-formand er valgt fiskeskipper *Johs. Witt Olsen*.

Københavns afd. afholdt 7/4 en hyggelig Manneaften i Marinestuen i Kongens Have med god og fornøjelig stemning.

Aalborg afd.s bestyrelse har efter den afholdte genfs. følgende sammensætning: Læge *C. Norden-Andersen*, formand, taksator *Arne Sørensen*, medlem af M.F.s hovedbestyrelse, næstformand, kasserer *Flemming Sørensen*, ekspedient *Knud Dahl*, sekretær samt sportsjournalist *Eyvind Samuelsen*, kølemontør *Sigurd Hyloft* og blikkenslagermester *P. W. Andersen*.

Hadsund afd. afholdt 23/4 genfs. i Marinestuen, genvalg og derefter kammeratlig samvær.

Randers afd. sluttede sæsonen med en sammenkomst

Hjørring afd.s musikkorps samler ind til flygtningehjælpen

Ilsoe og *Thorkild Olsen*. Afdelingen sender herigennem deres af helbredsmæssige grunde afgaaede formand *J. Warner* en varm tak for hans aldrig svigtende interesse og altid beredvillige samarbejdsand til afd.s vel.

Aalborg afd. udnævnte paa sin 43 aars stiftelsesfest den 2/4 sin flagmand gennem 35 aar, entreprenør *C. A. Thomsen* til æresmedlem.

Præsto og omegns afd. samledes til genfs. i april, i den sygemeldte formands sted aflagde kassereren beretning, medlemstallet er 55. Under Evt. sloges til lyd for et flaaebesøg, og det vedtoges at sende en blomsterhilsen til formanden. Gennem den lokale dagspresse slog afd. stærkt til lyd for salget af M.F.s Mærkater.

Varde afd. havde 6/4 arrangeret en vellykket filmaften, hvor der blev vist: »Flaadens dagbog«, »Det er nødvendigt«

23/4, hvor der bl. a. valgtes sendemænd til mødet i Silkeborg.

Nakskov afd. havde genfs. 25/4, og bestyrelsen konstituerede sig som følger: Forretningsfører *E. Semberg*, formand, slagtermester *Martin Larsen*, næstformand, ingeniør *K. Simonsen*, kasserer, samt smedemester *Erh. Petersen* og gaardejer *Erik M. Huus*.

Marineforeningens Skyttelav, København, afholdt mesterskabs- og præmieskydning paa Idrætsparkens skydebaner 26/4. Efter skydningen var der præmieuddeling og filmforevisning.

Kongens Lyngby havde 5/5 arrangeret en fornøjelig sæsonafslutning med kunstnerisk underholdning bestaaende af forskellig solistoptræden samt afsluttende dans.

Hjørring afd. har rekonstrueret sit musikkorps, der nu er paa 24 musici, som den 6/5 gav sin første koncert paa De gamles hjem. Der arbejdes paa tilrettelæggelsen af en koncert i Svanelunden.

Distrikt nr. III, Lolland-Falster har haft repræsentanter for alle afd. samlet til møde i Saxkjøbing for at drøfte mulighederne for et mere intimt arbejde mellem alle afdelinger i distriktet.

Man blev enige om gensidig at underrette hinanden om forestaaende lokalarrangementer i saa god tid, at man kunne naa at indbyde egne medlemmer. Endvidere blev man enige om at afholde et fællesstævne henholdsvis sommer og vinter. Nykøbing Falster fik overdraget det første stævne til afholdelse i Nykøbing den 13. august. I september maaned samles man igen for at klare vinterens møder.

Glostrup-Taastrup afsluttede vinterhalvaaret med en skovtur »ud i det blaa« den 7/5. Turen, der endte med alle tiders kolde bord i »Jægerkroen«, var præget af højt humør og dejlig hygge, det var svært at afslutte dansen, da bilerne kl. 24 tudede turen af.

Københavns afd. havde 8/5 arrangeret kransenedlægning paa Holmen i forbindelse med en busudflugt til Søværnets nye eksercerskole i Auderød, hvor frokosten indtoges efter en interessant rundgang i lejren. Afd.s musikkorps deltog i turen og spillede af hjertens lyst.

Randers afd. havde 15/5 arrangeret en skovtur pr. bus til sendemandsmødet i Silkeborg, udflugten sluttede med fællesspisning i Haandværkerforeningen.

Skive afd. afholdt fregatskydning 26/5 paa skydebanen i Braarup, kl. 1200 mødte damerne med madkurvene, og efter spisningen afholdtes der serieskydning for damer. Der var talrigt fremmøde.

Marineforeningens Skyttelav, København, kørte 26/5 med busser til Værløse flyvestation, hvor den aarlige fregatskydning blev afholdt.

Gentofte afd. fejrede den 29/5 sin 15-aars stiftelsesfest med en straalende udflugt. Der kørtes med busser til Søværnets eksercerskole i Auderød, hvor der blev spist frokost, og derpaa var der omvisning i den store, moderne uddannelseslejr. Senere kørtes til Liseleje, hvor der var »spadseretilladelse«, indtil fest-middagen indtoges paa Liseleje Strandhotel — en fornøjelig og veltilrettelagt skovtur.

Kongens Lyngby afd.s skyttelav afholdt 29/5 sin aarlige »Sommerfugleskydning« paa Lottenborg under stor tilslutning.

Frederiksberg afd. havde 31/5 sin aarlige sammenkomst i de smaa haver i Pilealleen. Der mødtes kl. 1830 med en »Pudsekasse« og en lille pakke, der blev solgt for højeste bud til fordel for arrangementet.

Viborg afd. har udsendt følgende *Mødebefaling*:

Paa grund af topmødets uheldige forløb og de deraf følgende usikre forhold for land og folk bedes du som vaabenfør orlogsgast møde vaagen og kampberedt lørdag den 11. juni kl. 1530 ved Gl. Vagt, hvorfra du med skyder og fyldte brødposer vil blive fragtet til Undallslund, hvor du maa være beredt til lidt af hvert.

Paa grund af luftrekognoscering er det forbudt at bære straaht.

Det vil være en fordel at medbringe gangbar mønt, da ingen ved, hvorlænge togtet varer.

Efterkommer du ikke mødebefalingen, betragtes det som rømning, og straffen er 14 dage paa vand og brød i stenshuset.

Skibschefen.

Det blev en vellykket skydedag, 4 nye gaster modtog emblemet, *Laudrup* blev *Fregatkaptajn*, og dagen sluttede ved kaffebord i Marinestuen.

Aarhus afd. deltog med sit flag ved højtideligheden i Domkirken paa Valdemarsdagen den 15/6.

Nykøbing S. og Odsherred afd. afholdt genfs. 17/6, hvor *Valdemar Thomsen*, Solgaarden, valgtes til formand og *Ib Hansen* til kasserer.

Roskilde afd. var 18/6 paa sommerudflugt til Frederiksværk med besøg paa Søværnets eksercerskole i Auderød, der blev forevist under sagkyndig ledelse. Den medbragte mad blev spist i orlogsgasternes fritidshjem. Senere samledes man i Marinestuen i Frederiksværk til kammeratligt samvær med Frederiksværk afd.s medlemmer.

Holbæk afd. holdt 19/6 fregatskydning i Strandparken. Der deltog 22 skytter og ved skud nr. 458 faldt skroget ved *Kurt Hamanns* skud, der gav skibsbygmester *Carlo Nielsen* værdigheden som fregatkaptajn. De øvrige resultater blev følgende:

Blændsejl: *Palle Hansson* ved *N. Aa. Rasmussens* skud. Fore bramsejl: *Bjørn Andersen* (*Agner Jensen*). Store bramsejl: *H. Kleofassen* (*Asger Jørgensen*). Berginsejl: *H. P. Larsen* (*Kurt Hamann*). Fore mersejl: *Emil Sund* (*Carlo Nielsen*). Store mersejl: *Laur. Petersen* (*Agner Jensen*). Mesanen: *N. Aa. Rasmussen* (*Agner Jensen*). Stor-sejl: *Svend Aage Nielsen* (*Poul Nielsen*). Fokken: *Dyck-Madsen* (*Højriis*).

Kl. 2030 var der præmieuddeling i Strandparkens restaurant, hvor damerne kom til stede, og her sluttede dagen i fornøjeligt samvær.

Esbjerg afd. foretog søndag den 26/6 en vellykket sommerudflugt med god tilslutning via Endrup kro, hvor vi hos vor gode ven og medlem, krojer *Niels Hansen*, fik serveret et ualmindeligt fint kaffebord, til Bramdrupskov kro ved Kolding, hvor man, efter at saavel mændene som pigerne havde deltaget i skydning og keglespil om præmier, indtog aftensmaden. Ved bordet uddelte formanden, *Knud Schrøder*, præmier, og det er værd at bemærke, at afdelingens 85-aarige medlem, *Marius Jørgensen*, fik 1. præmie som bedste skytte — 3 plet'er. Kl. 2330 var man vel i havn i Esbjerg.

Københavns afd.s musikkorps medvirkede ved det Dansk-Canadiske sommerstævne i Faxe Ladeplads, hvor mindestenen for søfareren *Jens Munk* blev afsløret.

Næstved: Sammen med kammerater og damer fra Præstø og Faxe afholdt Næstvedafdelingen en velbesøgt udflugt til Agersø. Under skafningen paa Agersø-kro bød Næstvedafdelingens formand velkommen. Og man havde et par fornøjelige timer derovre.

Stubbekøbing afd. afholdt 3/7 sin aarlige fregatskydning.

HEMPEL'S
SKIBSFARVER
er søstærke

FABRIKER OG LAGRE
VERDEN OVER

Gentofte afd.s medlem, ingeniør *H. C. Haug*, et gennem mange aar uhyre interesseret medlem, afgik 16/4 ved døden, 78 aar gammel. Til det sidste var Haug en interesseret hjemmeværnsgast, og han har testamenteret sin smukke motorbaad til Det maritime Hjemmeværn, der bruger fartøjet som skolebaad paa befalingsmandsskolen paa Slipshavn.

Københavns afd.s næstformand, maskinmester *Aage Gjerding* døde den 27/4.

Gjerding var ikke blot inden for sin egen afdeling et kendt og skattet medlem, men udover landet i marineforeningens mange afdelinger var han afholdt som faa.

Mange afdelinger, saavel som hovedbestyrelsen, har nydt godt af hans snilde og beredvillighed, naar det gjaldt om at forfærdige vore symboler.

De sidste 12 aar har *Gjerding* beklædt posten som næstformand i *Københavns afdeling* og herigennem virket til gavn for den forening, som for ham var et og alt, et sidste synligt minde satte han sig ved udsmykningen af den nye marinestue i *Kronprinsessegade*.

Hans kammerater i *Københavns afd.* har meget at sige ham tak for.

Nykøbing S. og Odsherred mistede 13/5 en god kammerat, mangeaarigt bestyrelsesmedlem og kasserer, togfører *Christian Jespersen*. Ved begravelsen fra *Nykøbing kirke* blev afd.s flag sænket over graven som en sidste hilsen.

Nykøbing S. og Odsherred afd.s mangeaarige flagbærer, fisker *Karl Madsen*, afgik ved døden 8/6, ogsaa ved hans jordfæstelse paraderede flaget ved graven.

Randers afd.s ældste medlem, proprietær *Knud Thomsen*, R. af D., Dbm. afgik ved døden 24/6. Thomsen var meget kendt og respekteret inden for landbruget og besad mange tillidshverv her. Ved begravelsen bragte frisørmester *Schytte Hansen* en sidste hilsen og tak fra *Marineforeningen*, medens flaget sænkedes over graven.

Den 5/7 er fhv. materielmester i flaaen *Jens Frederik Flye* afgaaet ved døden. *Flye*, der var født i 1874, var

kendt som faa inden for orlogsflaaen. Talløse var de historier, der gik om ham, og han opfattedes som et symbol paa den gammeldags, højt respekterede underofficersstand. *J. F. Flye* kom ind i Søværnet som frivillig lærling i 1889. Han avancerede i aarens løb fra overkonstabel, underkanoner, kanoner og artillerimester til materielmester og blev dekoreret med dannebrogsmændenes hæderstegn og ridderkorset tillige med danske og udenlandske hæderstegn. Hans varme hjerte og voldsomme stemme har været kendt og værdsat af tusinder af værnepligtige. Hans berømteste udtalelse var, at ogsaa han var nævnt i Danmarks nationalsang med ordene: »Fly; skreg de ...—« Gamle orlogsgaster plejede at spørge: — Lever *Flye* endnu? — ogsaa længe efter at han i 1936 tog sin afsked. Meddelelsen om hans død vil blive modtaget med sorg af alle, som han har haft med at gøre paa togter og i land.

Marineforeningen sendte krans til materielmester *Flyes* baare.

Frederiksværks afd.s æresmedlem, der ogsaa var en af stifterne, købmand *August Brendstrup* afgik ved døden 11/7 88 aar gammel. Lige til det sidste fulgte *Brendstrup* med i *Marineforeningens* liv og virke, som laa ham meget paa sinde og ingensinde var vort gamle medlem gladere end i kammeraternes kreds.

Ved begravelsen var afdelingen repræsenteret og flaget blev sænket over kisten, der var svøbt i *Dannebrogflaget*.

ÆRET VÆRE DERES MINDE

Marineforeningens Kalender

De lolland-falsterske afdelinger afholder fællesudflugt til *Nykøbing F.* den 13/8.

Nakskov afd. afholder 21/8 sin aarlige fregatskydning.

Glostrup-Taastrup afd. indleder sæsonens 2. halvaar den 1/9 med et møde, hvor der vises en smuk farvefilm fra og om de danske øer.

Glostrup-Taastrup afd. fejrer 15/10 sin 15 aars fødselsdag med en fest i *Kirkebjergsalen*.

Roskilde afd. afholder medlemsmøde i *Marinekahytten* paa hotel *Prinsen* den første onsdag i hver maaned.

Marineforeningens Skyttelav, København afholder træningsskydning: 30/8 - 13/9 - 27/9 - 25/10 - 8/11. Pokalskydning afholdes 11/10, og fødselsdagsfesten er 18/10.

Randers afd.s Skyttelav har fast skydeaften den første fredag i hver maaned kl. 1930.

Glostrup-Taastrup afd.s skyttelav har skydning hver onsdag kl. 1930—2130 paa *Røde Vejmølle kro*.

AALBORG

Aalborg Sømandshjem

Hyggelige restaurationslokaler og god mad
Teglgaardshaven . Tlf. 1986
Nymonterede værelser med rindende vand

AARHUS

Aarhus „Artol“ Renseri

Telf. 3 00 30

VILLY KYST GLARMESTER

TELEFON 6 96 96

Tordenskjoldsgade 3 — Aarhus
Aargang 8968/1928

AARHUS MASKINFABRIK

Telf. 3 67 44

Kraner — gravemaskiner og
transportantlæg

A/S AARHUS FLYDEDOK

og MASKINKOMPAGNI
Tlf. 3 40 00

Han regnede det ikke for noget —

Han havde husket at købe *Marineforeningens* smukke Mærkater —

BORNHOLM**Skibsproviertering**

John Hintzes enke - Rønne

Alfred Th. HaagensenJUVELER, GULDSMED & GRAVØR
St. Torv 8 - Telf. 270Simon Madsen
RØNNE**ESBJERG****Claus Sørensen**

Esbjerg

H. J. Christensen & SønVAADBINDERI OG TOVTØRRERI
*ESBJERG***Esbjerg Skibshandel**

v/ Harald Nielsen

Ny Havn Tlf. 2198

»Hotel Spangsbjerg«Mødested for marineforeningens
medlemmer

ESBJERG Tlf. 1753 - 1754 - 1755

Jensen & Lauridsen

Skibsyggeri

ESBJERG TLF. 2053

FREDERIKSHAVN**ELECTRA ¹/_S**

Elektroinstallatørfirma

Danmarksgade 38 Frederikshavn Tlf. 239

Johan Damsgaard

Kolonial & skibshandel

Tlf. 63 Frederikshavn

P. CONRADSEN

Teknisk maskinforretning

SKIBSARTIKLER — OLIE TLF. 900

Einer Sørensen

STEVEDORE

Havnegade 11 - Telf. 932 - Frederikshavn

FYN

AKTIESELSKABET

SVENDBORG**SKIBSVÆRFT****Carl Antonsen**

Guld- og sølvsmed

N. Due-Petersen**& Kryger INGENIØRER**

Telf. 118 (3 ledn.) Svendborg

HIRTSHALS

Sig det med blomster

»VIOLA« Telf. 74

Carlsen & Aaens Vaadbinderi

Hirtshals — Tlf. 180

VAAD - TRAWL OG TOVVÆRK

Hurtig reparation

Levorsen & Jørgensen*Lys-kraft-skibsinstitution-ekkolod*

Betjening dag og nat — Tlf. Hirtshals 11

Marine! Aflæg et besøg paa**SØMANDSHJEMMET**

A. SAMUEL TLF. HIRTSHALS 37

HORSENS**Horsens Sølv****KOLDING****Kolding Rugbrødsfabrik**

P. B. KLAABORG

Telf. 58 - 569

NYKØBING F.**Nykøbing F. Bryghus**

Lager og pilsner

NYKØBING M.**MORSØ STØBEGODS**

Nykøbing Mors

AKTIESELSKABET

N. A. CHRISTENSEN & CO.

Kongelig hofleverandør

RANDERS

AKTIESELSKABET

Bryggeriet „Thor“

RANDERS

Chas. MortensenSEJL, PRESENNING, FLAG OG
TELTFABRIK

Randers Telf. 529

ROSKILDE

Under Deres besøg i Roskilde bør De ikke undlade et besøg i den interessante marinestue

Hotel Prinsen

Algade 13, Roskilde, tlf. 10 - 811

SKAGEN**Oscar Skougaard**

Aut. installatør Tlf 41345

*Skibradio, sendere og pejleanlæg***Sejl, flag og presenninger***Sejlmager Alex Jørgensen*

Skagen Tlf. 41423

SKIVE

Harald Espersen Frederiksgade 5

Statsaut. installatør — Ing. M. I. K.

*Radio-apparater Elektriske anlæg***THYBORØN****Thyborøn Fiskeauktion**

v/ Albert Steen - Telf. 57

VEJLE^A/_S Vejle Mælkekompani

Vedelsgade 85 - Tlf. 335 - 336

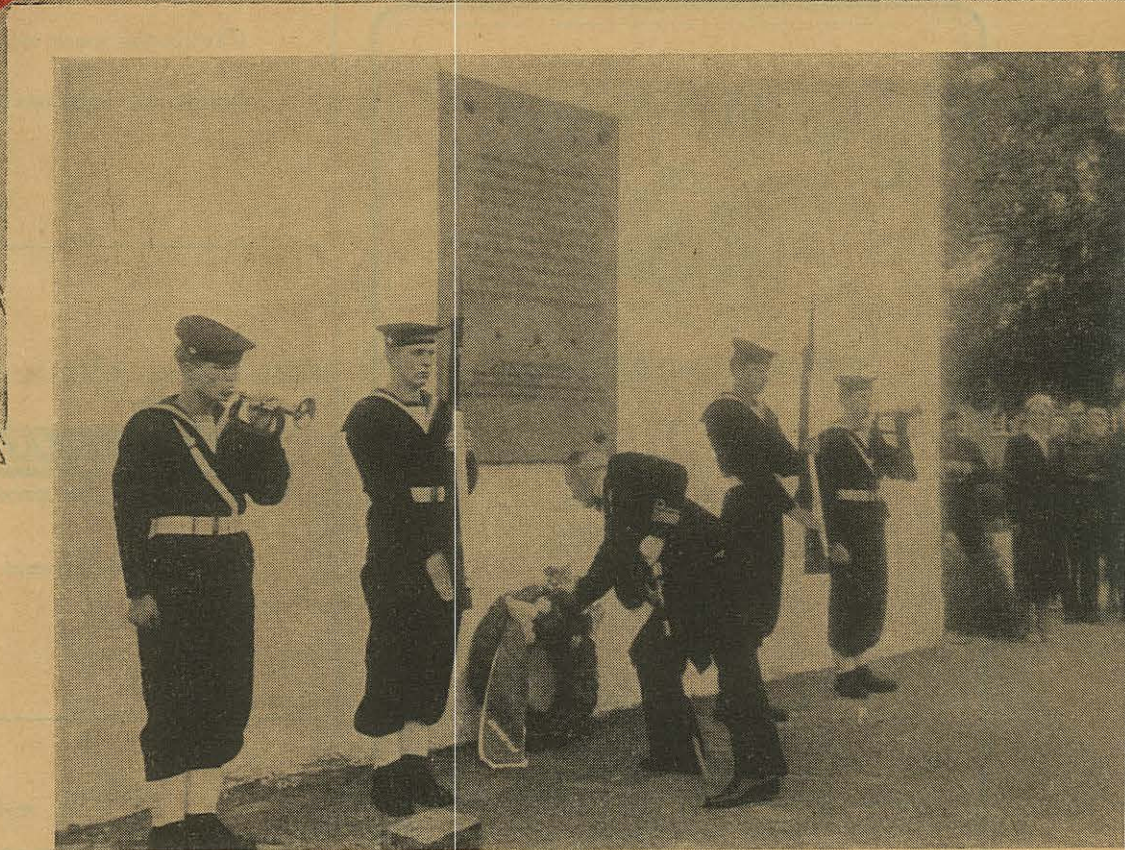
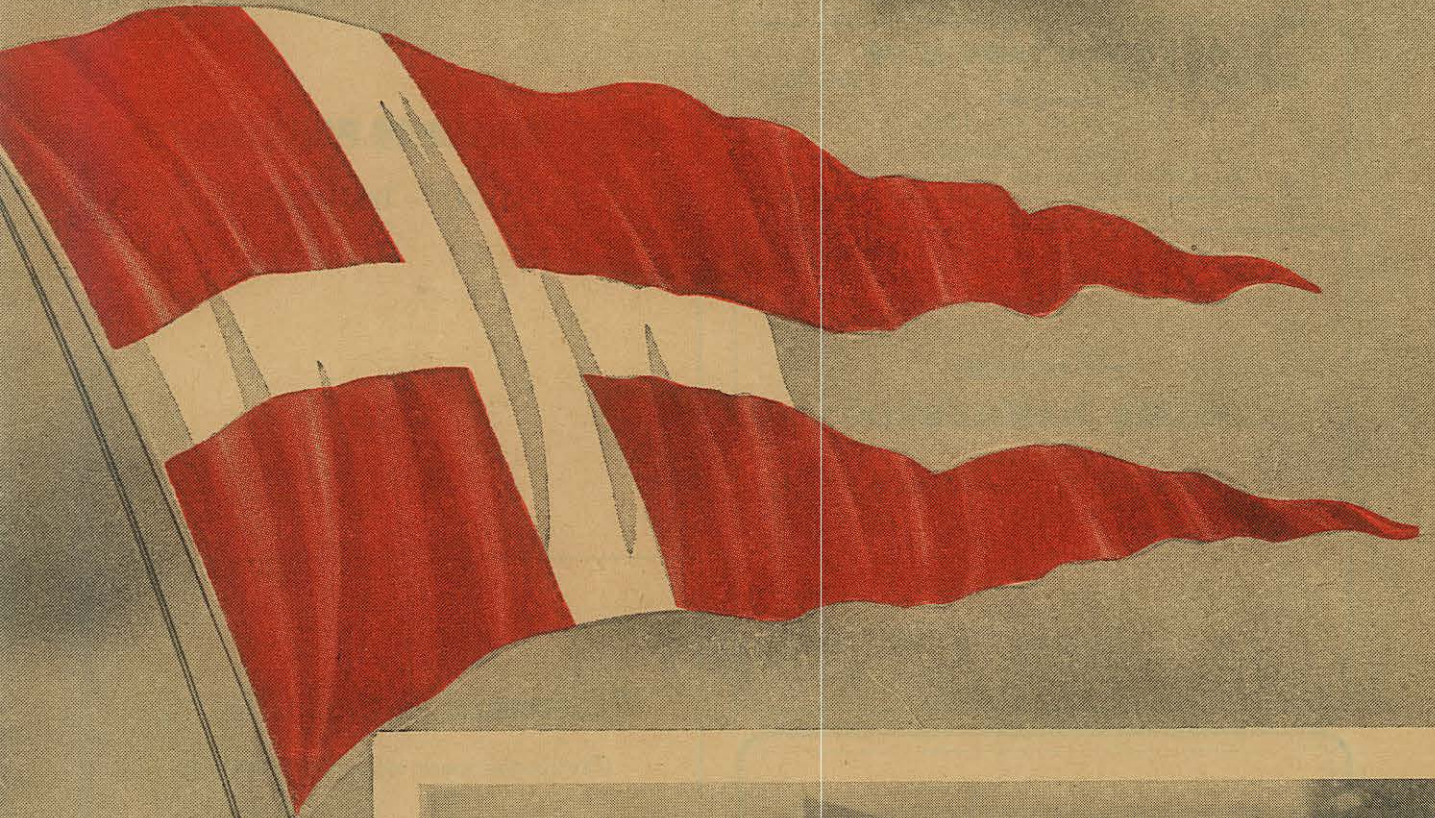
Udgivet af »Marineforeningen«. — Redigeret af *G. Honnens de Lichtenberg*.
Marineforeningens hovedkontor, Havnegade 55, København K., kontortid daglig
kl. 13—16, lørdag undtagen. Telf. PA 2886. Postkonto nr. 1608.

Annonceekspedition: Amaliegade 22, Kbhvn. K., Central 611, Postkonto 3253.

Holbæk Amts Bogtrykkeri, Holbæk.

MEDLEM AF
FORENINGEN AF DANSKE
UGEBLADE, FAGBLADE OG TIDSSKRIFTER

UNDER DANNEBROG

Den fungerende chef for Søværnet, kontreadmiral Svend Pontoppidan, lægger krans ved mindetaflen paa Herfølge kirke mur over de 6 mand fra Iver Huitfeldts DANNEBROGE, der ligger begravet paa denne kirkegaard.

**ORGAN
FOR
SØVÆRN
OG
SØFART**

**Hefte 4 - Nov.
47. aarg. - 1960**

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

JESPER CHRISTENSEN & CO. Vin en gros
Herluf Trollesgade 23 . København K.

^{A/s} **Em. Z. Svitzers**
Bjergnings-Entreprise

OTTO SUENSON & CO.
Dronningens Tværgade 7 Telf. 482
Grundl. 1880
VINFORRETNING
LAGER AF CIGARER
Lev. til Officersforeningen og Søofficersforeningen

Annoncer
„UNDER DANNEBROG“

Amaliegade 22 . København K
Central 611

C.K. HANSEN

1856

REDERI OG BEFRAGTNING

•
LINIEAGENTUR
HAVARIAGENTUR
ASSURANCEAGENTUR
IATA-AGENTUR
SPEDITION

•
D/S DANNEBROG A/S

•
AMALIEGADE 35 . KØBENHAVN K.
TELEFON: CENTRAL 72 (20 linier)
TELEGRAM-ADRESSE: »HANSEN«

HEDE NIELSENS FABRIKER %

HORSENS - Telefon 2 47 11

Højgaard & Schultz ^{A/s}

Civilingeniører og entreprenører

Hovedkontor: Ewaldsgade 9 - København N

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

„Normannia“

Stiftet
1916

TROMMESALEN 5 . TELEFONER: C. 13447 - 10068

Ansvars-, ulykkes-, brand- og tyveriforsikring

J. Chr. Andersen

OST

VIMMELSKAFTET 41 . TLF. 1345 - 14345

IVER HUITFELDT

1710 · 4. oktober · 1960

Et kvart tusind aar er gaaet, siden kanonernes torden og larm over Køge Bugts oprørte vande den 4. oktober 1710 pludselig blev overdøvet af et tordenlignende brag: det brændende danske orlogsskib DANNEBROGE var sprunget i luften med hele sin besætning paa ca. 550 mand.

Østersøen og med den Køge Bugt har fra gammel tid været en flittig benyttet dansk-svensk valplads, og mangen en haard kamp er udfægtet her, men næst efter *Niels Iuels* store sejr i slaget i Køge Bugt den 1/7 1677, hører *Iver Huitfeldts* heltedaad her i 1710 til de berømteste episoder i dansk søkrigshistorie.

Kommandør Iver Huitfeldt (efter maleri paa Frederiksborg)

Som et led i den store nordiske krigs maritime operationer skulle en dansk transportflaade overføre et russisk hjælpekorps fra Danzig til Sjælland og senere videre til et angreb paa Sverige. En stor og blandet flaade blev samlet i Køge bugt, og ledsaget af vore orlogsskibe stod styrken den 15/9 ud i Østersøen. En pludselig opstaaende storm under Bornholm voldte stor skade paa de mange danske skibe, som stærkt spredte og meget havarerede for størstedelen søgte tilbage til Køge Bugt uden at have kunnet gennemføre den planlagte troppeoverførsel.

Medens de danske skibe reparerede og kompletterede deres beholdninger paa en ankerplads mellem Køge Sønakke og Stevns, fik de den 4/10 pludselig ordre til at lette. Den svenske orlogsflaade var løbet ud fra Karlskrona og holdt fra en position ved Møen i en stiv merssejlskuling fra SE. op mod den danske flaade. Herfra antoges de mange mastetoppe først at være en del af transportflaaden, som endnu ikke var returneret, men det erkendtes hurtigt at være svenske orlogsskibe.

Paa signalet fra den danske flaadechef, general-admiral-lieutenant *Ulrik Christian Gyldenløve*, om hurtig letning, kappedes ankertrusserne, og som et af de første kom orlogsskibet DANNEBROGE, der hørte til avantgarden, under sejl og holdt sammen med de øvrige skibe i den danske forspids NE.-ud for at krydse sig ud af bugten og møde fjenden i frit farvand.

Efter en vending kom DANNEBROGE paa kurs SSE.-over i kamp med svenske orlogsskibe, og kort efter udbrød der en heftig brand om bord. Da der i den friske kuling ikke var mulighed for at slukke branden, øvede skibschefen, kommandør *Iver Huitfeldt* den heltemodige indsats, som skabte hans senere ry og berømmelse. Han ankrede med sit skib til luvart af den danske flaades hovedstyrke og gav den derigennem frit manøvre felt i læ — ved at drive gennem de danske skibskolonner med det brændende DANNEBROGE, som han ikke havde skibsmagt over, ville han have skabt forvirring og fare for antændelse af de øvrige skibe. Samtidig tvang han de angribende svenskere til at lægge deres kurs mere NE.-over, hvilket bl.a. medførte, at 2 svenske orlogsskibe løb paa grund syd for Amager.

Om bord i DANNEBROGE kæmpedes med rette mod dobbelt ild — dels mod de fjendtlige skibe, dels mod den stadig tiltagende brand, som man ikke kunne blive herre over, og følgen blev, at da ilden naaede krudtkammeret, sprang det store skib i luften.

Paa grund af det haarde vejr ebbede kampen ud, og flaaderne fjernede sig fra hinanden, de gik begge til ankers mellem Amager og Stevns med svenskerne i en luv position, i virkeligheden en meget farlig situation for den danske flaade. Denne fordel blev dog ikke udnyttet af svenskerne, der faa dage efter forlod valpladsen fulgt af de danske skibe, men det kom ikke til flere fjendtligheder, da begge parter gik i havn.

Orlogsskibet DANNEBROGE, der førte 94 kanoner, var løbet af stabelen i 1692 som det første skib, der var søsat fra den nye byggebedding paa Nyholm. Senere har 5 andre danske skibe — herunder to kongeskibe — baaret navnet DANNEBROG, men det er værd at lægge mærke til, at *Iver Huitfeldts* DANNEBROGE var opkaldt efter Dannebrogordenen, hvilket tydeligt ses paa tegningerne til dette skibs spejlornamenter, der er komponeret over ordens-kædens symboler — de øvrige skibe er opkaldt efter flaget *Dannebrog*, hvilket bl.a. klart fremgaar af det nuværende kongeskibs hækornament.

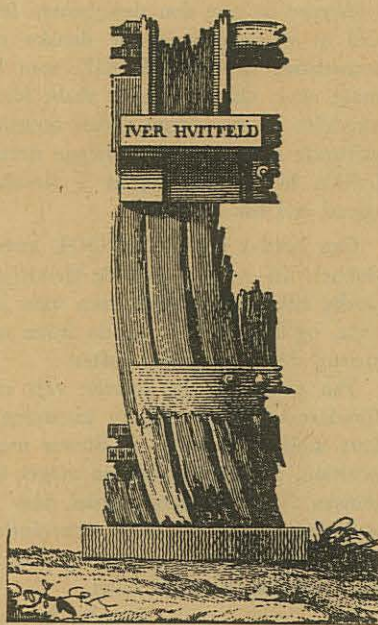
I 1873 blev der optaget nogle kanoner fra DANNEBROGEs vrage, de er nu opstillet omkring det smukke Huitfeldt-monument paa Langelinie i København, og ved Køge havn er der rejst et stilrent fællesmindesmærke for kampene i Køge Bugt 1677 og 1710.

I Jægerspris slotspark har den forlængst afdøde arveprins *Frederik*, kong *Christian VII.s* halvbroder, søgt at mindes Danmarks stormænd gennem et stort antal mindesten i parken og slotshegnet. Heriblandt var der ogsaa et mindesmærke for søhelten *Iver Huitfeldt* formet som resterne af en sprængt skibsstævn. Medens de øvrige mindesmærker er udført i sten, var *Huitfeldts* delvis af træ, og det er nu ganske forsvundet. Maaske var det en opgave

for Stiftelsen paa Jægerspris, eller hvem nu tilsynet med denne historiske mindepark paahviler, at søge mindesmærket for den tapre søkrieger genrejst.

Iver Huitfeldt var født 5/12 1665 som søn af kommandanten paa den norske grænsefæstning *Frederikssten*, og han tilhørte den norske gren af en gammel dansk adelslægt. Den unge nordmand søgte tidligt ansættelse i den dansk-norske flaaede, først som lærling ved admiralitetet. I 1684 var han om bord i fregatten DRAGONEREREN og deltog med den i Helgolands erobring. Senere kom han, der i 1687 blev udnævnt til lieutenant i aastjenesten (fast dansk søofficer) flere gange i hollandsk og fransk krigstjeneste. Under denne udenlandstjeneste kom *Huitfeldt* til at deltage i to af verdens største søslag: i 1690 paa engelsk-hollandsk side i slaget ved Beachy Head og i 1692 paa fransk side ved Cap Barfleur. Fra det første slag forefindes en udførlig rapport fra *Huitfeldts* haand, fra det sidste udtaler admiral *v. Stöcken*, at *Huitfeldt* af den franske chef er »megtig blefuen berømt«.

Stik af *Wiedewelts* nu forsvundne mindesmærke for *Iver Huitfeldt* i *Jægerspris* slotshegn, en beskadiget skibstævn udført i egetræ.

Under dansk flag havde *Huitfeldt*, der i 1697 var udnævnt til commandeur-capitain og i 1704 til commandeur, senere skiftende cheffkommandoer afvekslende med ophold paa sin gaard, Tronstad, i Norge, hvorunder han ogsaa fik forskellige sømilitære opgaver at løse. Den 5/5 1696 giftede han sig med *Kirsten Røynem*, datter af amtmanden i Mandal, i ægteskabet var der 7 børn, hvoraf 3 døde som spæde før faderen.

Efter kampen blev der ialt fundet 7 lig fra DANNEBROGE, og man genkendte heriblandt chefen paa hans fingerring. Medens de 6 øvrige blev jordet paa Herfølge kirkegaard, hvor der i dag findes en mindeplade paa kirkemuren, blev *Iver Huitfeldts* lig ført til Holmens kirkes kapel i København, og i 1711 blev det overført til familiekapellet ved Hurum kirke uden for Oslo.

I juli 1948 afgik de danske torpedobaade KRIEGER og KRABBE til Norge, hvor de sammen med den norske jager ARENDAHL stod ind til Svelvik, et lille færgested i Drammensfjorden ved foden af fjeldet, hvorover Hurum kirke hæver sig lige over for et smukt mindesmærke for søhelten *Iver Huitfeldt*.

Landgangskompanier fra de tre orlogsfartøjer marche-

rede op til kapellet ved kirken, hvor den danske kontreadmiral *E. Briand de Crèvecoeur*, hvis interessante *Huitfeldt*-biografi er lagt til grund for denne artikel, overrakte et dansk orlogsflag, fæstnet paa en af de fanestænger, der i 1711 fulgte *Huitfeldts* kiste den lange vej fra Holmens kirke til Hurum — de oprindelige faner var sørgefaner, der forlængst er smuldret bort. Fra norsk side overleverede kontreadmiral *Landsgraff* et tilsvarende norsk orlogsflag — begge blev paa familiens vegne modtaget af dens overhoved, minister *Emil Huitfeldt*, og anledningen til den smukke højtidelighed var genindvielsen af *Huitfeldt*ernes historiske gravkapel ved Hurum kirke.

Ogsaa 250-aarsdagen for søhelten *Iver Huitfeldts* daad og heltemodige død sammen med sine 500 mænd vil blive mindet baade i Danmark og Norge, officielle kransenedlægninger vil blive foretaget i begge lande af repræsentanter for deres søværn, ligesom ogsaa Norges Orlogsforbund og Danmarks Marineforening vil være med til at mindes nordmanden, der gav sit liv i den dansk-norske orlogsflaades tjeneste, en helteskikkelse, som er erindret i mange danske fædrelandssange, bl.a. indledes sidste vers i *Rabeks* »Vort Fødeland« med følgende linier:

Og aldrig uddø *Huitfeldts* Ros
hans kække *Sømands* Minde —

250-aarsdagen for *Iver Huitfeldts* kamp i Køge bugt blev som ovenfor anført mindet paa forskellig maade den 4. oktober 1960.

Ved mindesmærket paa Køge havn var opmarcheret en skansevagt fra Stevnfort, ligesom Marineforeningens Køge afdelings medlemmer havde givet møde med flaget sammen med en stor del af byens befolkning. Søværnets fungerende chef, kontreadmiral *S. Pontoppidan*, nedlagde en smuk krans ved mindesmærket, hvor ogsaa Marineforeningens Køge afd.s formand *Karl Jensen* lagde krans, og hornblæsere fra Søværnet blæste æressignaler.

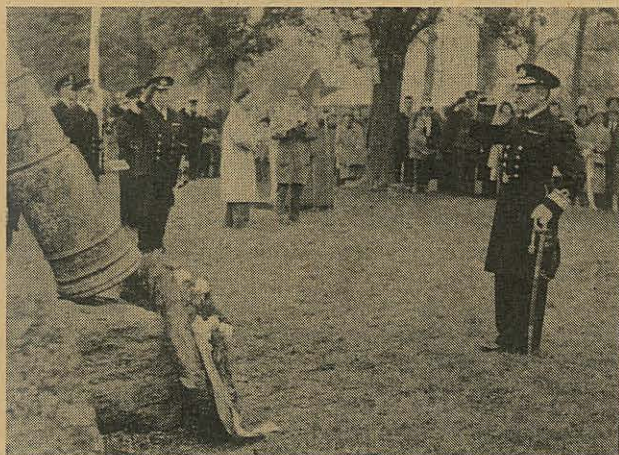
Herfølge kirkegaard syd for Køge, hvor 6 mand fra DANNEBROGE er jordet, maatte givetvis blive stedet for dagens største højtidelighed. Paa kirkens nordmur — med fri udsigt mod Køgebugts bølger — har Vallø Stift i 1845 paa foranledning af den daværende præst i Herfølge ladet indmure en mindetavle om begivenheden og de tapre, der blev begravet her. Mindepladens smukke og djærve indskrift er forfattet af *B. S. Ingemann*, ligeledes paa foranledning af førnævnte sognepræst, der var en broder til søhelten *Peter Willemoes*.

Ogsaa her havde Stevnfort stillet en skansevagt, og mindetavlen var flankeret af honnørposter og hornblæsere. Admiral *Pontoppidan* lagde en krans fra det danske Søværn og kommandør *de Lichtenberg* henlagde Marineforeningens krans, ogsaa *Forsvarsbrødrene* var mødt til kransenedlægningen og de lokale myndigheder var repræsenteret af sogneraadformanden, som ligeledes henlagde en smuk krans ved den hvidkalkede kirkemur. Baade Stevn og Køge afdelingernes flag paraderede, og højtideligheden blev fulgt med levende interesse af egnens befolkning og de fremmødte honoratiores — ogsaa her afsluttedes højtideligheden med signaler fra de to hornblæsere.

I København fandt der ligeledes en mindehøjtidelighed sted. Ved den smukke *Huitfeldt*-søjle paa Langelinie, maaske et af byens smukkeste mindesmærker, hvoraf en del af fodstykket er forfærdiget af og dekoreret med opfiskede kanoner og ankre fra orlogsskibet DANNEBROGE, havde Kystdefensionen afgivet en skansevagt og 2 hornblæsere.

Chefen for Sundets Marinekommando, kontreadmiral *K. Lundsteen*, lagde en krans fra Søværnet, hvorpaa den norske ambassadør, Hs. Ekscellence *Rolf Andersen*, der er gift med en dansk søofficersdatter, lagde en smuk krans i de norske farver, og endelig mødte formanden for Marineforeningens Københavns afdeling, boghandler *O. Reumert*, med en krans fra Marineforeningen; ogsaa her medvirkede 2 hornblæsere, der var posteret paa hver side af mindesmærket.

Ogsaa i Norge, *Iver Huitfeldts* fødeland, blev dagen mindet paa den smukkeste maade. Uden for Hurum kirke og lige over for en her i 1904 rejst Huitfeldt-mindestøtte var den norske Marinemusik opmarcheret sammen med en skansevagt, der afgav honnør for den norske forsvarsminister, statsraad *Handal* og de mange honoratiores, der havde givet møde sammen med repræsentanter for familien Huitfeldt og den lokale befolkning. I den smukke gamle kirke afholdtes en stemningsfuld mindegudstjeneste, hvori ogsaa Marinemusikken medvirkede. Hurums ordfører redegjorde derefter staaende foran søheltens kiste med hans brudte

Kontreadmiral *Aage Linde* ved kransenedlægningen paa Huitfeldts mindesmærke uden for Hurum kirke i Norge, hvor søheltens kiste henstaar i familiekapellet.

kaarde for familiekapellets historie, og med den gammelkendte sang: »Der stod et slag udi Køge bugt« sluttede højtideligheden i kirken.

Viseadmiral *E. Høstved* nedlagde nu en smuk krans i de norske farver ved mindestøtten og chefen for Kystflaaden, kontreadmiral *Aa. Linde*, lagde en krans fra det danske Søværn. Ledsaget af præsidenten for Norges Orlogsforbund, losdirektør *B. Gülhuus-Moe*, traadte medlem af Marineforeningens hovedbestyrelse, fuldmægtig *O. H. Mægaard*, frem og lagde en krans fra Danmarks Marineforening.

Chefen for den norske Marine gav derpaa en lunch i Sjømilitært Samfund i Horten. Herunder fremsatte 3 fremragende marinehistorikere: den norske kommandør *Bergersen*, formanden for Marinehistorisk Selskab, kommandørkaptajn *R. Steen Steensen* og Marineforeningens gode ven, den norske orlogskaptein *Rolf Scheen* interessante udredninger over henholdsvis: selve søslaget rent sømilitært set, om orlogsskibet DANNEBROGE og dets besætning samt endelig om: officeren og manden *Iver Huitfeldt*.

Og saaledes mødtes de tidligere saakaldte »Tvillingriger« paa smukkeste maade i bestræbelserne for paa værdig maade at højtideligholde 250-aarsdagen for nordman-

Skibsmodellen af DANNEBROGE føres gennem Herfølge by til kirken.

den, den dansk-norske søofficer *Iver Huitfeldts* mandige daad som chef for orlogsskibet DANNEBROGE i Køge bugt 4. oktober 1710.

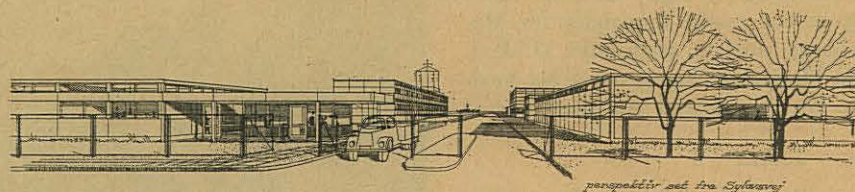
I tilknytning til mindeaaret var to af MF.s Mærkater i aar viet til begivenheden i Køge bugt. Mærkat nr. 10882 var en gengivelse af Mølsteds maleri af DANNEBROGES brand og nr. 10883 var et farvefoto af kystjageren HUITFELDT.

Som en smuk afslutning paa mindehøjtidelighederne for kampen i Køge bugt 4/10 1710 ophængtes søndag den 9/10 1960 en model af orlogsskibet DANNEBROGE skænket af en anonym giver som kirkeskib til Herfølge smukke gamle kirke. Falck-redder *Arne Petersen* havde forfærdiget den smukke skibsmodel, som umiddelbart for højmessens under kirkeklokketklang blev baaret gennem Herfølge by af orlogsgaster fra Stevnsvort. I spidsen for optoget førtes Marineforeningens Stevns afd.s og Køge afd.s flag, og efter votivskibet kom repræsentanter for mange forskellige foreninger, spejderkorps, Det maritime Hjemmeværn, Kvindelige Marinere og Lottter m. fl. med ialt 16 faner. I kirken modtoges optoget af sognepræsten, pastor *E. Christiansen*, der forestod ophængningen af skibsmodellen i buen ind til sideskibet, og inden votivskibet blev højst op under kirkebuen, lagde en gammel mand, hvis oldefaders oldefader havde været rorgænger om bord i DANNEBROGE under kampen i 1710, en buket strandasters i skibsmodellen, han havde samme morgen plukket dem paa stranden ved Køge Bugt. Efter en kort tale med Søofficersskolens gamle fredagsbøn som baggrund samt salmesang fandt selve højmessens sted, ganske naturligt præget af denne kirkelige og nationale mindehøjtidelighed. *G. H. de L.*

Marineforeningens mange medlemmer kendes paa naalen med

Faas paa hovedkontoret eller gennem afdelingen.

NATO-havnen i Korsør

I løbet af indeværende og næste aar vil HOLMEN i København ikke være den eneste flaadebase i Danmark, der vil til den tid være 3, nemlig 2 nye i Korsør og Frederikshavn. Planerne for den danske flaadens baser gaar i hovedsagen ud paa, at HOLMEN i København bevares som støttepunkter med specialværksteder, værftsanlæg og magasiner. Begge de to nye baser finansieres delvis af NATO-hovedkvarteret i Paris med internationale midler, og er et vigtigt led i NATO-samarbejdet.

For Korsørs vedkommende har det været nødvendigt at søge sagkyndig bistand paa havnebygningslaboratoriet, hvor man opførte en modelhavn i størrelsesforholdet 1 : 90. Ved hjælp af bølgemaskiner m. v. fandt man frem til de bedste besejlingsforhold af basehavnen, ligesom det lykkedes at bestemme konstruktionsen saaledes, at der gives den størst mulige ro i bassinet.

Der er anvendt strandskraaninger, og sammen med ombygning af den eksisterende moles yderside ved hjælp af bølgefælder vil indkomne bølger ikke tilbagekastes i havnen, og bølgeenergien vil i alt væsentligt være tilintetgjort.

Som alle, der har passeret Storebælt med færgene, vil vide, er flaadebasen placeret syd for den oprindelige trafikhavn.

Korsør-basen er anslaaet til at ville koste 38 mill. kr., og allerede nu er selve havnen færdig, og det forventes, at alle de forskellige installationer i kajerne vil være klar til brug omkring aarskiftet. Den samlede kajlængde bliver ca. 1.000 meter.

De nye moler er bygget af celledelte sænkekasser med betonrammer uden bund og laag, og de nødvendige arealer til værkstedsbyggeri er skabt ved oppumpning af sand — ialt i et omraade paa 50.000 m². Svære pilotteringspæle danner et solidt fundament for bygningerne. Knudepunktet i basen bliver administrationsbygningen, som ses paa tegningen. Den bliver ca. 1600 m², og den opføres i 2 etager. Her bliver der kontorer for administrationscheferne, radio, arkiver o. s. v. og endelig operativ kommandocentral. Øverst paa bygningen vil der blive signal- og udkigsstation.

Vinkelret paa dette kompleks opføres kostforplejningsafdelingen, der bliver paa ca. 800 m². De to bygninger vil tilsammen have et areal paa 4.000 m².

Et garageanlæg skal kunne rumme et betydeligt antal køretøjer. Paa kajerne opføres visse forsyningsdepoter for skibene.

Værkstedshallen vil blive paa 6.100 m². Der skal indrettes værksteder i to etager — motor- og maskinværksteder, snedker- og tømrerværksteder, radio- og radarværksteder og elektroværksteder. Depoter til værkstederne indrettes paa 1. sal.

Opstillingen af maskiner paabegyndes i løbet af dette

aar, men hvornaar driften kan igangsættes, afhænger af den tekniske central, der skal forsyne skibene i havnen og bygningerne paa land med el-strøm og varme. Centralen er under opførelse, og den ventes færdig i løbet af aaret.

Byggeriet udføres i meget moderne stil, og iøvrigt vil der overalt blive anvendt rationelle principper. Bl. a. vil depotafdelingen anvende gaffeltruck-transport.

Tankanlæggene til basen placeres inde i land og forbindes med havnen ved pipelines.

Det er utvivlsomt, at NATO-havnens placering i Korsør paa en markant maade vil medvirke til at tegne byens fremtidige fysiognomi. Ud over selve havneanlægget bygges et moderne boligkvarter ved Kjærvej, hvor personallet faar bolig i atrium-huse. Byens næringsliv maa ogsaa paaregne at kunne høste fordel, naar forsyninger til det faste mandskab og de indkommende skibes besætninger til sin tid skal leveres.

En del af personallet har allerede tiltraadt tjeneste ved Flaadestation Korsør, som den 2/5 1960 højste kommando med kommandør Paul Würtz som chef.

Dansk Havneblad.

Klicheen venligst udlaant af »Ingeniør- og Bygningsvæsen«.

☆

I anledning af forlydenderne om ophævelse af de minestrøgne ruter i de danske farvande har KK Bang fra SVK til *Børsen* udtalt:

— Det kan med 100 pct. sikkerhed siges, at der *ikke* foreløbig bliver tale om frigivelse. Det har vist sig, at de batterier, der er anbragt i minerne, er langt mere holdbare, end man havde troet. Saltvand er godt til konservering! Der blev under krigen nedkastet ca. 10.000 miner i de danske farvande, og deraf har vi fundet de 6000. Vi véd ikke, hvor de sidste 4000 ligger, og vi véd heller ikke, hvor mange af dem der endnu er virksomme, men vi har i sommer haft et forsøg i gang for at finde ud af det, idet vi har afbrudt den almindelige minestrykning og koncentreret os om at prøve at bringe nogle af disse miner til detonation, som vi véd findes i Østersøen syd for Lolland. Det har ikke givet noget resultat, men dette beviser ikke, at minerne er »døde«. For tiden har vi frømand i arbejde ved Bjørnsknude ud for Vejle fjord, hvor en engelsk flyvemaskine med miner blev skudt ned under kamp. Vi har fundet en af hans miner og er nu ved at rekonstruere hans flyveretning i haab om at finde flere. Samtidig er vi ved at lave noget umagnetisk frømandsgrej for ikke at udsætte frømandene for unødigt fare. Derefter er det meningen at hævne en eller helst flere af disse miner og gennemmaale dem.

— Hvor meget skal der til, før Søværnet tør tage ansvaret for at erklære minefaren for overstaaet?

— Det spørgsmaal kan næppe besvares, for batterierne er, som jeg sagde, meget sejlivede. Har De prøvet at tænde en lommelampe med et gammelt batteri? Det kan ofte faa pæren til at lyse op lige et øjeblik, og saa ikke mere. Men det øjeblik er maaske nok til at aktivere detonatoren. Saa sent som i vinter blev et tysk skib mineprængt nede ved Emden. Og vi har fire tusinde miner liggende! Derfor er vi altid paa tærerne, naar vi hører, at fiskere eller andre har fundet en mine.

☆

Fregatten HOLGER DANSKE naaede sent 28/9 paa sit sidste togt ind i Odense kanal, hvor den fortøjede ved Fynsværkets kaj. Den 29. fortsatte bugseringen af det gamle, udrangerede krigsskib til firmaet H. J. Hansens ophugningshavn, hvor det ender sine dage for graadige og ubønhørlige skærebrændere. Firmaet, der fik HOLGER DANSKE for højeste bud — 372.000 kr. — har nu begyndt ophugningen af det 17 aar gamle skib.

☆

Randers havde i weekenden 20—21/8 besøg af søværnets patruljefartøj WILLEMOES, om mandagen afsejlede skibet igen — denne gang medbringende 35 elever fra statskolens anden og tredje gymnasieklasse. De mandlige gymnasiasters sejltur til Udbyhøj var en form for erhvervsvejledning, idet Søværnet har ønsket at vise de unge, hvilke arbejdsforhold man kan tilbyde dem, der agter at gaa søofficers-vejen.

Gymnasiasterne var med WILLEMOES til Udbyhøj, hvorfra Det maritime Hjemmeværns kutter bragte eleverne tilbage til Randers.

☆

Den 7/7 overtog Søværnets Havariskole de sidste installationer, som skal anvendes i den gradvise opbygning, der gennem de sidste par aar er foregaaet i uddannelsen af havaribesætninger.

Uddannelsen i havaritjeneste om bord i orlogsskibe omfatter brandbekæmpelse, røgdykning, lækstopnings- og afstivningsarbejder, redningsmidler samt forholdsregler imod ABC-krigsførelse (atom-, bakteriologisk og kemisk krigsførelse).

Igennem det sidste aar er der ved Søværnets Havariskole blevet uddannet et antal havaribesætninger til flaadens skibe, samt oprettet kursus for befalingsmænd.

Endvidere er der ifølge overenskomst imellem forsvarsministeriet og handelsministeriet oprettet et kort kursus for den civile skibsfarts officerer i brandbekæmpelse og røgdykning. Disse kurser arrangeres direkte imellem skolen og Danmarks Rederiforening og har vakt stor interesse i skibsfartskredse.

☆

Det maritime Hjemmeværn har udsendt en særdeles velopbygget og smuk agitationspiece »Søen kalder paa Dem« —, der redegør for opgaverne indenfor DMH, og hvorledes gl. orlogsgaster og andre maritimt interesserede her kan gøre en indsats i hjemmeværnsarbejdet. Her taler overskrifterne deres klare sprog: »Et vigtigt led i kæden« — »Der er opgaver nok« — »Vælg et interessant speciale« — »Alle kan være med« — og i dette arbejde kan kvinderne ogsaa være med i KM-korpsets rækker.

Tænk over, om dette ikke var noget for Dem ogsaa —

Fra Hovedbestyrelsen

Fra Marineforeningens æresmedlem, kontreadmiral, Hans kongelige Højhed Arveprins Knud er modtaget en hjertelig tak for det bilkompass, som Marineforeningen forærede arveprinsen til 60-aarsdagen. I sin takkeskrivelse anførte Hans kongelige Højhed, at ideen med kompasset havde glædet og moret ham meget.

Til Marineforeningens ordinære efteraarsmøde har den fungerende næstformand, KD Sv. Greve, fremsat ønske om at fratræde som saadan. Kommandøren, der efter sin afgang fra Søværnet, hvor han senest tjenstgjorde som Hans Majestæts Kongens jagtkaptajn, er nu udnævnt til kammerherre og ansat som slotsforvalter paa Fredensborg, hvortil han allerede er flyttet.

Paa forretningsudvalgets indstilling har hovedbestyrelsen derpaa valgt fuldmægtig O. H. Maegaard, til næstformand i Marineforeningen.

Den 14/11 fylder Vordingborg afd.s formand og medlem af Marineforeningens hovedbestyrelse, købmand Otto Petersen 60 aar. Gennem 20 aar som afd.s formand og 12 aars arbejde i hovedbestyrelsen har vor gode kammerat ydet en stor indsats — altid med et godt humør og altid med det gode kammeratskab og samarbejde i første række. Blandt de sikkert mange lykønskninger fra nær og fjern skal her ogsaa tilføjes et: Hjertelig til lykke fra MF.s hovedbestyrelse.

G. de L.

Marineforeningens hovedkasserer har under sine rejser i Grønland i sommer besøgt afdelingen i Godthaab, hvor han overrakte et indrammet billede af kongeskibet DANNEBROG som en gave fra hovedbestyrelsen. Den kombinerede Marine- og Dannevirkestue var smukt holdt, og der gøres meget ud af arbejdet fra afdelingens side. Beklageligvis har afd.s energiske stifter og første formand, bagermester Eckwald, paa grund af anden tjeneste i Grønlandsdepartementet maatte fratræde, det er en tidligere vpl. ved marinestationen, Trolle, der har overtaget hvervet.

Formanden for Marineforeningens Bornholm afdeling, kommandørkaptajn C. Hassager Christiansen er ganske pludselig afgaaet ved døden. Det er et stort tab for Marineforeningen, mange vil mindes hans straalende ledelse af sendemandsmødet — det store 2-dages stævne for 2 aar siden — paa Bornholm. Under 2. verdenskrig øvede Christiansen en fremragende indsats under sin marinetjeneste paa øen, men siden var han ogsaa mærket for livet af tyskernes pinsler. Overalt var vor afdelingsformand velidt og saavel i vor forening som i Søværnet, i Dampskibsselskabet af 1866, hvor han var formand for bestyrelsen, i søfartskredse bl.a. sætteskipperkolen, som han havde ledet i en aarrække, anerkendtes hans interesse for og forstaaelse af dansk søværn og søfarts betydning — en god og trofast kammerat, en god dansk mand er gaet bort.

Æret være hans minde.

I anledning af, at Dansk Styrmandsforenings forretningsfører E. Gents, der samtidig var administrator og formand for bestyrelsen af »Navigatøernes Hus«, hvor ogsaa Marineforeningens hovedkontor har til huse, med udgangen af september fratrædte disse poster, har Marineforeningens formand og hovedkasserer aflagt en afskedsvisit hos forretningsfører Gents, og som tak for mange aars godt og hjælpsomt samarbejde overrakte de som gave 6 af Marineforeningens store smukke glas, som forretningsføreren blev meget glad for.

Marineforeningens Mærkater

Som det blev meddelt paa sendemandsmødet i Silkeborg, blev det *Vordingborg* afd., der i skarp kamp med *Esbjerg* blev vinder af den lille konkurrence, som Marineforeningen havde udskrevet om, hvilken afdeling der i forhold til sit medlemstal solgte det største antal Mærkater. Afdelingen, der har 120 medlemmer, solgte ganske nøje opgjort 10.000 stk. Mærkater, og fik derigennem til sin egen kasse en ekstraintægt paa 200 kr. I beundring for den indsats, der fra et enkelt medlem af *Esbjerg* afd. blev ydet i salget, har Marineforeningens hovedbestyrelse som trøstpræmie til det paagældende medlem givet en brevpresser med foreningens emblem.

Det blev *Vordingborg* afd.s formand og næstformand, der som præmievindere kom til at opleve »En dag om bord i et af Flaadens skibe«, som Søværnskommandoen velvilligt havde tilstaaet Marineforeningen i forstaaelse af hele Mærkatkampagnens betydning som et agitationsmoment af værdi for dansk søværn og søfart.

Den 8/8 bordede disse to gl. orlogsgaster sammen med *Otto Maegaard* fra MF.s hovedbestyrelse ministrygeren AARØSUND paa Holmen. Chefen, kaptajnlojtnant greve *Trampe*, befalingsmændene og de øvrige orlogsgaster om bord viste en straalende gæstfrihed og megen omhu med at forklare og vise alt det nye, alle de tekniske installationer, som et moderne orlogsfartøj er udrustet med. Den herlige tur under øvelserne i Sundet blev en virkelig oplevelse, hvorom der i vinterens løb kan spindes mangen en ende for kammeraterne i *Vordingborg* marinestue, hvor de smukke askebægre med billede af ministrygeren ogsaa vil vække beundring, det var gaver fra skibet, minder om en oplevelsesrig dag.

Dog, selv om den lille konkurrence i forbindelse med Mærkatsalget nu har fundet sin afslutning gennem den friske tur i Sundet med en moderne ministryger, saa maa interessen for Mærkatkampagnen dog ikke ebbe ud. Vi maa stadig bruge de smukke smaa mærker paa breve, paa tændstikæsker, ja, anvende dem paa alle mulige maader for derigennem at skabe agitation og interesse for dansk søværn og søfart.

Det kan allerede nu røbes, at *Carlsbergs Mindelegat for Brygger I. C. Jacobsen* i forstaaelse af ideens betydning som interessevækkende baade for orlogs- og handelsmarinen har givet et tilskud til udgivelse af en samlemappe, saaledes at Mærkatserien derigennem virkelig kan blive til en oplysende og inciterende bog med smaa, men pæne billeder af forskellige skibe i forbindelse med oplysende tekster. I denne forbindelse skal røbes, at hovedbestyrelsen omgaas med forslag om at fremme hele Mærkatkampagnen, der var planlagt til at løbe over 6 aar — det menes, at et eller to aar vil være bedre, da den lange aarrække kan virke forældende paa ideen.

★

Tilgang af nye medlemmer, juli kv. 1960

Aarhus 7, Birkerød 1, Bogense 3, Bornholm 3, Damhussø 3, Esbjerg 1, Frederiksberg 1, Frederikshavn 1, Glostrup 7, Helsingør 5, Hirtshals 4, Hjørring 1, Holbæk 1, Horsens 1, Hørsholm 1, Køge 4, Middelfart 1, Nakskov 15, Næstved 3, Padborg 2, Randers 5, Ribe 1, Ringkøbing 10, Roskilde 9, Samsø 2, Skanderborg 4, Skive 6, Viborg 2, Vordingborg 3, Ærøskøbing 1 — hertil kommer en jubilæumstilgang i Aarhus paa 11 mand. Ialt 119 medlemmer. Samtidig er udmeldt 102 medl. — altsaa en lille fremgang den rigtige vej —

Ny Marineforeningsafdeling stiftet

Den første i U.S.A.

Lige siden sin deltagelse i MF's jubilæumstævne 1957 under et ophold herhjemme, har *J. Gutenberg Dahlqvist*, der i mange aar har levet i Los Angeles, i stilhed arbejdet for oprettelse af en Marineforening her, som den første MF-afdeling i udlandet. Tanken blev til virkelighed i aar med besøget af det danske kongepar som baggrund, og nu er Marineforeningens afdeling i Los Angeles blevet til virkelighed som vor afdeling nr. 102. Ganske naturligt vil der ved dannelsen af en afdeling i det fremmede være mange specielle hensyn at tage; men alene det, at vor forenings navn og motto, at vort flag ses i det fremmede, maa regnes som et stort fremskridt. I Los Angeles har man en anseelig sammenslutning af tidligere danske soldater, det har dog ikke været muligt at samle disse i enkelte regimentsforeninger, men man samles her i »Den danske Soldaterforening«. Det er derfor blevet ordnet saaledes, at *Marineforeningens Los Angeles' afd.* er en underafdeling af førnævnte soldaterforening, dog saaledes at forstaa, at den inden for sine rækker rummer alle de gamle danske orlogsgaster, der er tilsluttet soldaterforeningen.

Som en anerkendelse af den indsats, der her er gjort for Marineforeningens sag, har Danmarks Marineforening anskaffet og tilsendt den nye afdeling et reglementeret flag.

Det var derfor en stor glæde, saaledes som det er blevet meddelt hjem, at dette nye Marineforeningsflag vajede for den ene endevæg af salen under den store banket, som byen Los Angeles gav for det danske kongepar fornylig. Paa enkelte telefotobilleder gengivet i den danske presse, kunne vort flag tydeligt ses paa denne ærefulde plads. At vor *Æresformands* skarpe øjne har bemærket vort flag er ganske givet, og Hendes Majestæt Dronningen underholdt sig herom med den danske konsul, der ydede den nye afdeling en stor støtte ved arrangementet.

Marineforeningens hovedbestyrelse byder afdeling nr. 102 velkommen iden for vore rækker, og samtidig tilsiger vi afdelingen og dens eneriske formand, *Carl Gerner* samt hans bestyrelse al mulig hjælp og støtte — saadan og saa meget som det nu kan gøres paa den store afstand — ligesom vi takker *Gutenberg Dahlqvist* for hans vedholdende arbejde, der førte til saa smukt et resultat.

Hjertelig til lykke og velkommen til alle de gamle orlogsgaster omkring Los Angeles — vi glæder os til snart at høre nærmere om og fra den nyeste Marineforeningsafdeling.

★

Det er værd at lægge mærke til, at *Flottans Män* paa sin jubilæumsgeneralforsamling i maj maaned vedtog at forhøje aarskontingentet fra 7 kr. sv. til 10 kr. sv. pr. aar.

★

Marineforeningens Jubilæumstævne

Aarets jubilæumstævne har altid været en af Marineforeningens store dage, det er en traditionsrig dag, der er fejret i fortløbende række siden 1913, og det er en sammenkomst, der favner store kredse — ikke alene Marineforeningens medlemmer møder op, men ogsaa mange ikke-medlemmer deltager i det kammeratlige samvær, og de vil i de fleste tilfælde senere slutte op om Marineforeningens idé som interesserede medlemmer.

Flaadens Minder og Orlogsmuseets udstilling - med en anmodning om støtte

I aar var dagen fastsat til søndag 28/8 — husk, det er altid søndagen nærmest 29/8, og dagen bliver bekendtgjort hvert aar i medlemsbladet UNDER DANNEBROG febr. nr., ligesom MF's hovedkontor og Forsvarets Velfærdskontor altid vil kunne opgive datoen for stævnet.

Der var fuldt hus, da der blev tøret til ved Værftsbrogvænningen kl. 1030. Marineforeningens Københavns afdelings musikkorps bidrog her, ja, under alle dagens arrangementer, til at sætte et festligt præg paa stævnet. MF's formand, KD *de Lichtenberg* bød velkommen, og fuldmægtig *Maegaard* bragte en hilsen fra dette stævnes sædvanlige leder, landssekretæren (Honnens *de Lichtenberg*), der p. t. var paa hospitalet. Paa chefen for Flaadestation Københavns vegne modtog orlogskaptajn *K. N. P. Johansen* den store parade og bragte Søværnets hilsen og tak for trofasthed mod værnet til de mange fremmødte gamle gaster. Efter en kort og stemningsfuld andagt ved en vpl. teolog i uniform, lagde de to ældste jubilare, aargang 1895, en krans ved mindestenen for Søværnets faldne i 1940—45, medens de her posterede honnørposter præsenterede gevær.

Saa fulgte den store panoramafotografering og marchen til *Marinekaserne København*, det nye navn for Søværnets kaserne — nu findes der jo marinekaserne i Korsør, Aarhus og Frederikshavn.

Under frokosten her blev der rigtigt løst op for talegaverne, der var præget af gensynsglæde og de mange minder, der ved en saadan lejlighed dukkede op. Og hertil føjede sig saa den korte rundgang med besøg i Nyholms kran og paa kaserneskipet *FYEN* samt i de mange kringelkroge paa den store kaserne, hvor de kendte steder skulle genopleves.

Ved sædvanlig hjælpsomhed fra »Havnens Motorfærge« blev jubilarene derpaa sejlet gennem havnen til Højbro, herfra var der en kort spadseretur til Nicolaj kirkebygning. Her blev *Orlogsmuseets udstilling* paa en meget interessant maade levendegjort for de mange gamle gaster af museumslederen, kontorchef *Munthe af Morgenstjerne*, der ogsaa maatte besvare utallige detailspørgsmaal fra den meget interesserede tilhørerskare — husk, Orlogsmuseets udstilling, der omtales andet sted i bladet, er meget seværdig med sit rige indhold af gamle modeller og andre historiske minder fra vort Søværn op gennem tiderne.

Nu fulgte den korte march gennem byen med musikkorpsen til spidsen til den højtidelige kransnedlægning ved mindekorset i Nyhavn. Kommandør *de Lichtenberg* lagde en krans fra Marineforeningen, og viceordføreren i Flottans Män Hälsingborg afd., *Karström*, lagde en krans fra vor broderforening.

Saa fulgte sejlturen paa sundet med skafning paa opturen og kaffebord paa vejen hjemover. Under opholdet i Hälsingborg var der lejlighed til et kort besøg i *Flottans Mäns* Marinstuga i den gamle Tullbygning, hvor flere svenske kammerater var mødt op for at hilse paa. Denne afsluttende sejltur har mere og mere vundet forstaaelse og tilslutning, her samles man under hyggelige former med de gamle kammerater, som man om formiddagen mere prøvende blot »saa an« — det var jo saa mange aar siden, vi sidst mødtes, og da var vi unge — men alligevel, kammeratskabet har jo holdt, vi fandt hinanden igen, og glæder os til fremtidig at mødes i Marineforeningens forskellige afdelinger landet over og ved de kommende jubilarstævner hvert 5. aar.

Derfor var det ogsaa med en varmfølt tak de mange jubilare gav kommandøren, *Maegaard* og dennes mange flinke hjælpere haanden ved SCT. IBBs landgang i Havnegade efter en dejlig jubilardag.

H. Q.

En del af de gamle orlogsgaster — desværre endnu ikke alle — har vandret gennem Orlogsmuseets udstilling i Sct. Nicolaj Kirkebygning og har forhaabentlig glædet sig over de dejlige skibsmodeller, vaaben, billeder og andre genstande, som har kunnet give den besøgende en fornemmelse af kontakt med vor flaaede — dens historie og dens mænd — gennem fire og et halvt sekel.

Som det sikkert vil være kendt inden for Søværnet, tilhører langt den største del af udstillingens genstande den danske stat repræsenteret af Forsvarsministeriet og Søværnskommandoen, der beredvilligt i udstillingens varetægt har deponeret de effekter, som under hensyn til pladsforholdene har kunnet finde ly bag kirkebygningens skærmende mure. Udover de staten tilhørende effekter tilflyder der stadig museet andre historiske genstande, arkivalier af forskellig art, billeder, tegninger og fotografier, som katalogiseres og bevares paa betryggende maade.

Forhaabentlig har denne korte redegørelse for Orlogsmuseets udstillings mere interne virksomhed bibragt læseren en forstaaelse af, at der bogstaveligt talt ikke er den ting eller del, som har tilknytning til Søværnet, der ikke vil være af interesse for museet, simpelthen fordi, det der skete i gaar, allerede er historie i dag. Maaske ikke den »store historie«, men dog historie. Selv de smaa ting har i dette tilfælde betydning, fordi mange detaljer samles til et hele, som kan være af stor kulturhistorisk værdi.

Derfor beder udstillingen enhver, der er eller har været knyttet til Søværnet om at ville yde bistand og hjælp. Uden tvivl vil de aller fleste tænke, at de ganske givet ikke ejer noget, som kan have interesse for et museum — hverken Herluf Trolles væрге eller Niels Iuels kommandostav hænger jo paa de paagældendes vægge. Men langt mindre kan ogsaa gøre det. I hvor mange skabe hænger der ikke udslidte uniformer med distinktioner, som i dag ikke er til at fremskaffe, i hvor mange skuffer ligger der ikke smaa ting og papirer, som sandsynligvis en skønne dag bliver tilintetgjort, og i hvor mange gemmer ligger der ikke fotografier og films i hobetal, som før eller senere gaar samme vej? Fotografier af enkeltpersoner eller gruppebilleder, af skibe, materiel, motorer m.v., og af livet om bord eller i land — ogsaa privat. Orlogsmuseets udstilling vil være meget taknemmelig, dersom man nu eller ved testamentarisk bestemmelse vil sikre disse ting for et kommende orlogsmuseum i hvis varetægt de vil blive bevaret for kommende slægter (husk altid at skrive tekst og forklaring bag paa alle fotografier, gamle som nye).

Ganske det samme gælder naturligvis ogsaa malerier, tegninger, stik og litografier med motiver, der har tilknytning til flaadens personel, skibe, bygninger m.v. Skulle nogen læser i sin besiddelse have billeder eller genstande, som han maatte ønske at overlade til Orlogsmuseets udstilling, beder vi imidlertid om, at disse i videst mulig udstrækning maa blive forsynet med oplysninger — bl. a. navne, aarstal o. l., thi uden saadanne mister de desværre i historisk værdi.

Folk, der i dag beskæftiger sig med marinehistorisk forskning beklager af hjertet, at kun saa faa i generationerne før os gennem samlervirksomhed og gennem nedskrevne beretninger har fastholdt mindet om hverdagens, festens og alvorstundens liv, som det i fortiden levedes under orlogsflaget.

Den marinehistoriske forskning sætter os i direkte kontakt med de mennesker, som i svundne tider tjente om bord i flaadens skibe — det giver perspektiv og det levedegør de traditioner, som i saa høj grad er med til at skabe grundlaget for morgendagens Søværn, for dens mænd og deres gerning i forsvarets tjeneste.

Gennem sin virksomhed ser Orlogsmuseets udstilling det som sin fornemste opgave at fastholde mindet om flaadens fortid — i haab om at flest muligt ville støtte os i denne opgave.

B. v. Munthe af Morgenstjerne.

Fregatten JYLLAND's skæbne endelig afgjort

Endelig blev der saa vedtaget en afgørende løsning af vor gamle historiske fregats videre skæbne, men det holdt ogsaa haardt, og i denne forbindelse maa byen *Ebeltoft* med dens energiske turistforening, marineforeningsafdeling og mange andre interesserede organisationer prises for deres vedholdende kamp for at faa lov til i Ebeltoft havn fremtidigt at bevare et værdigt og stolt marineminde.

Fregatten sorterer nu under Nationalmuseet som et historisk minde paa samme maade som gamle fredede slotte, gaarde og ande musæale sager, og det er tanken at samle alle historiske minder i tilknytning til fregatten i Ebeltoft.

Den 100-aarige fregat blev i stilhed bugseret til sit nye hjemsted i september maaned, vejruderne var dette dens sidste togt særdeles naadig, og man kom godt over Kattegat. Blandt besætningen var bl. a. ogsaa nogle hjemmевærnsgaster fra flotille 33 *Holmen* — hvorfor de jyske DMH'er, der først af alle havde tilbudt assistance, ikke kom med paa togtet er uvist.

I Ebeltoft havde man forberedt en storslaaet velkomst for fregatten. Den lille by var klædt i festdragt fra morgenstunden, og en modtagelseskomité med borgmester *K. Gerner Larsen* i spidsen sammen med et hornorkester sørgede for, at afslutningen paa fregattens sidste rejse kom til at forme sig meget festlig.

Borgmesteren bød byens nye indvaaner velkommen i en tale, som var rettet til rigsantikvar, professor *Johannes Brøndsted* og de medlemmer af »Fregatten JYLLANDS Venner«, som var til stede ved ankomsten.

Om aftenen festede hele byens befolkning i Ebeltoft-hallen med musik, optræden, dans og varme æbleskiver. Haandværkerne gik straks om bord for at besigtige den gamle fregat og begynde restaureringen, som ventes at kunne gennemføres i løbet af to aar. Til dette arbejde har en kreds af jyske skovejere skænket det nødvendige egetømmer.

Hidtil har fregatten siden sin udrangering ført en omskiftelig og ikke altid lige morsom tilværelse. I de første aar brugtes den som kaserneskip ved *Holmen*, og senest har den været anvendt til provinsbørns ferieophold. Desværre er fregatten i alt andet end god stand, og der skal skaffes mange penge for at faa fregatten sat i stand igen.

Til nu har Ebeltoft brugt et halvt hundrede tusinde kroner paa forberedelserne til at modtage fregatten. Havnen er uddybet til 7 meter, og der er støbt stærke betonbøjer i land og paa havnebunden. Hertil skal fregatten fortøjes med stærke jernlænker. Det ventes, at den gamle fregat vil blive en vægtig forøgelse af Ebeltofts mange turistattraktioner.

»Det kgl. danske Fyr- og Vagervæsen« fejrede 8/6 sit 400 aars jubilæum ved en reception i Søofficers-Foreningens lokaler og ved udsendelse af et interessant jubilæumsskrift. Dette vil senere blive mere kendt, idet det vil indgaa som en del af Kronborgmuseets aarbog 1960.

Frederikshavn Skibsværft indledte tirsdag den 9/8 prøve-sejlads med den hidtil største sandpumper, der er bygget i Skandinavien, og som nu er færdig fra værftet. Oprindeligt skulle skibet være leveret i foråret, men bygningen blev forsinket paa grund af forskellige konstruktionsændringer.

Sandpumperen, der faar navnet TAURUS, leveres til Vandbygningsvæsenet, og den har et saa kompliceret udstyr, at den maa gennemføre flere prøveture.

Skibet er paa 1800 bruttotons og kan laste 2400 tons sand. Den nye sandpumper, der har kostet 14 mill. kr., skal indsættes ved Graadyb Barre uden for Esbjerg, hvor der foregaar konstant tilsanding.

I Redningsvæsenets beretning for aaret 1. april 1959 til 31. marts 1960 oplyses, at der i dag er 55 redningsstationer og 3 bi-stationer. Heraf er de 40 baad- og raketstationer, hvoraf 28 er i Jylland med tilhørende øer og 2 paa Bornholm, 9 er baadstationer og 16 raketstationer. Redningsvæsenet disponerer over 24 motorredningsbaade og 19 ro-redningsbaade, og der er afsluttet kontrakt med ejere af 128 par heste til transport af redningsbaade og materiel. Ved en del stationer anvendes dog lejede traktorer.

Der er reddet 15 menneskeliv ved motorredningsbaad i det omhandlede aar: 2 fra Grenaa, 6 fra Gedser, 2 fra Hvide Sande, 2 fra Rønne og 3 fra Esbjerg.

Siden *Det Danske Redningsvæsen* blev oprettet i 1852 er der blevet reddet 12.674 mennesker paa forskellig maade. Redningsbaadene er gaaet ud 1.300 gange og har reddet 8.256 mennesker, raketapparat er anvendt 581 gange, hvorved 4.255 mennesker er blevet reddet, og 163 mennesker er blevet reddet ved hjælp af redningsbaad og raketapparat i forening.

Indenlandsk Sømandsmission, paa hvis hjem der ofte kommer søfolk af forskellige nationaliteter og confessions har afhjulpet et længe næret savn ved at udsende en bog med 40 sange og salmer, som hollændere, englændere, tyskere og danskere kan synge sammen paa hver sit sprog.

Det er den energiske sømandspræst, primus motor i missionen, *Eilschou Holm*, der staar bag udsendelsen og som tidligere udgav *Nordisk Sangbog*.

I Marineforeningens rækker

mødes

alle unge og gamle orlogsgaster —

baade fra kystflaaden, kystbefæstningen og
alle de andre maritiime tjenestesteder.

Henvendelse: den lokale Marineforeningsafdeling
(der er 100 ialt) eller Hovedkontoret, Havnegade 55,
København K., tlf. PA 2886.

SAGRES er en god gammel 3-mastet bark fra forrige aarhundrede. Den tjener som den portugisiske marine-skoles øvelsesskib. Den er bygget i Tyskland i 1896 som 3-mastet fuldskib under navnet RICKMER RICKMERS og er rimeligvis den sidste i fart værende »Cap Horner«. Derfor blev den ogsaa forrige aar tildelt en æresmedalje af det i Saint Malo stiftede »l'Amicale Internationale des Capitaines au Long Cours Cap Horniers« — det internationale broderskab for skibsførere fra de lange Cap Horn rejser.

Erhvervet til Portugal i 1924 blev barken ombygget indenbords med henblik paa dens nye anvendelse ligesom der blev installeret 2 stk. 350 hk hjælpemotorer til brug ved havnemanøvrer m. m. og et godt radioanlæg; senere har et moderne radaranlæg gjort den til et særdeles vel udhalet fartøj.

125 elever ad gangen har i de forløbne aar i tre-fem maaneder faaet indgaaende kendskab til sejlskibsmånøvre inden de bliver afmønstret og fordelt paa den portugisiske orlogsflaades forskellige skibe.

Sværre er det smukke sejlfartøj nu kondemneret. Paa grund af alder — 64 aar — skal det snart slettes af Flaadelisten. Dens sidste sejlads var fastsat til august 1960, da den skulle sejle til Sagres for at deltage i en international flaaderevy til minde om 500 aarsdagen for Henrik Søfarerens død — han ligger begravet i den smukke katedral i Batalha. I denne flaaderevy var det danske søværn repræsenteret ved depotskibet ÆGIR.

Forenings- Meddelelser

Roskilde afd. deltog 20/7 i De samvirkende Soldaterforeninger i Roskildes keglespil-turnering i Lindborg kro, hvor der kæmpedes om en flot vandrepokal.

Hjørring afd.s musikkorps medvirkede meget succesfuldt ved sommerfesten i Lønstrup 25/7.

Skjern-Tarm afd. skænkede et Marineforenings-bordflag til Forsvarsbrødrenes jubilæumsfest i Skjern — flaget har faaet sin plads i Marinestuen i Skjern, som ogsaa benyttes af Forsvarsbrødrene.

Roskilde afd. afholdt 7/8 for 25. gang sin fregatskydning. Det er denne afdeling, der i sin tid tog ideen op, som nu med stor succes har bredt sig over hele Marineforeningen — den dyrkes nu endog i Kvindelige Marineres Idrætsklub. Det blev en flot jubilæumsskydning, ligesom der ogsaa var arrangeret kegleturnering og skiveskydning. Ganske særlig bemærkedes den meget smukke indbydelse, der var sat op med et af MF.s smukke Mærkater som samlende midtpunkt.

København afd. indledede sæsonen med en kammeratlig aften 8/8, hvor KK K. Hertz berettede om sine ture til Færøerne og Grønland under splitflaget. En god aften, men tilslutningen burde have været bedre.

Vordingborg afd. havde 9/8 arrangeret et vellykket og fornøjeligt besøg i sommereatret i Nykøbing F., efter forestillingen var der en svingom, og afd. var vært ved kaffe med kager; der var meget stor tilslutning til denne udflugt.

Søllerød afd. fejrede 15/8 sin 15 aars fødselsdagsfest ved et smukt og vellykket festarrangement paa »Rudegaard«. Afd.s smukke og velredigerede afd.s-organ »Marine-Nyt« kom med et festnummer, der ikke alene rummede afd.s

historie og sine sædvanlige meddelelser, men der var ogsaa fundet plads til alle Mærkaterne i MF.s første Mærkatudsendelse, smukt sat op med eet paa hver side og med den forklarende tekst nedenunder. Da festnummeret tillige udsendtes til en række gl. orlogsgæster, der ikke var medlemmer af afd., virkede det tillige som et smukt og tiltalende agitationshæfte.

Aalborg afd. afholdt 28/8 sin aarlige fregatskydning, som altid et stort og festligt arrangement, hvor der ogsaa var tilrettelagt præmie- og skiveskydning med mange smukke præmier.

Aarhus afd.s 50 aars jubilæum blev holdt i den helt store stil. Paa selve dagen blev der lagt krans paa afdøede formænd og æresmedlemmers grave. Den 3/9 samledes bestyrelsen ved søfartsmonumentet, hvor formanden nedlagde et mindeanker med baand. Derpaa var der reception i Marinekahytten, hvor der mødte repræsentanter for Aarhus by og havn samt mange medlemmer og venner. Marineforeningens formand, KD de Lichtenberg, overrakte en smuk maritim sortkridtstegning, chefen for BMK, KD Arendrup, en smuk plaque, byrådsmedlem Svane Hansen og vicehavnedirektør Damkier mødte med en kærkommen check. Et medlem, overingeniør O. Ruager fra fa. Bruun og Sørensen, mødte med en liste over 11 af firmaets medarbejdere, der ønskede optagelse i afdelingen. Blandt de fremmødte saas turistchefen, garnisonskommandanten, cheferne for opmaalingsskibet FREJA og dykker-skoleskibet LOUGEN, begge ledsaget af vpl. af skibets

Marineforeningens formand, KD de Lichtenberg, overrækker hovedbestyrelsens gave til Aarhus afdelingens formand, Villy Kyst, i anledning af 50 aars jubilæet.

besætning, og som afd.s gæster, sekretær Lennart Andersson med frue fra Flottans Män i Göteborg.

Aftenfesten fandt sted paa hotel Royal, hvor en skansevagt fra Marinekasernen afgav honnor ved gæsternes modtagelse og under flaghejsningen. Formanden for Marineforeningen foretog udnævnelsen af 2 æresmedlemmer af afd.: kontorchef C. J. Christensen og lodsformand O. G. Andersen, og takkede dem for den gode aand, hvormed de

altid har virket for Marineforeningens sag i Aarhus. KD *de Lichtenberg* overrakte endvidere 25-aars tegnet til afd.s formanden, glarmester *Villy Kyst*. Af den lange række af officielle taler kan nævnes: Formandens rids over afd.s historie og tak for gaver, blomster og hilsner — og for medlemmernes tilslutning til de forskellige arrangementer samt by, havn og de maritime myndigheder for godt samarbejde. Kasserer *Knud J. Birthin* talte for flaget, KD *Arendrup* bragte Søværnets og BMK.s hilsen og sluttede med en hilsen fra afd.s æresformand, kontreadmiral, Hs. kgl. Højhed Arveprins *Knud*, som havde maattet sende afbud p. g. af sygdom.

Byraadsmedlem *Svane Hansen* bragte hilsen fra by og havn, takkede for det gode samarbejde, og sekretæren for *Flottans Män* gratulerede ved at overrække Göteborgs vaabenskjold. Hovedbestyrelsesmedlem *Arne Sørensen*, Aalborg, overrakte en vase med Aalborgmotiver, og fra Randers hilste overmaskinmester *Fich* med en check, og *Charles Christensen*, fra Kgs. Lyngby overrakte et billede af fregatten JYLLAND, og inden formandens takketale hilste *Frank Sørensen* fra afd.s skyttelav. Ogsaa damerne havde faaet en hyldest i tale og sang, og aftenen formede sig som en virkelig festaften til glæde og fornøjelse for de mange deltagere.

Glostrup-Taastrup indledte sin vintersæson med et medlemsmøde, hvor der forevist en smuk og interessant farvefilm om de danske Kattegatsøer — en aften med skum for bov.

Skive afd. afholdt 3/9 pokal- og serieskydning paa skydebanen i Braarup.

Aarhus afd.s skyttelav havde i forbindelse med afdelingens 50-aars jubilæum arrangeret aarets landsskyttestævne den 4/9 med deltagelse fra skyttelavene i *Kerteminde*, *Randers*, *København*, *Kongens Lyngby*, *Odense*, *Kalundborg* og *Glostrup-Taastrup*. *Aarhus* blev vinder med 454 points foran *Kerteminde* med 445 p. Landsskytte blev i aar *Nicolaisen* fra *Randers* (95 p.). Efter skydningen var der skyttefrokost i den gl. By, hvor Marineforeningens formand foretog præmieuddelingen, idet han priste det gode kammeratskab, som trivedes indenfor skyttelavene. Næste aars mødested fastsattes til *Glostrup*.

Frederiksværk afd. har haft besøg af *Roskilde* afd.; der indledtes med en forevisning af Søværnets store moderne eksercerskole i Auderød, hvor den medbragte mad blev fortæret i fritidshjemmets hyggelige lokale. Det kammeratlige samvær, hvori ogsaa deltog medlemmer fra andre afd., samt hovedbestyrelsesmedlem *Anton Nielsen* fra *Holbæk*, afsluttedes i Marinestuen i *Frederiksværk*.

Det store skibsanker, som afd. for nogle aar siden fik foræret af nogle stenfiskere, er nu restaureret og opstillet foran toldhuset paa *Frederiksværk* havn som et minde fra de gamle sejlere sid.

Damhusso afd. fejrede 10/9 sin 15 aars stiftelsesfest ved en sammenkomst i Islev selskabslokaler, hvor ogsaa Marineforeningens formand saas blandt gæsterne.

— og julegaven til den gamle orlogsgast maa ogsaa i aar være:

MARINEFORENINGSGLAS

Bestil dem i tide paa hovedkontoret — der ogsaa forhandler kommandørkaptajn **R. Steen Steensens** fortreffelige bog:

SØKRIGSVAABEN

Afd.s-formanden *O. Holst* bød velkommen, og festtalen holdtes af et mangeaarigt medlem, *Harpelund*, som gav et rids af afd.s udvikling gennem de 15 aar. KD *de Lichtenberg* ønskede fremgang og udbragte et leve for afd. *Hasselflug* talte for damerne, og der blev under middagen afsunget 4 sange (forfattet til lejligheden). *P. M. Pedersen* og *T. Henriksen* fremførte en lille sketch, hvor adskillige af afd.s medlemmer fik sig et lille hip. Efter middag, kaffe og Olympiade-finalefodboldkamp i fjernsyn var der dans paa dækket og underholdning.

Kolding havde 17—18/9 besøg af Søværnets nybyggede øvelsesfartøj for kadetter, der som sine forgængere har faaet navnet SVANEN. Chefen, KL *Jans* indbød repræsentanter for Marineforeningens og Sejlklubbens bestyrelser til at prøve fartøjet, der har meget smukke linier og gode sejlegenskaber, paa en tur Fænø rundt.

Kongens Lyngby afd. var 17/9 af A/S *Dansk Liniefart* indbudt til en sejltur til Landskrona, under sejladsen var der dans, musik og forskellig underholdning.

Odense afd. afholdt 17/9 en sensommerfest i restaurant ZOO, efter skafningen var der dans paa dækket.

Randers afd. indledte 1/10 vintersæsonen med sit traditionelle torskegilde, ved denne lejlighed overrakte afdelingsformanden 40-aars hæderstegnet til skibshandler *Peter Lauritsen*. Et lotterispil om 10 gevinster gav et overskud til Minbøssen paa kr. 76,80.

Roskilde afd. indledte vinterens mødeafstner med en fællesspisning den 1/10, ved hvilken lejlighed præmierne til vinderne af sommerens kegleturnering blev uddelt.

Gentofte afd. afholdt 5/10 sin aarlige pakkefest, hvor afd. som sædvanligt var vært ved den forudgaaende skafning. Af pakkeauktionens overskud gaar de første 200 kr. som sædvanligt til iklædning af en GEORG STAGE-dreng.

Varde afd. afholdt 6/10 et flæskespil med god tilslutning. Ved det paafølgende kaffebord i Marinestuen viste *Gerald Laugaard* farvelysbilleder og fortalte om vestjyske fiskertyper.

Nykøbing S. og *Odsherred* afd. maatte aflyse den aarlige fugleskydning i aar. Den 8/10 var man i stedet paa en pilketur langs Sjællands rev med en marinekutter stillet til raadighed af Artilleriskydeskolen paa Gniben. Fangsterne var faa og smaa, men turen var fin med frisk vind, svære rulninger og lurende søsyge, saaledes at mange af de 24 deltagere fik oprískret minderne fra tiden som orlogsgast. Turen sluttede paa Artilleriskolen, hvor den medbragte madkurv blev tømt.

Odense afd. afholdt sit aarlige torskegilde paa »Trafikken« 11/10. Som saa mange andre afd. har *Odense* ogsaa i sine meddelelser til medlemmerne agiteret stærkt for Mærkatsalget og opfordret interesserede medlemmer til at rekvirere flere mærkater fra bestyrelsen.

Københavns afd. fejrede 15/10 sin fødselsdagsfest ved en sammenkomst i K.A.S.' klubhus, hvor afdelingens musikkorps medvirkede, og for første gang vistes en farvefilm fra Kongeparrets og Tronfølgerens sommerrejse til Grønland. Ved denne lejlighed uddelte afdelingsformanden, boghandler *Reumert*, *Admiral Carstensen*s *Mindebøger* til hjemsendt vpl. *Bjarne Søgaard Jensen*. Afd. havde gennemført en glimrende og praktisk idé — man havde vederlagsfrit indsat 2 hyrevogne (»rugbrød«) til befording af medlemmerne fra Svanemølle station til klubhuset.

Glostrup-Taastrup afd. fejrede 15/10 sin 15-aars fødselsdag ved en smuk fest i Kirkebjergsalen i Brøndbyvester, hvor hovedbestyrelsesmedlem *O. Maegaard* bragte en hilsen fra Marineforeningens formand.

Marineforeningens Skyttelav København afholdt 18/10 sin aarlige fødselsdagsfest ved en middag om bord i en Scarlett-færge under sejltur paa Sundet og med underholdning af visesangeren Poul Karso.

Damhussø afd. afholdt 27/10 sit aarlige store andespil.

Kongens Lyngby afd. afholdt 20/10 sammenkomst med foredrag af en officer fra Flyvevaabnet om »Jetpilottens hverdag«.

Kolding afd. afholdt 29/10 pilketur i Lillebælt — der sluttede med torskegilde paa Grand hotel samme aften, hvor ogsaa kammerater fra andre afd. var velkomne.

Kolding afd. har med meget kort varsel maatte nedlægge sin Marinestue, den skulle bruges til andet formaal. Med en vis vemod forlades den gamle stue, hvor afd. har haft til huse siden 1932. Afd. har imidlertid fra Grand Hotel faaet tilbud om husly, og forventelig til foraaet 1961 haaber man at kunne aabne den nye Marinestue, som kommer til at ligge ved Banegaardspladsen og med tunnelforbindelse til havnen. Den nye stue bliver imidlertid noget større, hvorfor man er stærkt interesseret i alle arter af maritime genstande til stuens udsmykning. Endelig haves en model af en fuldrigger, hvis takkelage dog efterhaanden er noget havareret. Saafremt der findes en gl. søulk, der har lyst og mod paa at reparere skuden, anslaaet ca. 100 arbejdstimer, saa er afd. dog kun i stand til herfor at tilbyde en sum af kr. 2—300,00. Svar til MF, Kolding afd.

Frederiksberg afd. afholdt sit aarlige torskegilde hos »Oskar Davidsen« — inden skafningen lod afd. udskænke et stort glas spirituosa pr. mand.

Frederiksberg afd.s medlemmer vil som sædvanlig ogsaa i aar paa Mortensaften have lejlighed til at deltage i »Oskar Davidsen«s festanretning til favørpris.

Lolland-Falster.

Siden sidste nr. af bladet har følgende begivenheder præget distrikt III:

Den 3/7 holdt Stubbekøbing afd. sin aarlige fregatskydning med god tilslutning og stemning. Nakskov var repræsenteret og tog sin andel af skydepræmierne. Friis, Stubbekøbing, blev fregatkaptajn.

Den 13/8 havde afdelingerne et fællesarrangement i Nykøbing F. Aftenen fik et glimrende forløb, og det var glædeligt at konstatere, at samtlige afdelinger inden for kredsen var repræsenteret. Deltagerantallet kunne have været større, men som start paa en ny »æra« maa det betegnes som godt.

Den 21/8 havde Nakskov sin fregatskydning med tilslutning fra Stubbekøbing, ogsaa denne dag var præget af det gode kammeratlige forhold. Men hvorfor kan kun Nakskov og Stubbekøbing gensidig besøge hinanden ved disse skydninger? Resultatet af dagen blev, at E. Floor, Stubbekøbing, er Nakskovs fregatkaptajn for det kommende aar. Præmierne blev ligeligt fordelt mellem Nakskov, Saxkjøbing, Nykøbing og Stubbekøbing.

Københavns afd. afholdt 2/11 andespil, og man var nu atter flyttet tilbage til »Karnappen«, hvor de fremtidige fester søges lagt. Til medlemmerne er udsendt et spørgeskort til kontrol af afd.s arkiv, og man beder om, at dette maa blive returneret snarest i udfyldt stand.

Gentofte afd. afholdt 2/11 sit 4. foredrag i serien om vore rederier, hvor bjergningsinspektør S. Fage-Pedersen fortalte om Svitzers historie og træk fra Suez-krisen.

Søllerød afd.s initiativrige udflugtsarrangør Rex har to straalende ideer paa programmet til 6/11: besøg paa MIDDELGRUNDSFORT og besøg paa Danmarks Hydro- og aerodynamiske Laboratorium.

Marineforeningens ceremoniel III

FLAGET (fortsat)

2. Ved sammenkomster i det frie.

Flagets anvendelse ved sammenkomster i det frie er den sædvanlige for foreningsflag og bannere gældende.

Hejsning og nedhaling af Marineforeningens flag maa iflg. ministeriets bestemmelse ikke finde sted i det frie.

Opplantning af flaget ved udflugter til søs bør ikke finde sted.

(Det bemærkes, at ministeriet af hensyn til de internationale søvejsregler overhovedet ikke tillader, at Marineforeningens flag føres paa skib eller fartøj).

3. Ved begravelser i kirke eller kapel.

Naar ønske derom er fremsat af afdødes familie eller beslutning truffen af bestyrelsen, honorerer Marineforeningens flag ved begravelsen.

Flaget tilrigges i kirkens eller kapellets forstue eller vaabenhus og forsynes med flor fastbundet ved flagknappen og af en længde svarende til flagets højde ved standardlignet.

Om afdelingens bestyrelse eller medlemmer ønsker det, samles disse om flaget og begiver sig med dette i spidsen til deres pladser i kirke eller kapel.

Er det et afdelingsmedlem, der jordfæstes, tager flagbæreren opstilling ved kistens hovedende bag præsten bagud til venstre for denne.

Afdelingerne kan yderligere have et flag til at lægge paa medlemmernes kiste ved begravelse. I saadant tilfælde maa der ikke sømmes blomsterdekorationer gennem dette. Naar kisten er sænket i graven, og følget har forladt denne, bjærges flaget.

Under begravelsesceremoniellen i kirke eller kapel støttes flaget paa gulvet foran flagbærerens højre fod og holdes med højre haand skraat fremad i omtrent lodret stilling.

Naar kisten udbæres, følger flagbæreren umiddelbart efter denne til graven, ved hvilken han tager passende opstilling.

Naar jordpaakastelsen har fundet sted, gaar flagbæreren op til graven og sænker flaget langsomt 3 gange hen over graven fra venstre til højre. Ceremoniellen er dermed forbi.

Flaget afrigges i kirkens eller kapellets vaabenhus eller forstue og ikke i overværelse af følget eller ved graven.

4. Ved militære begravelser.

Sker begravelsen med militær honnør, følger flagbæreren umiddelbart efter den militære eskorte fra kirke eller kapel og til graven.

Afgives salut ved graven, bortfalder den ovenfor nævnte hilsen med flagets sænkning 3 gange.

Kipping af flaget ved graven maa — iflg. ministeriets givne reglement — ikke finde sted.

5. Flagbærerne.

Det henstilles til afdelingens flagbærere at benytte sejlsportskasket med foreningens hueblem — om sommeren benyttes hvidt hueovertræk — i forbindelse med blaat eller mørkt tøj, hvide handsker og sort fodtøj, naar de ved udendørs sammenkomster, begravelser m. m. er i funktion som saadanne.

Marineforeningens Kalender

Roskilde afd. afholder andespil 2/11. Indbydelsen var smukt udstyret med et ekspl. af Marineforeningens Mærkater, det er en god idé, der bruges af flere afdelinger og er værd at efterfølge af andre.

Glostrup-Taastrup afd. afholder medlemsaften 3/11 i »Kahytten«

7/11 Odense afd. andespil paa Park hotel.

Kolding afd. afholder 9/11 andespil sammen med Kolding Sømandsforening. Kammerater fra andre afd. er velkomne.

Randers afd. afholder 12/11 »Damernes Pakkefest«.

Holbæk afd. fejrer 16/11 sit 40 aars jubilæum ved en stor fest paa Hotel Strandparken.

Aarhus afd. afholder 17/11 sin aarlige sammenkomst paa Marinekasernen kl. 1830.

Nykøbing F. afd. torskegilde 17/11.

Frederiksberg afd. afholder andespil 29/11 — nærmere meddelelse vil tilgaa medlemmerne.

Glostrup-Taastrup afd. afholder julefest med damer 3/12 i »Kahytten«

Roskilde afd. afholder mødeaften 7/12.

13/12 Odense afd. julespisning paa »Trafikken«.

Marineforeningens Skyttelav København afholder juleskydning 13/12.

Saxkøbing afd. andespil 15/12.

Randers afd. afholder juletræsfest 27/12.

Roskilde afd. afholder juletræsfest 29. dec. (nærmere vil tilgaa medlemmerne).

Roskilde afd. afholder mødeaften 4/1 1960.

Glostrup-Taastrup afd. afholder torskespisning (overdaadigt) 5/1 1960.

Kongens Lyngby afd. afholder torskespisning 7/1.

Marineforeningens Skyttelav København afholder korrespondanceskydning 24/1.

Roskilde afd. afholder generalforsamling 1/2.

Kongens Lyngby afd. generalforsamling 2/2.

Marineforeningens Skyttelav København afholder pokalskydning 7/2.

Kongens Lyngby afd. afholder fastelavnsfest 18/2.

Marineforeningens Skyttelav København afholder generalforsamling 21/2.

Gentofte afd. har fastlagt sine mødeaftner saaledes: 1/12 (det store andespil) og i 1961 4/1, 8/2, 8/3.

Glostrup-Taastrup skyttelav afholder skydning hver mandag kl. 1930—2130 paa Jernbanehotellet i Glostrup.

Randers afd.s medlemmer mødes hver lørdag eftmd. i HULEN hos Bruno, hvor der er lejlighed til kortspil o.l.

Københavns afd.s spilleaftner afholdes hver onsdag kl. 1930 i Marinestuen i restaurant »Kongens Have«.

Søllerød afd.s skyttelav har tilrettelagt sine skydninger saaledes: 11/11 - 25/11 og 9/12.

Odense afd. afholder spilleaftner den 4. tirsdag i hver maaned paa »Trafikken« kl. 1930.

Roskilde afd.s kegleklub spiller hver mandag aften paa »Roarslund«.

Kongens Lyngby Medlemsmøde 14/12.

Marineforeningen gratulerer

4/7 Raadmand, overværkmester *H. A. Petersen*, formand for Frederiksberg afd. 70 aar.

7/8 *Ingemann Sørensen*, Struer, 50 aar.

28/8 Redaktør af tidsskriftet »Gamle GEORG STAGE dreng« *M. Bytinsky*, København, 60 aar.

1/9 Mæglerfuldmægtig *Henri Hansen*, Gentofte, 40 aars jubilæum i C. K. Hansen.

13/9 Bødker *Henry Schmidt*, Randers, 70 aar.

25/9 Fabrikant *Sophus Nellemann*, Aarhus, 80 aar.

16/10 *Georg Sahl*, Tølløse (Kongens Lyngby afd.) 50 aar.

22/10 Marineforeningens gode ven og dygtige kunstner, lods *Fr. Landt*, guldbryllup.

29/10 Toldinspektør *E. J. Kofoed-Hansen*, Gentofte, 75 aar.

1/11 Chauffør *Jens Madsen*, Glostrup, 60 aar.

1/11 Rigger *Hans Chr. Jensen*, Aarhus, 65 aar.

3/11 Chefen for Søværnsstaben, kontreadmiral *S. Pontopidan*, 60 aar,

5/11 Maskinmester *Th. Schmidt*, tidl. bestyrelsesmedlem i Randers afd. 25 aars jubilæum ved Randers kommunale værker.

15/11 *K. Th. Jensen*, Struer, 60 aar.

18/11 Randers afd.s æresmedlem og mangeaarige flotte flagbærer *Chr. Gersel*, 80 aar.

23/11 Lodsformand *Jens Mogensen*, Nakskov, 70 aar.

27/11 Fyrbøder *C. H. Pedersen*, tidligere ansat paa Randers havns bugserbaad, 75 aar.

17/12 Styrmand *Erik Olsen*, Aarhus, 50 aar.

11/1 Danmarks ældste marineforeningsmedlem, journalist *A. Nielsen*, Taastrup, æresmedlem af Glostrup-Taastrup afd. 93 aar.

Randers afd.s medstifter, mangeaarige flagbærer og æresmedlem *Chr. Gersel* er afgaaet ved døden næsten 80 aar gammel. Afdøde var ligeledes initiativtager til oprettelsen af afd.s skyttelav, som han i nogle aar var formand for.

Københavns afd.s formand fra 1949—60 og æresmedlem siden sin afgang som formand *H. H. Poggensee* døde 8/9.

Fra han aftjente sin værnepligt, omfattede han orlogsflaaden med en særlig interesse, og det var senere naturligt for ham at være medlem af Marineforeningen.

Poggensee har haft en omskiftelig tilværelse, der ikke har undladt at præge ham. Han kunne undertiden have sin egen form i optræden og væremaade, der kunne skabe ham nogen vanskelighed i personlig omgang, evne til at skabe forstaaelse og faa kontakt paa bred basis. Men de, der havde nært samvirke med ham, ved, at han af den

**HEMPEL'S
SKIBSFARVER
er søstærke**

**FABRIKER OG LAGRE
VERDEN OVER**

bdste vilje og ud fra en vis idealistisk indstilling stræbte efter at gavne og at gøre en virkelig indsats for Marineforeningens sag.

En af hans fortjenester var arbejdet for at genoplive musikkorpset, og det var ham en hjertesag at fastholde ceremoniellets traditioner, og i sin tilrettelæggelse af afdelingens møder stræbte han efter at give dem et lødigt indhold.

O. R.

Lemvig afd.s æresmedlem, *N. C. Skafstgaard* er afgaaet ved døden 9/10.

Den 29/5 afholdtes i Vor Frue kirke i Svendborg en mindegudstjeneste for de ved m/s HANNE S.s totalforlis i de grønlandske farvande omkomne 15 besætningsmedlemmer og 3 passagerer. Paa Svendborg kirkegaard vil der blive rejst et mindesmærke for alle de omkomne ved HANNE S.s forlis.

Køge afd.s medlem, installatør *Poul Ellyt* er afgaaet ved døden.

Fredericia afd.s bestyrelsesmedlem, glarmester *R. Leonhard* er afgaaet ved døden 1/10, en god og interesseret kammerat, der altid deltog i sendemandsmøderne og afdelingens interne liv, vil blive savnet i kammeraternes kreds.

Odder afdelingen har mistet et af sine trofaste medlemmer ved *V. Vendelbos* død.

Esbjerg afd.s mangeaarige medlem, viktualiehandler *Georg Hansen* afgik 26/7 ved døden. Han var et interesseret medlem og gjorde en stor indsats for afdelingens skyttelav. *Georg Hansen* blev begravet 31/7 i dybeste stilhed, hvorfor afdelingen var afskaaret fra at vise sin gode kammerat den sidste ære.

Hirtshals afd.s æresmedlem, fisker *Andreas Hejlesen*, der var kendt og afholdt inden for fiskerikredse, og som havde taget aktiv del i Hirtshals havns udvikling, blev begravet 31/7. Fiskeriforeningens og Marineforeningens flag stod æresvagt ved baaren.

Frederiksøerk afd.s medlem, maskinmester *Lange*, afgik ved døden i august og blev bisat i København.

ÆRET VÆRE DERES MINDE

Boganmeldelser

Kai Hammerich. Af mit Livs Drama. J. Frimodts forlag. 324 sider.

Kommandør *Hammerichs* erindringsbog er yderst læseværdig. Med sine meget forskelligartede oplevelser fra livet i orlogsmarinen, herunder genforeningens festlige dage og faa aar efter den tragiske GEJSER-ulykke 1923; over de rige arbejdsaar i Kirkens Korshær og senest til et alsidigt

humanitært virke i Røde Kors' tjeneste m. m. favner den meget.

Som en rød traad gennem alle oplevelserne gaar forfatterens gudsforhold, hans stærke tro, som støtter ham gennem alle sorger og skuffelser.

For gamle orlogsgaster vil beretningerne fra sejladsen under første verdenskrig og om de forskellige senere udkommandoer, tiden som fyrinspektør og sluttelig opgaven som øverste leder af JUTLANDIA-ekspeditionen være det, der fanger mest — men ogsaa de rent menneskelige problemer gennem kommandørens afvekslende liv er værd at fordybe sig i.

H. J. Tjørnbolt. Motorbaaden — anskaffelse, pasning, vedligeholdelse. Høst. 247 sider.

Undertitlen fortæller klart, hvad denne udmærkede, rigt illustrerede haandbog rummer. Talrige oplysninger og raad samt teknisk vejledning givet af en virkelig fagmand. Det er en haandbog, som fremtidig bør høre til enhver motorbaads udrustning.

Frits Hammer Kjølsten. Orlogsliv og Lune. Høst. 153 s.

En morsom og letlæst bog, en blanding af anekdoter, ældre og yngre, danske og udenlandske — det er julegaven til den gamle orlogsgast.

VIKINGENS julehæfte, Jul paa Havet.

I god tid minder dette smukke og lødige julehæfte om, at der er tid til at tænke paa den tilstundende højtid. Alle ved jo, at intet glæder de søfarende mere end som en særlig tillægsgevinst i den righoldige julepakke hjemmefra at finde VIKINGENS gennemillustrerede julehæfte. Smukke farvegengivelser og andre illustrationer til de mange interessante tekstbidrag vil glæde netop alle med maritime interesser.

Handels- og søfartsmuseet paa Kronborg. Aarbog 1960.

Aarets hovedbidrag i aarbogen er Fyr- og Vagervæsenets historie gennem 400 aar — udkom som særtryk til jubilæet i juli maaned — en smuk og lødig artikelserie af forskellige fagfolk. Som altid rummer den smukke aarbog ogsaa forskellige andre bidrag: »Skibets krav til skoven«, H/S HJEJLENs historie, »Ejder-kanalen« og om Sønderborg som søfartsby.

Blandt andre bidrag i anledning af Fyrvæsenets jubilæum, har nærværende blads redaktør i »Søens Verden«, nr. 11, august 1960 skrevet om *Ejderfyrskibet*, udlagt 1815, og fastslaaet dette som det første fyrskib under dansk flag, og i *Tidsskrift for Søvesen*, aug. 1960 en historisk redegørelse om Fyr- og Vagervæsenets inspektionskibe og deres mangesidige tjeneste.

AALBORG

Aalborg Sømandshjem

Hyggelige restaurationslokaler og god mad
Tegigaardshaven . Tlf. 1986
Nymonterede værelser med rindende vand

AARHUS

Aarhus „Artol“ Renseri

Telf. 3 00 30

VILLY KYST GLARMESTER

TELEFON 6 96 96

Tordenskjoldsgade 3 — Aarhus
Aargang 8968/1928

AARHUS MASKINFABRIK

Telf. 3 67 44

Kraner — gravemaskiner og
transportanlæg

A/S AARHUS FLYDEDOK

og MASKINKOMPAGNI
Tlf. 3 40 00

Han regnede med at alle gamle orlogsgaster ogsaa brugte Marineforeningens Mærkater til deres julepost.

BORNHOLM**Skibsprovjantering**

John Hintzes enke - Rønne

Alfred Th. HaagensenJUVELER, GULDSMED & GRAVØR
St. Torv 8 - Telf. 270Simon Madsen
RØNNE**ESBJERG****Claus Sørensen**

Esbjerg

H. J. Christensen & SønVAADBINDERI OG TOVTØRRERI
ESBJERG**Esbjerg Skibshandel**

v/ Harald Nielsen

Ny Havn Tlf. 2198

»Hotel Spangsberg«Mødested for marineforeningens
medlemmer

ESBJERG Tlf. 1753 - 1754 - 1755

Jensen & Lauridsen

Skibsbyggeri

ESBJERG TLF. 2053

FREDERIKSHAVN**ELECTRA ¹/_s**

Elektroinstallatørfirma

Danmarksgade 38 Frederikshavn Tlf. 239

Johan Damsgaard

Kolonial & skibshandel

Tlf. 63 Frederikshavn

P. CONRADSEN

Teknisk maskinforretning

SKIBSARTIKLER — OLIE TLF. 900

Einer Sørensen

STEVEDORE

Havnegade 11 - Telf. 932 - Frederikshavn

FYN

AKTIESELSKABET

SVENDBORG**SKIBSVÆRFT****Carl Antonsen**

Guld- og sølvmed

N. Due-Petersen**& Kryger INGENIØRER**

Telf. 118 (3 ledn.) Svendborg

HIRTSHALS

Sig det med blomster

»VIOLA« Telf. 74

Carlsen & Aaens Vaadbinderi

Hirtshals — Tlf. 180

VAAD - TRAWL OG TOVVÆRK

Hurtig reparation

Levorsen & Jørgensen

Lys-kraft-skibsinstallation-ekkolod

Betjening dag og nat — Tlf. Hirtshals 11

Marine! Aflæg et besøg paa

SØMANDSHJEMMET

A. SAMUEL TLF. HIRTSHALS 37

HORSENS**Horsens Sølv****KOLDING****Kolding Rugbrødsfabrik**

P. B. KLAABORG

Telf. 58 - 569

NYKØBING F.**Nykøbing F. Bryghus**

Lager og pilsner

NYKØBING M.**MORSØ STØBEGODS**

Nykøbing Mors

AKTIESELSKABET

N. A. CHRISTENSEN & CO.

Kongelig hofleverandør

RANDERS

AKTIESELSKABET

Bryggeriet „Thor“

RANDERS

Chas. MortensenSEJL, PRESENNING, FLAG OG
TELTFABRIK

Randers

Telf. 529

ROSKILDE

Under Deres besøg i Roskilde bør De ikke undlade et besøg i den interessante marinestue

Hotel Prinsen

Algade 13, Roskilde, tlf. 10 - 811

SKAGEN**Oscar Skougaard**

Aut. installatør Tlf 41345

Skibsradio, sendere og pejleanlæg

Sejl, flag og presenninger

Sejlmager Alex Jørgensen

Skagen

Tlf. 41423

SKIVE

Harald Espersen Frederiksgade 5

Statsaut. installatør — Ing. M. I. K.

Radio-apparater Elektriske anlæg

THYBORØN**Thyborøn Fiskeauktion**

v/ Albert Steen - Telf. 57

VEJLE^A/_s Vejle Mælkekompani

Vedelsgade 85 - Tlf. 335 - 336

Udgivet af »Marineforeningen«. — Redigeret af G. Honnens de Lichtenberg.
Marineforeningens hovedkontor, Havnegade 55, København K., kontortid daglig
kl. 13—16, lørdag undtagen. Telf. PA 2886. Postkonto nr. 1608.
Annonceekspedition: Amaliegade 22, Kbhvn. K., Central 611, Postkonto 3253.
Holbæk Amts Bogtrykkeri, Holbæk.

MEMBER AF
FORENINGEN AF DANSKE
UGEBLADE, FAGBLADE OG TIDSSKRIFTER